

Nieuwjaar.

STEKEN wij gewoonlijk op nieuwjaarsdag vuurwerk af, de geboorte van een Groote Tijd moet evenals die van Heerschers over Landen en Volken naar het schijnt met niet minder dan kanongebulder worden aangekondigd.

Afgaande naar het aantal schoten reeds sedert 20 maanden zonder ophouden gelost moet de komst van de Tijd der Tijden voor ons Volk daar zijn en laat Hem ons niet onvoorbereid vinden.

„Le temps est l'architecte, le peuple est le maçon,” aldus Victor Hugo in zijn „Notre Dame de Paris”; laat de Tijd als Groote Bouwmeester ook Groote Metse-

laars tot zijn beschikking hebben.

Geen jaar van oppervlakkige vreugde en voorspoed is voor ons volk voorbij gegaan, doch een jaar van diepe ellende en diep inzicht en het is zooals Madame Chiang Kai Shek het gezegd heeft: wij zullen ons land niet verliezen doch onze ziel terug winnen.

Snel is alles gegaan en men vraagt zich af: schrijden wij de tijd voorbij of schrijdt de tijd aan ons, dragen, voorbij?

Niets is zeker op deze aarde dan de onzekerheid, maar toch wat er ook gebeuren mag, rotsvast staat het geloof dat China eens weer zal op staan uit zijn geestelijke dood,

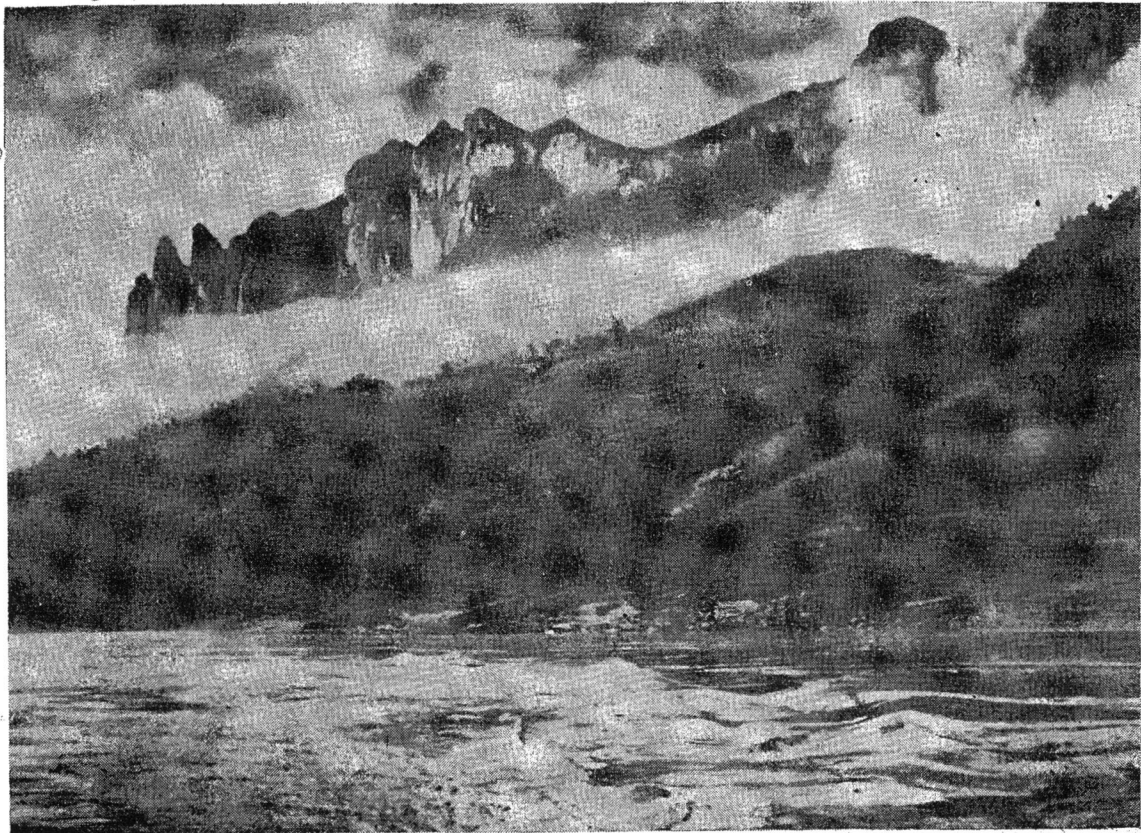
zelfs als het nog ettelijke keeren vallen en falen moet.

Het is dit geloof aan eigen virtueele onsterfelijkheid en potentieele opstanding, dat ook het somberste actueele bestaan met een lichte schijn overstraalt.

De woorden varieerende van de groote Indische dichter Bankim Chandra Chatterjee, schepper van het Bengaalsche Volkslied „Bande Mataram” mogen wij aan de drempel van een nieuw jaar met heel ons hart uitroepen:

„China heeft 450 miljoen kelen om zijn lof te verkondigen en twee maal 450 milioen handen om voor hem te vechten!”

Wolken boven de Yangtze.

Bewolkte hemel boven de Yangtze-rivier te Ichang.

Een Japansch gedicht over Berlijn in het Chineesch.

TETSUJIRO INOUYE, de bekende dichter en wijsgeer van het hedendaagsche Japan is in zijn gedichten klassiek Chineesch, een van de zeer vele frappante bewijzen hoe groot de invloed is der Chineesche cultuur op Japan tot in onze dagen.

Inouye heeft ook in Duitschland (Berlijn en Leipzig) gestudeerd in 1887 en toen hij in 1922 op wereldreis was, bezocht hij Duitschland op nieuw en maakte een kort gedicht op zijn Chineesch bij het weerzien van Berlijn.

Dit gedicht schonk hij aan Prof. F. E. A. Krause te Heidelberg, die in de „Sinica-Sonderausgabe” (1937) hiervan een vertaling geeft.

Het oorspronkelijke gedicht in Chineesche karakters is als volgt:

柏林所感

似歸鄉里喜深生
觸眼風光悉動情

卅五年前來駐客
今宵又入柏林城

Op zijn Japansch gelezen luidt het als volgt:

1. Beru-rin sho-kan

Kyo-ri (ni) kaeru (ni) nite yoro-
kobi fukaku sho (su)
Shoku-gen (no) fu-ko kotogoto
(-ku) jo (wo) ugakasu
San-ju go nen zen kitori todomaru
(-te) kyaku (tari)
Kon-sho mata Beru-rin (no) shiro
(ni) ru

Op zijn Chineesch (Mandarijnsch):

1. Po Lin soh kan

Sze kwei hsiang li hsi shen sheng
Chu yen feng kwang shih tung
tsing
Sa wu niën chiën lai chu keh

Chin siao yu ju Po Lin cheng

Op zijn Chineesch (Fukien-dialect):

1. Pek Lim see kam.

Soe koei hiang lie hie tjim seng
Tjhiok gan hong kong sit tong
tjeng
Sha ngo lian tjian lay tjoe kek
Kim siauw joe djip Pek Lim seng.

Hetgeen ongeveer beteekent:

**Wat ik bij het weerzien van
Berlijn voelde.**

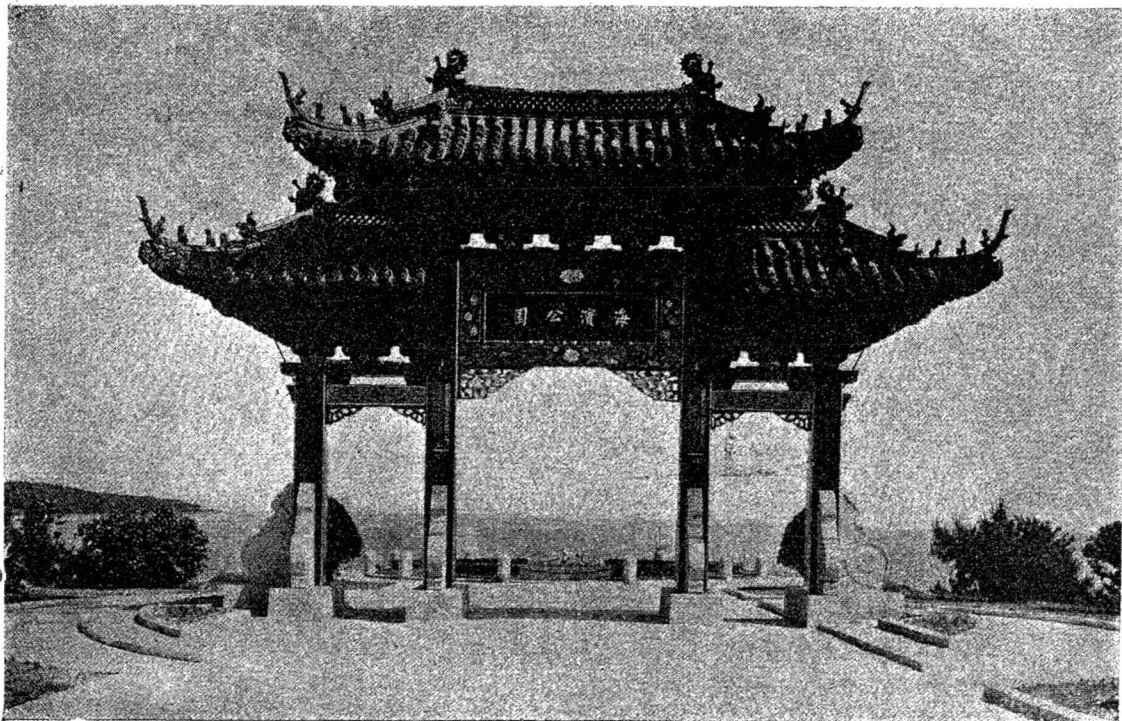
Het is als zag ik mijn oud geboortedorp weer en diepe vreugde vervulde mijn hart

Het landschap spiegelde zich in mijn oogen en alles beroerde mijn gemoed

Voor 35 jaren kwam ik hier als gast

Heden avond betrad ik weer de stad Berlijn.

Chineesche poort bij de zee te Tsingtao.

Gem Hoa Hing.

BEHALVE Kho Sin Kie begint ook Gem Hoa Hing in de Europeesche tenniswereld op de voorgrond te treden. Zij was voor 1936 de junior-kampioene te Wimbledon.

Suzanne Lenglen heeft Hoa Hing's spel „simply wonderful” genoemd en gedurende de „South of England Championships” - wedstrijden te Eastbourne verraste de kleine Hoa Hing het publiek door de Engelsche kampioene Miss Hee-

ley, die sedert Wimbledon nog nooit door een landgenootte is verslagen, te overwinnen.

De te Londen verschijnende *Tennis Illustrated* van 15 Oct. 1937 schrijft hieromtrent een enthousiast artikel en prijst Hoa Hing, die haar meerderheid bewees tegenover Engeland's „No. 1 woman player”.

Op vijftienjarige leeftijd wist de thans 17 jarige Hoa Hing het ten-

niskampioenschap (Junior) te Wimbledon te veroveren door Miss Thomson te verslaan; door Miss Grenier te Parijs te overwinnen is zij ook kampioen geworden bij de Fransche Junior kampioenwedstrijden in September 1936. Een telegram over deze wedstrijd luidt als volgt:

Paris, Sept. 22. (*Transocean*). The 15-year-old Chinese girl Gem Hoa-hing followed up her recent victory in the girls junior tennis championship of Great Britain by winning the junior championship of France, defeating Mlle. Grenier of Paris in the final round by 7-5, 5-7, 6-3.

The fine play of the young Chinese player was the sensation of the tournament and leading European tennis experts, who saw her in action, predict a brilliant future on the courts for the Chinese girl.

In 1938 speelde Hoa Hing voor het eerst op een houten baan en versloeg de Surrey county player, Pamela Morison, lichamelijk een reuzin bij haar vergeleken, zooals uit de hierbij gevoegde foto duidelijk blijkt; Hoa Hing moet op de tweede trede staan om haar gebrek aan lengte te maskeeren!

HET CHINEESCHE MAANJAAR.

De oude Chinese kalender (eens ook in Japan en andere landen van het Verre Oosten in gebruik) is een zg. maan-kalender, omdat de Chinese tijdrekening zich richt naar de maan en niet naar de zon.

Op elke vijftiende dag van een Chinese maand is het volle maan. Vooral voor de landbouw moet deze kalender bijzonder geschikt zijn in verband met seizoenen en weersomstandigheden. J. Eredon zegt: „The Chinese „moon calendar” gives a surprisingly accurate division of the year, especially from the farmer's point of view. It also corresponds to weather conditions in a way that seems almost uncanny” (Chinese new year festivals, p. 2).

Ook wordt beweerd, dat voor

De Chineesche dwerg die de Europeesche reus verslaat.

De kleine 17 jarige Gem Hoahing, de bekende Chinese tennis-speelster in Engeland, heeft de reuzin Pamela Morison verslagen in de Engelsche national covered court championships. Weer het zooveelste succes van onze „Gem”.

報 新 報

vrouwen de Chineesche kalender beter uitkomt bij het vaststellen van menstruatie-intervallen. Het zou de moeite loonen om deze kwestie eens wetenschappelijk uit te pluizen.

Zooals men weet worden eb en vloed op aarde door de maan beïnvloed en nu zou het inderdaad kunnen blijken dat ook op zekere lichaamsprocessen van de vrouw de maan een grootere invloed uitoefent dan men wel zou vermoeden.

ALS IK EENS CHINEESCH SCHRIJVEN KON!

„O, wenn ich nur chinesisches schreiben verstünde! gern gäbe ich dann alle anderen Ausdrucksmittel preis. Nachdem alle Worte verweht sind, werden selige Geister in Fragmenten Chinesischer Graphik noch die Wahrheit von Angesicht schauen.....“

Keyserling, Das Reisetagebuch eines Philosophen II, 5, 373.

CHINA.

„China was heel lang voor ons een afgescheiden planeet“.

Paul Valéry (Voorw. tot Cheng Tcheng's Ma Mère).

*

„Om China lief te hebben is het voldoende het te kennen“.

A. Varenne, Oud Gouv.-Gen. van Indo-China in L'Indépendance Belge (23 Nov. 1937).

*

„China is groot gebleven..... en zal groot blijven, ook wanneer het eenmaal verdeeld zou worden“.

Graaf H. Keyserling, Das Reisetagebuch eines Philosophen, II, 411.

*

„In China wordt een stuk wereldgeschiedenis geboren, een miljoenen volk is den opmarsch naar den nieuwen tijd begonnen“.

A. K. Nielsen, China: de Draak ontwaakt, p. 8.

„True for the last several centuries this immense empire has been living in the splendid achievements of its mighty past. But be sure, the gigantic brain has not been idle, even in its dreams; and when, once more, the huge inert body awakens to action — let the world take heed!“

J. A. B. Scherer, Japan today, p. 254.

DAS BESTE.

„Das Beste, das Ewige ist an Galilei, Michelangelo, Dante nicht italienisch, an Goethe, Beethoven, Kant, Wagner nicht deutsch, an Descartes und Pascal nicht französisch, an Shakespeare, Hume und Newton nicht britisch — an Kung-futse und dem Erbauer des Himmelsaltars nicht chinesisches. Und jede Nation versteht ohne weiteres dieses Beste und Ewige bei jeder ändern“.

Hans Driesch, Fern Ost, S. 307.

Na den rijstogst.

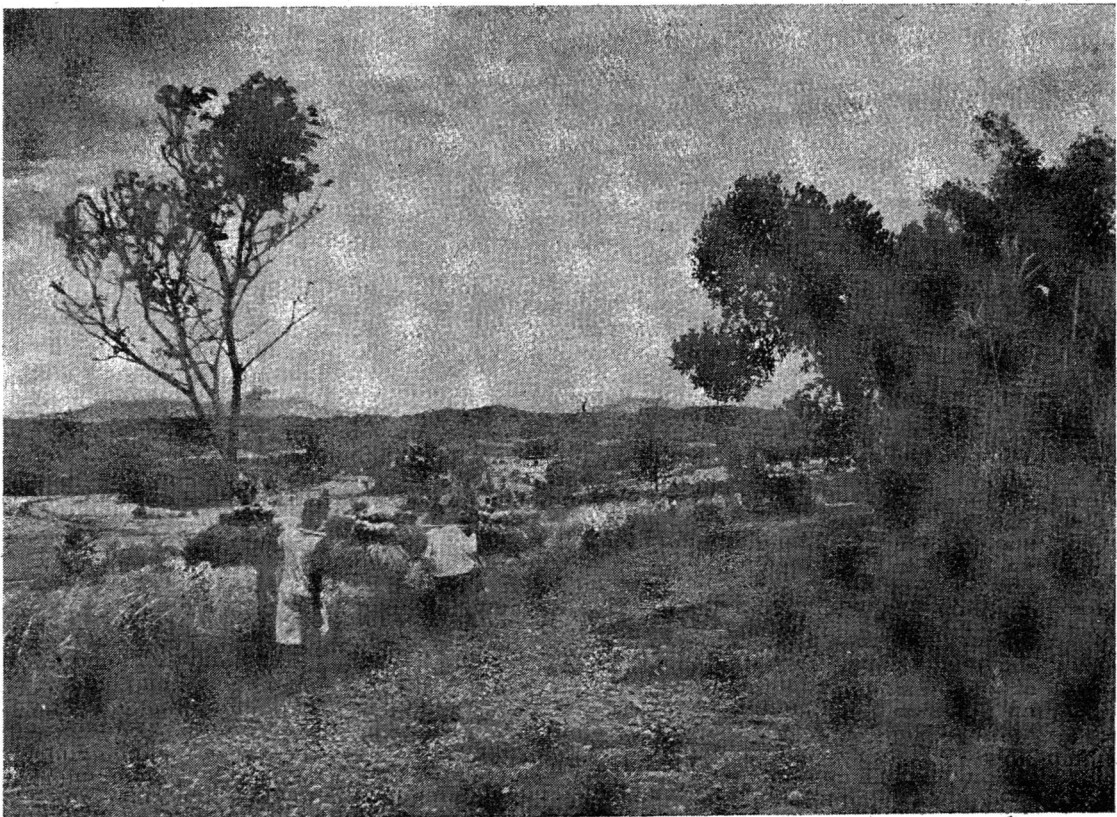

Foto: Tjong Sioe Kioen, Batavia - Centrum.

Chineesche schilders in Europa.

DE bekende Chineesche staatsman Tso Tsung Tang (1812-1885) dacht nog dat in het nabijge Rusland engelen met vleugels rondvlogen en dat hij van het overige Westen een nog vager idee had is meer dan waarschijnlijk.

Hoe zijn de toestanden ook in dit opzicht reeds veel veranderd; thans weet de doorsnee ontwikkelde Chinees wellicht reeds meer van het Westen dan omgekeerd de gemiddelde ontwikkelde Westerling van China.

En geen wonder, Chineesche studenten vertrekken elk jaar bij scheepsladingen tegelijk naar het buitenland om hun blik te verruimen en hun studie te voltooien.

Ook op sport-en kunst gebied is het contact steeds nauwer en wie denkt hierbij niet aan Kho Sin Kie uit het dorpje Soekaradja, die in Europa menigmaal tennissterren

van de eerste grootte weet te verslaan?

Chineesche schilders die in het Westen hun werk exposeeren en veel waardeering weten te oogsten zijn bijv. Liu Hai Shu (zie het Mal. gedeelte van dit nummer) Teng Hiok Chiu, Chiang Yee, Yun Gee (zie ons Mal. gedeelte) en vele anderen. Van de meesten hebben wij in ons weekblad meer dan eens reproducties (vaak ook in kleuren-druk) van hun werken opgenomen.

Bij twee van deze Chineesche schilders in Europa willen wij wat langer stil staan, daar zij hier in Indie geboren zijn: Goey Tiauw Hong (de schilder van o.a. heren en landschappen in moderne en ooivaars in Chineesche stijl) en Kho Kiem Bing. Goey is in 1899 te Menado geboren en heeft te Den Haag en Parijs gestudeerd; te Den

Haag heeft hij de eerste Vigillusprijs behaald in 1920 en te Parijs de eerste Julian prijs in 1922 (Zie ook ons weekblad van 30 Januari 1932). Van Goey is ook een teekening afkomstig van Mevr. Sun Yat Sen en van..... Lao Tze (in kleuren-druk in 1932 in ons weekblad gereproduceerd).

Behalve schilder is Goey nog illustrator en hij heeft o.a. een bundel gedichten van Heimah Padova („Diagonales”) geïllustreerd (Parijs 1931).

Padova heeft een gedicht aan Goey gewijd en in een recensie over „Diagonales” noemt P. A. Massoni deze Chineesche schilder „le grand peintre chinois, dont le talent si fier et si noble a illustré le present ouvrage”. Het gedicht van Padova aan Goey opgedragen luidt als volgt:

A Goey.

Mystique travailleur de japonaiseries
Dont les planches de cuivre ont gardé le poignard,
Perdu dans ce Paris aux tumultes de l'art
Tu peins incessamment des claires féeries.

Fines biches d'argent de l'Orient extrême!.....
Des paysages sains de rythme et de couleurs
En ton obscure chambre étagent leurs pâleurs.
Dans tes rêves soudains, douce une femme t'aime.....

Ton cœur aux battements inconnus de l'Europe,
Vit d'humaine musique et d'egoïste amour.
Prodigue et sûr, des gestes nouveau troubadour,
Tu graves tes dessins d'éternel misanthrope.....

De cete lointaine île où le jour te fit croire
A la création qui domine l'effort,
Arrivant parmi nous tu te croyais au port
Tranquille, où le talent certain mène a la gloire.

La fauve pauvreté te garde hélas, ravie.....
Mais ta grandeur, ardente et ton désir puissant
Font vibrer généraux et ton âme et ton sang
Pour gagner la bataille où tu perdras la vie.....

De „Salon du Printemps” te Brussel bracht verleden jaar het werk van een andere Chineesche schilder uit Indie, nl. Kho Kiem Bing, geboren te Malang in 1903 en gewezen leerling van de Chineesche school (T. H. H. K.) van zijn geboortestad.

Reeds in 1935 werden 4 schilderijen van Kho tentoongesteld op de expositie van de Association des

élèves et anciens élèves de l'academie Royale des beaux arts en in Maart-April werd hij in de „Salon du Printemps” door twee zijner werken vertegenwoordigd, welke sterk de aandacht hebben getrokken (zie over zijn levensloop het dagblad *Sin Po* van 3 Mei 1938). Men spreekt zelf van een „verrassing” en een „unicum” en van een „niet twijfelachtig talent”.

In tegenstelling met Goey Tiauw Hong wiens werken hier op Java (o.m. in de Bataviasche Kunstkring) reeds meer dan eens zijn tentoongesteld heeft voor zoover wij weten nog niemand hiertelende het werk van Kho gezien. Zou het China Instituut te Batavia zich niet met hem in verbinding kunnen stellen, om hem beter bekend te maken?

DE CHINEESCHE DRAAK.

„Napoleon noemde eens het Chinese volk een slapende draak. Ik weet niet precies wat Napoleon met deze vergelijking bedoelde..... Het eenigste dat beide gemeen hebben is, dat er iets mysterieus is omtrent zoowel de draak als het Chinese volk en dat beide weinig gekend en nog minder begrepen worden. Geen zoöloog is tot dusverre in staat geweest ons een draak te toonen en ik betwijfel of iemand er ooit in is geslaagd het Chinese volk aan de wereld te openbaren.

Als ik een wereldreiziger was, die door Shanghai heen trok, zou ik niet aarzelen U te vertellen, dat de Chineezee een groot volk zijn.

Maar groot te zijn is te worden misverstaan.....”

Dr. Lin Yutang (in „China's Own Critics”, p. 132).

UNIVERSEELE BROEDERSCHAP.

„De menschen en ik zijn broeders en alle wezens zijn als ik” (民吾同胞 • 物吾與也).

Chang Tsai (1020-1077).

ACTIE VOOR ALLES.

„Er is geen weten zonder handelen. Weten zonder handelen is geen weten” (未有知而不行者 • 知而不行只是未知).

Wang Yang Ming (1472-1528).

VISSCHERSLATIJN.

Hengelaar: „Ik zeg je man, die bandeng was zoo lang. Nog nooit heb ik zoo'n visch gezien.”

„Dat geloof ik, dat je nog nooit zoo'n visch gezien hebt.”

DAT IS BEWIJS GENOEG.

„Tommy, geef me eens drie bewijzen, dat de wereld rond is.”

„Nou, Ma zegt het, Pa zegt het en U zegt het ook.”

PAS OP.

„Er is een Duitscher die bij mij inwoont!”

„Ssst, als Hitler dit hoort, zal hij de heele buurt annexeren!” (Marianne, Paris).

EUCKEN EN CHANG CHIA SEN (CARSON CHANG).

Het is niet algemeen bekend dat Prof. Wu Yu Hsun (in 1936 door de Deutsche Akademie der Naturforscher te Halle tot lid benoemd) nauw met Prof. Crompton (de Nobelprijswinnaar voor natuurkunde in 1926) heeft samengewerkt en de theorie over het versplinteren van electronen is als resultaat te beschouwen van deze Chineesch-Amerikaansche samenwerking.

CHANG CHIA SEN.

Het is eveneens zeker aan slechts weinigen bekend dat de bekende Duitsche filosoof Rudolf Eucken (1846-1926) de Nobelprijswinnaar voor letterkunde in 1908, zijn „Der Sinn und Wert des Lebens” (1917) samen heeft geschreven met een Chinees! Namelijk met Chang Chia Sen (geb 1886), die in Japan en Deutschland heeft gestudeerd en in China de hoogste literaire graad (Han Lin) heeft behaald.

Dit werk van Eucken is in het Chineesch vertaald (人生之意义與價值), zooals trouwens Fichte, Nietzsche, Driesch, Hegel, Kant Bergson, Schopenhauer, Spinoza en vele andere Westersche denkers reeds lang in het Chineesch zijn overgezet.

„Vlinder en Chrysant”.

Teekening van Mej. Chou Lien Hsia (Shanghai), welke schilders op de Vancouver Golden Jubilee Chinese Exhibition in 1936 in Canada een „eervolle vermelding” kreeg.

ONVERKLAARBARE ANGST.

„Maar, buurvrouw, mensch, wat zie je er verbouwereerd uit, wat scheelt er aan?”

„Wat 'n wonder, ik heb gedroomd, dat ik binnen tien dagen sterven zou, en dat beangstigt me.”

„Hoe lang is dat geleden.”

„Zoo ongeveer zes weken.”

Vreugdenhil.

DE kunstschilder L. C. H. Vreugdenhil is geboren te Rotterdam en schildert van jongs-af. Hij heeft gestudeerd aan de Academie te 's-Gravenhage en is verder autodidact.

Hij heeft een sterk filosofischen inslag, waardoor hij zich in den loop der jaren een bepaalde levensbeschouwing heeft opgebouwd.

Zoo neemt hij—op grond van ervaring — aan, het bestaan van een materiele-, spiritueele- en intellectueele wereld, dus m.a.w. een stoffelijk-zijn, een gevceels-bewegen en een geestelijke-impuls.

En, als beeldend kunstenaar, put hij uit deze drie werelden, omdat alles wat geopenbaard is, ook gebeeld kan worden.

Op deze manier beschouwd kan een boom b.v. gezien worden als manifestatie van de Scheppende Gedachte; verder als entourage voor een stemmingsbeeld (landschap), terwijl hij uiteindelijk ook als louter aanschouwingsbeeld „ansich” gezien kan worden.

Zijn stukken zijn veelal „stemmingsstukken” of bewegen zich op de grens van het on-zienlijke, terwijl er toch ook louter „stoffelijke” onder zijn.

Hij houdt er geen bepaalde techniek op na, doch past de techniek toe welke zich het meest eigent om zijn bedoeling tot uitdrukking te brengen.

Toch zijn, over het algemeen, zijn kleuren helder en de objecten scherp begrensde.

Betreffende zijn objecten heeft hij geen bepaalde voorliefde; hij schildert figuur, naakt, portret, natuur (landschap) en symboliek.

Ook als teekenaar heeft hij zijn bekwaamheden en werkt gaarne in zwartwit-penteekeningen.

Sinds 1931 bereisde hij Insulinde en heeft een reeks exposities gehouden in diverse steden.

De hier afgebeelde stukken zijn van zijn laatste trip door Sumatra, waar hij 1½ jaar toefde.

Binnenkort hoopt hij een Azië-trip te maken en ook de schoonheid van China in zich op te nemen.

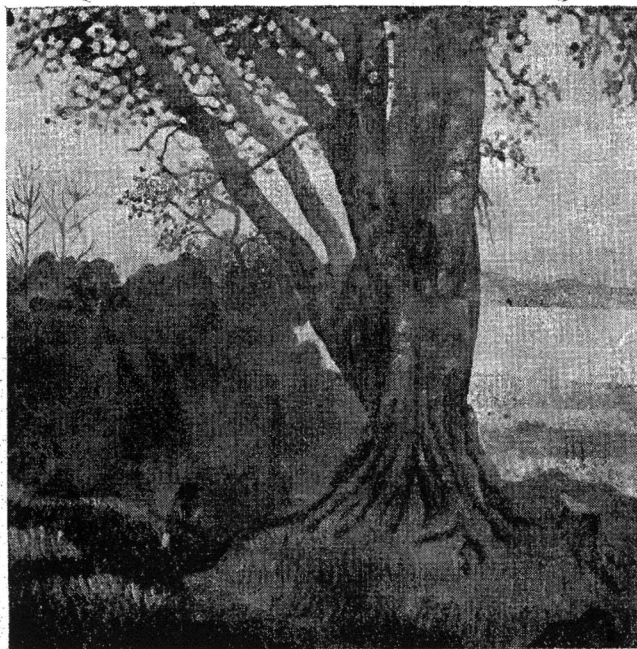
Mochten er belangstellenden

zijn, die zijn werk nader zouden willen beschouwen, dan zou men zich kunnen vervoegen bij de Firma Aug. van Kempen, Juwelier aan de Citadelweg (Batavia).

Deze schilder was eerst van plan

om eenige van zijn schilderijen aan het Chineesche Roodde Kruis fonds af te staan, doch door buiten hem staande factoren is zijn plan niet kunnen doorgaan.

Schilderijen van Vreugdenhil.

1. Grote boom (olieverf).

2. Piso-piso-waterval (Toba-meer, Sumatra's Oostkust). (Voor andere reproducties zie het Maleische gedeelte van dit nummer.)

Het ontstaan van eenige Chineesche romans.

Door:

NIO JOE LAN.

EEN studie over de middellijke dan wel onmiddellijke aanleiding, die geleid heeft tot het ontstaan van de een of andere roman, is het zantameeren werkelijk de moeite waard en is vol van verrassingen.

Men zet zich in den regel aan het schrijven, omdat men natuurlijk het een of ander in het gemoed heeft, waarvan men zich door het op schrift te stellen wil verlossen. Het kan zijn, dat dit in nauw verband staat met de sociale toestanden, en het is ook mogelijk, dat men wonderbaarlijke belevenissen dan wel gebeurtenissen op deze wijze ter kennis van anderen wil stellen, terwijl natuurlijk ook minder edele gevoelens debet kunnen zijn aan het verschijnen van boekjes, die in de sensatijelust van het publiek hun eenige dan wel voornaamste redenen van ontstaan vinden.

China heeft veel historische romans, werken, die een episode uit China's geschiedenis behandelen. Hoewel binnen het kader der historie gesteld, hetgeen uiteraard beperkingen met zich meebrengt, waardoor des schrijvers fantasie niet een al te hooge vlucht kan nemen, zijn deze werken toch verre van droog en hebben er vele als zoodanig toch een groot aantal bewonderaars onder de massa kunnen verwerven. Want wie leest de *San Kuo* niet graag? Dit is één der historische novellen! Men weet, dat in de geschiedenis van China ook een tijdperk is, dat de periode van de *San Kuo* of De Drie Koninkrijken genoemd wordt. Het is de geromantiseerde geschiedenis van die periode, die het onderwerp vormt van de novelle *San Kuo* of, voluit genoemd, *San Kuo Yen I*. Deze benaming diene goed in het oog te worden gehouden, want hierhaast staat de *San Kuo Chih*, en dit is de absolute geschiedenis van het tijdperk der Drie Koninkrijken. In den regel bedoelt men bij het noemen van de *San Kuo* zonder meer het meesterwerk van Lo Kuan-chung,

dus de *San Kuo Yen I*, en niet de *San Kuo Chih*, de geschiedenis van de Drie Koninkrijken.

Maar naast deze historische geestesvoortbrengselen zijn er talrijke tendens-novellen.

Hiervan zijn er ook veel, die de schrijvers eenigszins op de historie laten aansluiten.

Als de voornaamste hiervan kan de *Shui Hu Chuan*, die in het Maleisch als de *Song Kang* bekend is, worden genoemd.

Het was niet uit louter fantasie of omdat hij „in de stemming”

was, dat Shih Nai-an het werk schreef.

Het is niet een schepsel uit puiren onweerstaanbaren aandrang tot scheppen.

Het is meer dan dat! — Want het is een aanklacht tegen corrupte elementen in het Keizerlijke Hof, die in de staatshuishouding zoodanig van invloed waren, dat daar geen plaats meer was voor goedwillende personen, die het land wilden dienen, en erger nog, aan wie door handlangers van de slechts op de belangen der eigen beurzen be-

O. W.-ers.

1. Geen oorlogswinstmakers doch Oorlogsweezen in China, wier vaders zijn vermoord ook al met behulp van door „neutralen” aan Japan verstrekte oorlogsbenedigheden! Boven ziet men de jeugdige slachtoffers te Hankow gereed om naar een veiliger oord te vertrekken.

dachte ministers het particuliere leven zelfs onmogelijk werd gemaakt, zoodat 107 lieden gedwongen waren een verbond op den Liang-shan-berg te sluiten en zoo „roovers” werden.

De heerschende wantoestanden waren derhalve de grondslag van het creëren van de *Shui Hu Chuan!*

Tusschen twee haakjes kan nog medegedeeld worden, dat omtrent den werkelijken auteur van het werk men eigenlijk nog steeds in het onzekere tast. Volgens de traditie wordt Shih Nai-an als de schrijver er van beschouwd, maar andere letterkundigen zijn van meening, dat ook Lo Kuan-chung, de schepper van de *San Kuo*, daarin de hand had gehad.

De *Shui Hu Chuan* vormt merkwaardigerwijze de onmiddellijke oorzaak van een andere novel.

Yü Wan-chun had het verhaal gelezen, werd er schijnbaar door gefascineerd, en kon met den besten wil ter wereld zich niet met

het einde er van vereenigen. Was het mogelijk, dat menschen, die gedurende een langen tijd van roof hadden geleefd, wier geweten dientengevolge bezoedeld waren geworden, weer nette personen werden en in staatsdienst toetraden? Daar was geen denken aan, vond Yü Wan-chun! Er was geen twijfel aan, dat de invloed van de *Shui Hu Chuan* op zijn persoon bijzonder groot was geweest en het was ook mogelijk, dat hij juist daardoor tot het vermoeden kwam, dat dit natuurlijk ook met anderen het geval zou wezen — hij schreef daarop een novel, die eigenlijk begint met dat gedeelte van de *Shui Hu Chuan*, waar de 107 personen reeds op den Liang-shan genesteld waren, en liet hen, in tegenstelling met het oorspronkelijke werk, den oproep om hun diensten aan het land ter beschikking te stellen, quasi aannemen om dan de keizerlijke afgezanten op de terugreis op een snoodde wijze te vermoorden, zoodat er van een herhaling der uitnoodi-

ging in staatsdienst over te gaan geen sprake meer was. Het resultaat hiervan was, dat expedities naar de Liang-shan, aangevoerd door personen, waarvan een aantal gezworen vijanden was van het een of andere lid van de Liang-shan-bende, werden gezonden en Sung Chiang en zijn 106 broedersbij-eede één voor één gedood dan wel gevangen werden genomen. Deze „correctie” van de *Shui Hu Chuan* krijgt tot titel o.a. *Hew Shui Hu (Na de Shui Hu)* en ook *Tang K'ou Chih (De Uitroeijing der Bandieten)*.

De beweegredenen, die het levenslicht aan de *Chin Pin Mei* hebben geschonken, zouden volgens zeggen heel eigenaardig zijn.

Dit boek wordt als één der beste ficties van China beschouwd, en bovendien wordt het door weer anderen gerangschikt onder pornografische lectuur!

Bijzonder mis is dit laatste ook niet, want het boek wemelt van escapades en geoorloofde dan wel ongeoorloofde liefdesbetrekkingen. Maar het dient aan den anderen kant ook niet ontkend te worden, dat er daartusschenheen een fijne draad van Karma en Wedervergelding loopt, als een ernstige waarschuwing voor hen, die zich gelijk Shi-men Ching zouden willen gedragen.

Men zegt, dat dit boek door Wang Shih-chen geschreven was om..... er een vijand mee uit den weg te ruimen!

Hij had nl. een machtigen vijand, op wien hij zich openlijk niet durfde wreken. Maar deze placht allerlei romans, en liefst vuile, te verslinden, en had bovendien de slechte gewoonte, bij het lezen de vingers met speeksel te bevochtigen ten einde er de bladen van het boek mee om te slaan. Zoo schreef Wang Shih-chen zijn *Chin Pin Mei* en presenteerde het boek, na de bladen eerst met gift-poe-der te hebben bestrooid, aan dien vijand. Men vermeldde echter niet, of deze wijze van het ontstaan van de *Chin Pin Mei* het doel, waartoe het geschreven zou zijn, had bereikt.

En bovendien is het in literaire kringen ook nog een groote vraagteeken, of werkelijk de realistische

2. Als er een Japansche bom neervalt, hoeven ze nooit meer te eten.....

roman op name van Wang Shih-chen mag worden gezet!

Het ontstaan van de *Liao Chai* zou ook langs een merkwaardigen, schoon te begrijpen en misschien navolgenswaardigen weg zijn bewerkstelligd.

Er wordt verteld, dat de schrijver er van, Pu Sung Ling, buiten op het veld een theetentje opsloeg, waar hij alle mensen, die daar voorbij gingen, uitnodigde een kopje thee te drinken. Daarna vroeg hij aan ieder hunner om eens wat te vertellen. Op die wijze zou hij aan de stof zijn gekomen, die hij in de *Liao Chai* verwerkte! En op welk een wijze! De *Liao Chai*

is qua stijl en woordenkeuze een literair meesterwerk geworden!

Elke lezer(es), die de *Hung Lew Meng* (*Dream of the Red Chamber*) gelezen heeft, raakt min of meer onder den droefgeestigen invloed daarvan. Dit was ook het geval bij een oude dame. Zij liet zich zoo geheel en al door het verhaal meeslepen, dat zij door het tragische einde er van... ziek werd! Geneesheeren deden wat zij konden, maar genezing waren zij niet in staat tot stand te brengen. Totdat één hunner den zoon van de oude dame zeide, dat de aanleiding van de ziekte moest worden weggenomen. Maar hoe? Zij werd im-

mers ongesteld door het lezen van een novells. De zoon wist echter raad. Hij schreef een vervolg voor het meesterwerk van Tsao Hsueh-chin en gaf daarin een Amerikaansch „happy end”. Dit „happy end” was er tevens ook één voor de moeder van den schrijver tegen wil en dank: de oude dame werd met het gelukkig worden van de held en heldin in de roman weer beter!

Velerlei zijn de romans en novellen in soort — ook velerlei zijn de kiemen, waaruit zij zijn voortgesproten tot sieraden in de literatuur!

EDELMOEDIG.

Zij: „Er zijn oogenblikken, dat ik wenschte een man te zijn.”

Hij: „Zoo! Wanneer b.v.?”

Zij: „Als ik langs een modezaak kom en bedenk hoe gelukkig ik mijn vrouw zou kunnen maken met een nieuwe hoed.”

NOOIT EEN VROUW GEZIEN.

Een man, die in zijn leven nimmer een vrouw heeft gezien, is in een Grieksch-Orthodox klooster op den berg Athos gestorven. Hij is 82 jaar geworden. Zijn moeder stierf bij zijn geboorte. Hij werd in het klooster, waar nooit een vrouw of zelfs maar een vrouwelijk dier komt, groot gebracht en werd daarna monnik.

VAN HET EXAMEN.

Professor: „Zeg me, tot welke klasse van ziekten behoort de slapeloosheid?”

Candidaat: „Tot de aanstekelijke.”

Professor: „Dat kan ik niet gelooven. Wie heeft je dat geleerd?”

Candidaat: „De ondervinding. Wanneer mijns buurmans hond niet kan slapen, dan kan ik 't ook niet.”

ZEER VERKLAARBAAR.

Vader: „Vreemd, men ziet in den laatsten tijd hier in het geheel geen ocievaars meer.”

Zoontje: „Da's niet te verwonderen, pa — dáár gelooft niemand meer aan!”

3. Een Chineesch oorlogswesje begon bij het eten plotseling te weenen, wellicht omdat het onwillekeurig aan zijn vermoorde Vader en Moeder dacht. Wie denkt hierbij niet aan Lucas XVII, 2? „Het kan niet wezen dat er geen ergernissen komen, doch wee hem door welken zij komen! het zoude hem nutter zijn dat een molensteen om zijnen hals gedaan ware, en hij in de zee geworpen, dan dat hij één van deze kleinen zoude ergeren”.

DE KIEZENTREKKENDE CZAAR.

Tijdens zijn verblijf in Nederland vertoefde Czaar Peter de Grootte bijzonder graag in de hoofdstad. Vooral op de Botermarkt, het tegenwoordige Rembrandtplein, was hij herhaaldelijk te vinden en hier bewonderde hij o.a. een kiezentrekker, die zoo bedreven in zijn vak was, dat hij iemands kies niet alleen heel handig op de gewone manier maar zelfs met allerlei vreemde voorwerpen als de punt van 'n degen, den steel van een lepel, een laarzentrekker enz., uit den mond kon wippen. De Czaar vond dat zoo knap, dat hij den man bij zich liet ontbieden en zijn verlangen te kennen gaf ook die kunst te leeren. De kiezentrekker begon hem nu in zijn handgrepen les te geven en de Czaar bleek zulk een vlug en doortastend leerling, dat hij weldra een even goed kiezentrekker was als de man van de Botermarkt. Die kunst kwam hem wel eens van pas, want onder zijn gevolg bevond zich allicht ook nu en dan iemand, die door kiespijn gekweld werd. Maar niet altijd waren er patiënten te vinden en dan was het voorwaar geen pretje tot meester te hebben een Czaar die goed kan kiezentrekken en toch zoo graag proeven van zijn bedre-

venheid wilde afleggen. Menige hoveling begon al te beven als hij den Czaar met eene geheimzinnige beweging op zich af zag komen.

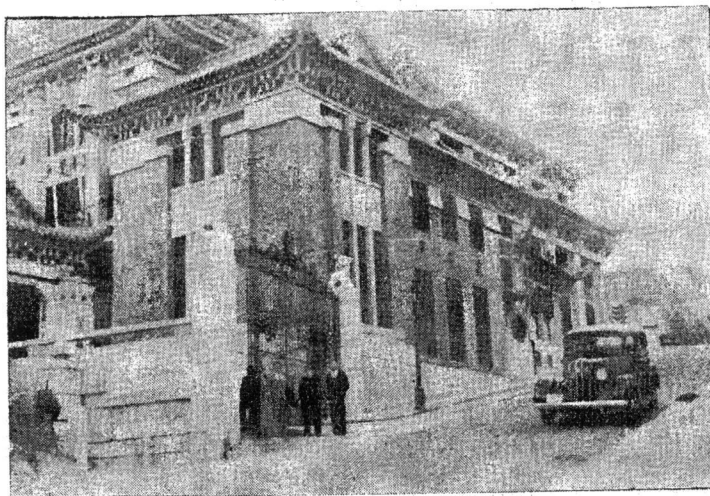
„Doe uw mond eens open,” zei dan de Czaar.

„Maar sire, ik heb volstrekt geen zieke kiezen of tanden,” luidde dan de opmerking op vreesachtigen toon.

„Kijken.”

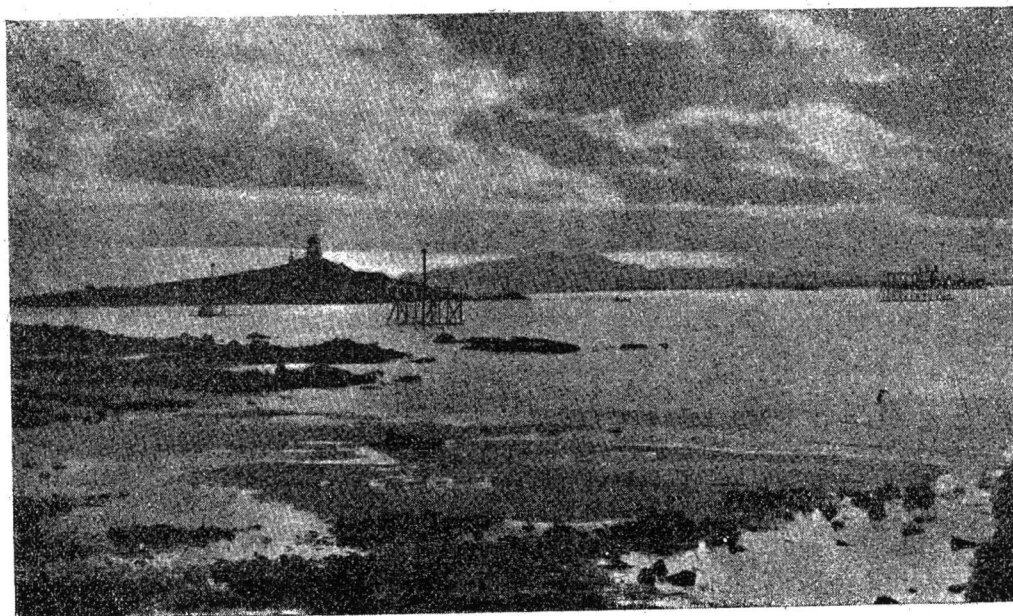
En vóór de hoveling er op be-

Tempelbouw.

Een Boedhistische tempel te Hongkong opgericht door Lady Hotung, de echtgenoot van de Chineesch multimillionair-philanthroop Sir R. Hotung; zijn dochter Dr. E. Hotung staat thans aan het hoofd van de voormalige Ned. Ind. Ambulance eenheid. Ook in Indie is nieuwe tempelbouw geen zeldzaamheid. Te Batavia alleen zijn in de laatste jaren circa een half dozijn Chinese tempels gebouwd; op Buitenzorg verrees kort geleden een nieuwe tempel op Soekasari, opgericht door een rijke Chinese dame, Mevr. Khouw.

Arkona eiland (Tsingtao).

dacht was hield de Czaar zegevierend een reusachtigen kies in de hoogte en bekeek die het volgende oogenblik belangstellend van alle kanten.

„Ziet u nu wel, dat het nog een beste gezonde kies was?” riep dan soms de huilende hoveling, terwijl hij met de hand de pijnlijke plaats bedekte.

„Ook al niet erg — daar zult u later vast geen pijn in krijgen,” antwoordde dan lachend de geweldige heerscher en zijn oogen zochten reeds weder een nieuw slachtoffer voor de kunst.

RUWE BOLSTER.

„Wir müssen die harte, spröde und manchmal hässliche schale zerbrechen, in der uns das Chinesentum bei den ersten Begegnungen fremd, ja abstoszend anblickt, um hineinzuschauen in seine Seelentiefen und die verborgenen Kammern seines Sinns und Schaffens, die uns mit täglich neuen Reizen ihrer Eigenart, ihres Farben- und Gestaltungsreichtums überraschen”.

Dr. Freiherr von Mackay, China. Die Republik der Mitte. S. 263.

HET DURE LEERGELD.

„Ich hatte schon lange eingesehen, dasz unsere Kenntnis des Chinesentums noch ungeheuer viel zu wünschen übrig lässt und dass wir auf diesem Gebiete eifrig lernen müssen, wenn wir bei politischer, finanzieller und wirtschaftlicher Tätigkeit im Osten nicht arges Lehrgeld bezahlen wollen”.

Dr. Vosberg-Rekow, Die Revolution in China, S. 5.

GODSDIENSTIGE VERDRAAG- ZAAMHEID.

„Verdraagzaamheid jegens andersdenkenden, zoolang de politiek zich niet in het spel mengt, is eene groote deugd bij dit volk, waaraan menige zich beschaafder noemende natie van den tegenwoordigen tijd een voorbeeld kan nemen”.

Luit.-Gen. A. S. A. Boom, De Chineezers, p. 93.

REPOS.

„Il n'a de repos pour l'esprit que dans l'absolu, pour le sentiment que dans l'infini, pour l'âme que dans le divin”.

H. F. Amiel, Fragments d'un journal intime.

MOEDERSCHAP.

„Of all the rights of women, the greatest is to be a mother” (Dr. Lin Yu-Tang, My Country and My People, p. 152).

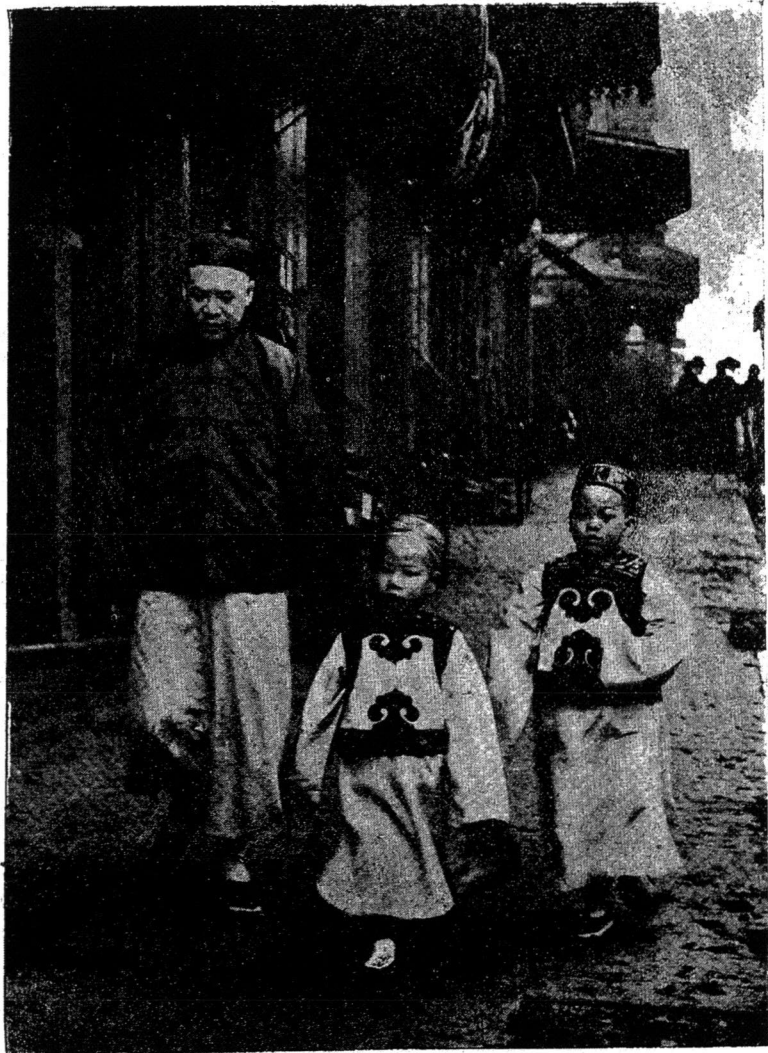
„Die Frau hat den natürlichsten und schönsten Beruf der Welt, Kin-

der, zu gebären und Mutter das Volkes zu sein, und gottlob haben bisher weder Philosophen noch Könige vermocht, sie von diesem Berufe abzubringen. Ihre Aufgabe ist von Ewigkeit zu Ewigkeit in zwei Worten gegeben: Eine Wiege und ein Herz” (Werner Jansen, Die Insel Heldentum).

DE VROUW EN HAAR TWEE VOETEN.

„De vrouw wil op een grooten voet leven, maar op een kleinen rondwandelen” (Wijnaendts Francken).

China?

Neen, een straatafereeltje in San Francisco's „China-town” alias „Canton of the West”.

Chineesche leerlingen.

Door:

MEJ. CHAO, Bandoeng.

De intelligentie der Chineesche leerlingen is niet minder dan die van de andere rassen.

De Chineesche leerlingen zijn energiek, doortastend, wilskrachtig en ijverig.

„Het grootste deel der door ons afgeleverde Chineesche ingenieurs is van uitnemende kwaliteit,” zegt Prof. Ir. J. J. I. Sprenger.

WIJ hebben verscheidene docenten verzocht om hun opinie betreffende „Dutch educated Chinese students” in het algemeen weer te geven, inzake studieijver, liefde tot het vak, uithoudingsvermogen bij de studie, percentage van het slaan, enz.

Hieronder volgt het onderhoud met het Hoofd der Lagere, Vak- en Mulo-schoolen en de „verklaring” der andere docenten.

De Zusters van de Goddelijke Voorzienigheid (L. S., lessen in de naaivakken):

„Wij vinden het een prettig volkje, want zij zijn buitengewoon ijverig, zij hebben eerbied voor het gezag, spreken nooit tegen en zijn nooit brutaal. Ook hun huiswerk maken onze leerlingen over het algemeen keurig.

De Chin. meisjes kunnen keurig naaien. Zij hebben een beter uithoudingsvermogen dan de Nederlandsche meisjes.”

De Heer Davidse, Hoofd der H. C. S.:

„Onze leerlingen zijn vlijtig.

Hun gedrag is goed, maar zij zijn nogal slordig.

Tien jaar geleden konden de leerlingen beter leeren dan nu; tegenwoordig kunnen zij moeilijker concetreeren op hun werk.

Toch moet ik zeggen, dat ik tevreden over hen ben.

99% van onze leerlingen studeert verder.

Betreurenswaardig is het feit, dat er voor zoover ik het weet, slechts één oud-leerlinge sinds het bestaan der school (1917) onderwijzeres is geworden.

Ik ben tien jaren bij het Onderwijs werkzaam en ik moet bekenen, dat ik heel veel Chin. leerlingen heb gekend, waarop ik heel trotsch ben.”

De Heer J. A. Staal, Hoofd der Openb. H. C. S.:

„In de bijna 20 jaren, dat ik in Indië bij het Lager Onderwijs werkzaam ben, heb ik aan vrijwel alle schooltypen gewerkt; waarvan het langst aan de H. C. S. Ik zou mijn oordeel aldus kunnen samenvatten: „Als er geen onderwijs was in de Nederlandsche Taal, zou de H. C. S. een ideale school zijn. De leerlingen zijn beslist ijverig, werken keurig en zijn voldoende intelligent. Het Nederlandsch evenwel geeft steeds groote moeilijkheden ondanks hun ijver. Veel hangt hierbij af van het milieu, waaruit ze komen. Gelukkig krijgen we nu langzamerhand steeds meer leerlingen, waarvan de ouders min of meer Hollandsch kunnen spreken. De goede invloed op het Nederl. is daarvan duidelijk merkbaar. Een ander euvel, verband houdende met het milieu, is bij velen het geringe begrip van hygiëne. Daar is nog

heel wat aan te doen. Leerlingen, die hun schoolwerk keurig maken, smijten met het grootste gevegen papier en etensresten op de speelplaats links en rechts om zich heen. Het is steeds een moeilijk werk ze te leeren, dat er ook nog zoo iets is als een vuilnisbak.

Rekenen lijkt me hun lievelingsvak. De andere vakken, als aardrijkskunde en geschiedenis worden er goed ingepompt, maar ik meen dat we zulks meer te danken hebben aan hun ijver dan aan de belangstelling er voor. Teekenen doen velen heel aardig: jammer, alleen, dat ze er geen fantasie bij toonen; er moet beslist een voorbeeld zijn.

Een handicap op de H. C. S. is de houding der ouders. Deze vinden letterlijk alles goed. Nu is dat voor een schoolhoofd erg gemakkelij, maar het nadeel is; dat zij ook van de kinderen alles wat de school betreft, goed vinden. Meestal kiezen de kinderen zelf hun school uit, waarbij vaak eigenaardige redenen de doorslag geven. Ik heb dit met eenige vooraanstaande Chineesche inwoners van Bandoeng al eens besproken en zij zijn ook van meening, dat vele ouders te weinig belangstelling toonen in de school hunner kinderen.

Vanwege de financieele draagkracht der ouders, hebben wij maar weinig examencandidaten; maar die weinigen slagen dan ook bijna allen. Hun verdere loopbaan op H. B. S. en Mulo volg ik uiteraard met belangstelling en uit de mij met trots getoonde rapporten blijkt wel, dat ze het goed maken. De meeste onzer leerlingen ontmoet je nog vaak in de een of andere zaak, waar ze als employé, vooral ten opzichte van de Europeesche clientèle, zeer goed voldoen.

DROOG V.D. REGEN.

„Ober, een half fleschje sherry, maar.....: droog!”

Mijn meening over de Chineesche leerling zou ik willen samenvatten in dezen zin: „Ik hoop, dat het Departement* van Onderwijs en Eeredienst me maar bij de H. C. S. laat.”

Mej. A. Maas, Directrice van de Vakschool voor Meisjes:

„Volgens mij zijn de Chin. meisjes ijverig, pienter, leerzaam en dankbare leerlingen, in één woord, ik kan niets dan goeds van hen zeggen.

Er zijn in Bandoeng mensen, die beweren, dat men in drie maanden tijds coupeuse kan worden en ik heb gemerkt, dat er vooral veel Chin. jongedames van die lessen gebruik maken. Ik vind het erg jammer, dat zij er op ingaan, want dat is niets anders dan „voorspellerij”. De meisjes moeten een heeleboel geld uitgeven, terwijl zij er later niets aan hebben. Ik acht het daarom noodig, hen hiervoor te waarschuwen, omdat men daaraan geen geloof mag hechten. Een vak leeren in drie maanden bestaat eenvoudig niet.

Ook in de vreemde talen (Fransch, Duitsch, Engelsch) zijn onze Chin. leerlingen uitstekend.”

Mevr. Peterman:

„De Chin. meisjes toonen de mindere te zijn in de leervakken (warenkennis, gezondheidsleer, enz.), maar in de naaivakken (costuum-

naaien, nuttig en fraai handwerken), zijn zij de uitgesproken uitblinkers. Het zijn zij, die de mooiste cijfers behalen.”

De Heer Roohé, Directeur van de Grts. Muloschool :

„Waarom zijn er zoo weinig Chin. leerlingen op Uw school?” vroegen wij.

„Het zeer geringe aantal Chin. leerlingen is vermoedelijk toe te schrijven aan het feit, dat er twee Christelijke H. C. Sen zijn en één van het Gouvernement. De meeste Chin. leerlingen gaan naar de Christelijke Muloschool en waarschijnlijk gaan die van de Gouvernementsschool ook mee, omdat zij daar dan temidden van hun eigen rasgenooten verkeerden, hoewel zij geen Christenen zijn.

Er zijn heel pientere en heel domme, maar zij zijn ontegenzeggelijk heel prettige leerlingen.

Het milieu heeft vanzelfsprekend veel invloed op het studeeren en de prestaties der scholieren.

In de wiskunde-vakken zijn zij vrij sterk, in teekenen echter niet zoo erg. Het Nederlandsch is een zwak punt; als zij thuis veel Hollandsch spreken en hooren zouden zij minder moeite mee hebben.

Toch zijn wij heel tevreden over onze Chin. leerlingen, want hun intelligentie is niet minder dan die van de andere rassen.”

De Heer L. Bergsma, ex-Directeur van de Christelijke Muloschool:

„Ik kan U zeggen, dat ik met genoegen aan mijn Chineesche oudleerlingen terugdenk.”

Mr. Ong Liang Kok, Directeur van het Handels College:

„Onze leerlingen zijn prettig, ordelijk, kalm en vlijtig. Maar zij mogen naar mijn meening wel ingetogener wezen.”

De Heer Alb. H. Bos, Accountant en Leeraar M. O. Boekhouden:

„Wat betreft de handelsvakken in het algemeen, kan ik zeggen, dat de Chin. leerlingen buitengewoon geschikt zijn. Beginnen zij een-

maal onder goede leiding, dan zijn zij in de eerste plaats buitengewoon ijverig, in de tweede plaats blijken de Chin. jongelui naast eventueel het slagen voor de examens ook voor de practijk zeer geschikt te zijn.”

De Heer A. H. van der Spek, Leeraar in Stenografie en Typen:

„De Chin. leerlingen zijn energiek, doortastend, wilskrachtig, ijverig en zijn sterk in het onthouden.”

Directeur I.V.E.V.O., Batavia:

„Het doet ons een genoegen U hierbij te kunnen mededeelen, dat wij over het algemeen niets te klagen hebben over de door U bedoelde leerlingen.

Zoowel voor hun vlijt als voor hun uithoudingsvermogen hebben wij niets dan lof en het percentage van slagen is ook zeer gunstig te noemen (plus-minus 80%).”

De Heer T. Versteeg, Directeur P. H. S. — A. M. S. — M. H. S., Batavia:

„Helaas kan ik aan Uw verzoek niet volledig voldoen, aangezien mijn tijd als leider van drie scholen te druk bezet is. Toch wil ik wel enkele algemeene indrukken weergeven.

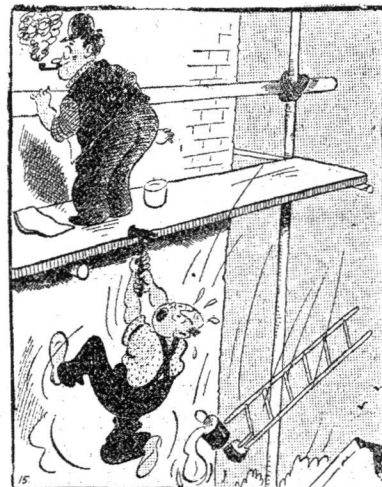
Vanaf 1927 ben ik werkzaam bij

HAREM-PRIJS.

„Ja, zie je, de pascha wou met alle geweld poker spelen, en ik heb aldoor gewonnen!”

ONMOGELIJK.

„Zeg Scholte, geef me de hamer even!”

VROUWENLOGICA.

het M. O. in Ned.-Indië en wel van 1927-1936 als leeraar aan de K. W. III S. en sinds Aug. 1936 als Directeur der F. H. S. — Grts. A. M. S. en M. H. S. Ik heb in dien tijd steeds kunnen constateeren, dat de drie, groote groepen: Chineesche, Europeesche en Inheemsche leerlingen elkaar over het algemeen weinig toegeven. Als U de Alg. Onderwijsverslagen van het Dep. van O. & E. leest, zult U zien, dat wat de resultaten bij de eindexamens betreft, dan eens de eene groep het hoogste % geslaagden vormt, dan weer de andere. De studieijver laat in den regel weinig te wenschen over. Ook dit geldt voor alle groepen. Daarbij staat de liefde tot het vak niet op den voorgrond. Vooral de leerlingen uit de minder gegoede huisgezinnen weten, dat een eindexamen Middelbare School beteekent: meer kans om in het leven te slagen. Dit is voorzoover ik kan constateeren, de eigenlijke drijfveer tot de studie.

Wat het uithoudingsvermogen betreft, dat heeft in de eerste plaats niets te maken met raseigenschappen, maar met de financieele draagkracht der vaders. Ik ken tal van leerlingen, die eigenlijk ondervoed zijn. De ouders hebben een te gering inkomen, dikwijls om hun kinderen die voeding te geven, die een inspannende studie eischt. Ook

„Het scheermes bot? Cnzin, Hein, als ik het linoleum er mee kan snijden, dan dan kun jij je er toch zeker wel mee scheren!”

dit is een verschijnsel bij de verschillende bevolkingsgroepen voorkomend.

Ik hoop, dat U begrijpen kunt, dat het voor mij eigenlijk ondoenlijk is Uw vragen speciaal van de Chin. leerlingen te beantwoorden. Steeds heb ik bij mijn werk, zoowel in den tijd, toen ik leeraar was en nu terwijl ik Directeur ben, getracht de kinderen niet te zien als Chineezen of Inlanders of Europeanen, maar als leerlingen, tegenover wie ik de plicht heb, ze te kunnen begrijpen en bij te brengen aan kennis en karakter, wat in mijn vermogen stond te doen.

Dit wil ik wel verklappen. Er zijn verschillende Chineesche leerlingen, die mij in vertrouwen durven nemen, die me wel eens vertelden in mij een soort vader te zien, maar ook leerlingen van anderen landaard kwamen met deze mededeeling.

Nogmaals voor iemand, die in alle opzichten welwillend staat tegenover den leerling met zijn finten en feiten, maar ook met zijn mooie karakterstukken is het moeilijk den Chineeschen leerling te verheffen boven de anderen en nog moeilijker ze geringer te achten.

Mocht ik dan ook later mijn taak als afgedaan beschouwen, dan zal ik steeds met een warme sympathie

terugdenken aan de ijverige, volhardende Chineesche, Inheemsche en Europeesche leerlingen. Leerlingen, die dikwijls tot diep in den nacht gebogen zaten over hun lastige proefwerken, waarbij de maag dikwijls het lied van den honger zong, terwijl dat lied geen weerklank kon vinden.

Ik hoop, dat U deze kijk op den leerling in het algemeen kunt waardeeren.”

De Zusters van de Ursulinescholen (L. S., Vak-, H. B. S. en Kweekschool):

„Op onze L. S. hebben wij bijna geen Chin. meisjes.

Over de Vakschoolleerlingen en de H. B. S.-ster hebben wij niets te klagen.

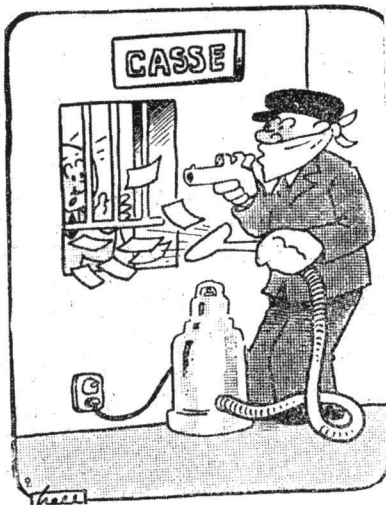
De meeste leerlingen van onze Kweekschool zijn goed in de bijvakken, maar het Nederlandsch is voor hun een struikelblok.

Hun ijver en gedrag zijn goed.”

De Secretaris der Rechtshoogeschool, Batavia:

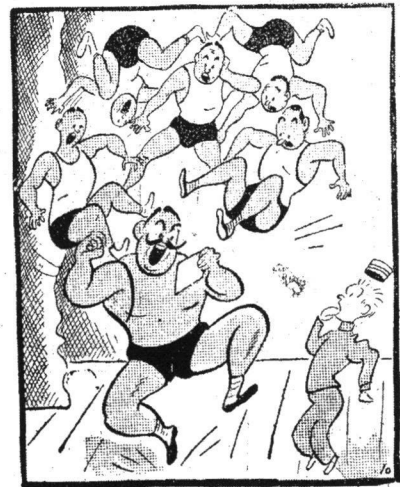
„In antwoord op Uw schrijven van 24 dezer, heb ik de eer U, ingevolge van den Voorzitter van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid bekomen opdracht mede te deelen, dat de Chineesche student zich in niets onderscheidt van zijn medestudent van ander ras.”

METHODISCH.

De stofzuiger in dienst van den bankroover!

LOT UIT DE LOTERIJ.

„Kinderen, wij zijn binnen! Ik heb de 100.000 gewonnen!”

De Voorzitter van de Faculteit der Geneeskunde, Batavia:

„In antwoord op Uw schrijven van 24 dezer, bericht ik U, dat de Chineezzen zich in algemeene trekken niet onderscheiden van studenten van andere landaarden. Men heeft er luien en vlijtigen, vluggen en tragen onder en dat weerspiegelt zich ook in de uitslag der examens.

Voor een oppervlakkig geschrijf over hun geschiktheid voor de medische studie leent deze materie zich niet; slechts een nauwgezette, diepgaande studie zou hierover van waarde zijn.”

Prof. Ir. J. J. I. Sprenger, Voorzitter der Faculteit van Technische Wetenschap:

„In het onderstaand heb ik naar beter weten getracht, U de gewenschte inlichtingen te verstrekken.

Mijn zevenjarige werkkring aan de Technische Hoogeschool te Bandoeng als docent in Waterbouwkunde heeft mij in nauw contact gebracht met vele studenten. Vooral de assistenties bij de teekenoefeningen gedurende de hoogere jaren, waarbij de jongelui in mijn kabinet komen teneinde de opgaven te bespreken, werkten mede tot persoonlijke gedachtenwisseling.

VADERSLATIJN.

De hengelaar, die een zoon heeft gekregen!

Steeds heb ik bijzondere belangstelling gevoeld voor de studenten van Chineesche nationaliteit, omdat ik zelf in het begin van mijn carrière, in China eene betrekking vervulde bij eene Nederlandsche aanneming maatschappij en daar in staat was, de technische prestaties van het Chineesche volk op eigen bodem te kunnen gadeslaan.

Naar mijne meening heeft de Chinees een uitgesproken aangeboren aanleg voor constructieve samenstelling en bewerking van bouwmaterialen, welke de ingenieursstudie zeer ten goede komt. De methoden en gereedschappen, in China toegepast, wijken menigmaal sterk af van die, welke in Westersche landen algemeen gebruikelijk zijn. Ik zag houten scheepspannen voor sampans uitslaan, door een in O. Indischen inkt gedoopt touwtje, dat aan een spijker bevestigd was, in een sierlijken boog den vloer raakte, en daar een merk afdruckte. Bij huizenbouw werd eerst het dak opgemetseld. De Chineesche strijkstokboor is ook in Indië eene goede bekende. Deze enkele voorbeelden mogen dienen om de bekwaamheid van den Chinees als ambachtsman te illustreren.

Bij de studenten aan onze hoogeschool is het mij opgevallen, dat zij in de regel of zeer goed, of erg matig zijn; de middenmoot ontbreekt. Of dit aan de genoten vooropleiding moet worden toegeschreven, dan wel aan het milieu, waaruit zij voortkomen, heb ik niet kunnen nagaan. Waar de matigen in den regel tijdens de ingenieursstudie afvallen, meen ik, dat het grootste deel der door ons afgeleverde Chineesche ingenieurs van uitnemende kwaliteit is. Over het algemeen is de Chinees zeer ijverig, en blinkt hij uit in zijn teekenswerk.

Tenslotte moge ik nog enig cijfermateriaal mededeelen, hetwelk ik ontleen aan een artikelje, door mij geschreven voor het Mei-nummer (Jaargang VI) van Ta Hsioh Tsa Chih:

Gedurende de eerste jaren sedert de oprichting onzer hoogeschool (1920) lieten zich voor de eerste maal inschrijven 222 Chineezzen op een totaal van 278 studenten, of

rond 8%; gedurende de daarop volgende 8 jaren (t/m den cursus 1937/38 bedroegen deze cijfers echter 63 op een totaal van 378, of rond 16 1/2%, dus meer dan het dubbele van het voorafgaande tijdperk. Het cursusjaar 1935/36 gaf in dit opzicht een record te zien met 15 voor de eerste maal ingeschreven Chineezzen op een totaal van 49, dus meer dan 30%. Zonder verder op eene analyse van deze cijfers nader in te gaan, blijkt toch wel uit deze statistiek, dat er een tendentie aanwezig is tot eene stijgens percentage van Chineesche studenten aan onze T. H.

Vragen wij ons af, welke positie voor den Bandoengschen civielingenieur van Chineezzen landaard kan zijn weggelegd, zoo is ter beantwoording hiervan nog slechts weinig materiaal ter beschikking. Het Lustrum-jaarboek 1935 der T. H. leert ons, dat toen de volgende betrekkingen door Chineesche ingenieurs werden vervuld:

7 bij de Lands- en Prov. Waterstaatsdiensten;

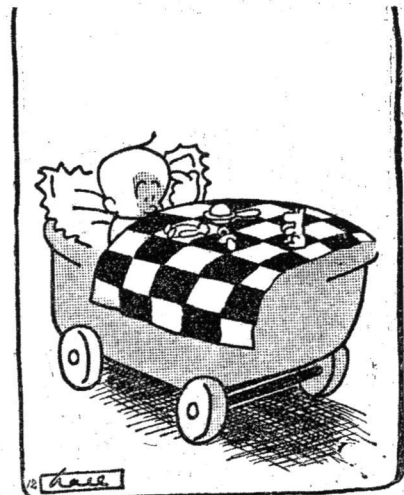
2 als assistent aan de T. H.;

1 bij het particuliere onderwijs, en

1 bij een particulier bouw bureau.

Het wil mij voorkomen, dat deze resultaten wel de uitspraak wettigen, dat voor hen in Indië goede toekomstmogelijkheden bestaan!”

DE SCHAAKSTUKKEN VALLEN NIET VER VAN HET SCHAAKBORD.

De zoon van den schaakmeester!

Tang Hsiän Dsu's „Die Rückkehr der Seele.”

VINCENZ HUNDHAUSEN heeft als vertaler van Chineesche toneelstukken en gedichten naam gemaakt, want hij is één van de weinigen, die poezie weer in poezie weet om te zetten.

In zijn Duitsch kleed is Tao Yuan Ming of Li Tai Po geen Duitscher geworden doch Chinees gebleven.

Na „Das Westzimmer” en „Die Laute” vraagt thans „Die Rückkehr der Seele” (Rascher Verlag, Zürich & Leipzig, 1937) onze aandacht.

In „Die Rückkehr der Seele” geeft Hundhausen in samenwerking met een paar Chineesche vrienden een vertaling van een toneelspel van Tang Hsiän Dsu (1550-1617), welke vertaling in drie deelen door Hundhausen aan Jean Paul Richter de dichter van „Titan” is gewijd, daar „eine tiefe Verwandtschaft besteht zwischen dem chinesischen Meister und dem deutschen Meister in romantischer Deutung und

Verknüpfung von Wirklichkeit und Traum, von Leben und Tod”.

In het derde deel vindt men dan ook als motto het volgende citaat van Jean Paul: „Es wird ein anderes Zeitalter kommen, wo es licht wird und wo der Mensch aus erhabenen Träumen erwacht und die Träume wiederfindet, weil er nichts verlor als den Schlaf”.

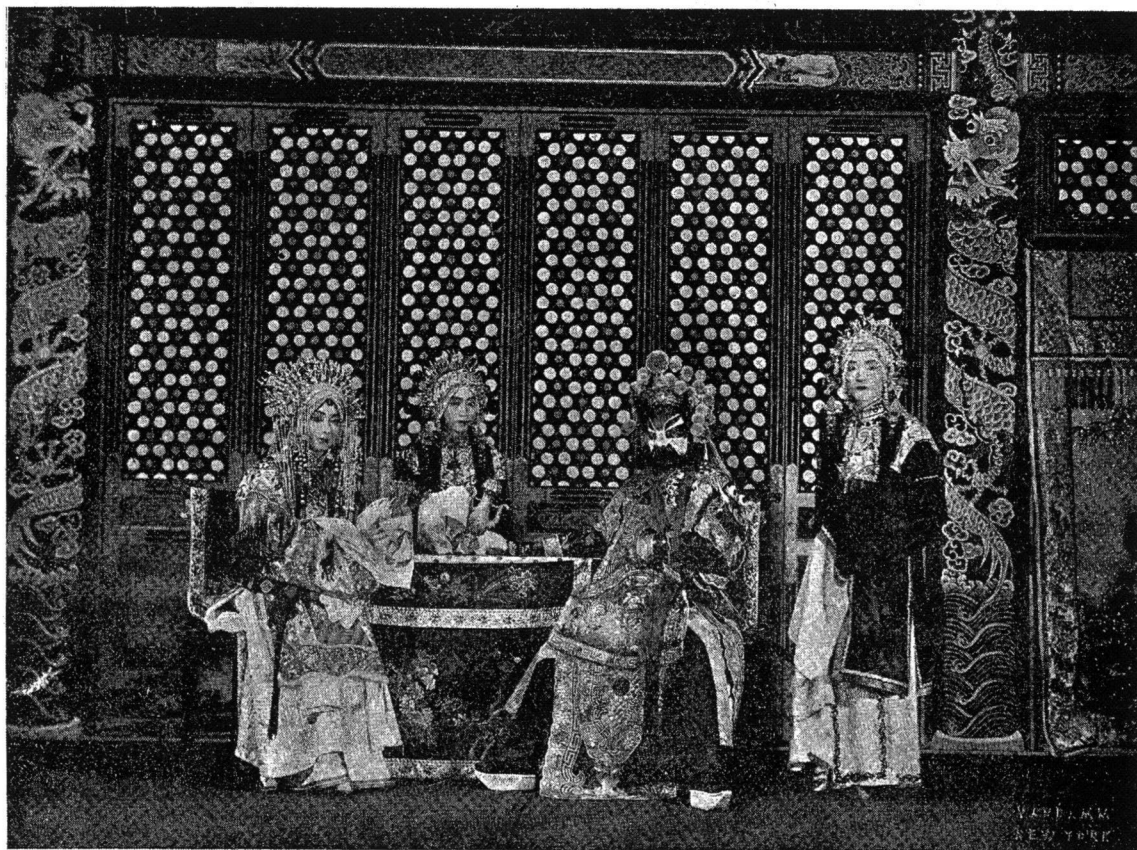
Een kernachtig voorwoord gaat aan dit ook typografisch keurig verzorgde werk geïllustreerd met Chineesche houtsneden uit eveneens de Ming-tijd, vooraf, waarin Hundhausen — eens advocaat — het volgende pleidooi voor het Chineesche drama houdt:

„Als ich mit der vermittelnden Hilfe chinesischer Gelehrter zur Beschäftigung mit chinesischer Bühnendichtung gelangte, da hatte ich schon die freie Lyrik Chinas bewundern und lieben gelernt und in den Liedern Li Tai Po's und

zahlreicher anderer eine Kunst der Gestaltung gefunden, die mit dem besten lyrischen Schaffen der grössten Dichter Europas wetteifern kann. Als mir in den Dramen gleichwertige lyrische Schöpfungen entgegentraten, da stieg ich tiefer hinein und erkannte neben der lyrischen auch eine dramatische Qualität, die mich überraschte, die mir die Antwort gab auf die Frage nach dem Grunde der so ausserordentlichen Ausdruckskraft der chinesischen Bühnenkunst. Ich weisz heute, dass in den zahlreichen Dramen der altchinesischen Literatur ein Kulturgut vorhanden ist, das zu vergessen oder zu verkennen einen unverantwortlichen Verlust bedeuten würde”.

Dit is niet het subjectief oordeel van, Hundhausen persoonlijk, want vele Europeesche geleerden, dichters en toneelexperts zijn

Chineesch toneelspel.

Mei Lan Fang speelt hier de rol van prinses.

報 新 新

eveneens vol bewondering voor het Chineesche tooneel en „Vergleiche mit Sophokles, Shakespeare Goethe sind nicht selten im Munde erster Autoritäten“.

Wij mogen hier zeker voor de Hollandsche lezers wijzen op Henri Borel en Jan Toorop, die eveneens opgetogen waren over het Chineesche tooneel.

Bij wijze van voorbeeld geven wij hier enkele fragmenten van Hundhausen's vertaling:

Aus blassen Wolkenfernen flieht
Ein Trommelton und sehnsuchtsvoll
In Flötenlied zu uns . . . Was soll
In dieser Zeiten Hasz und Groll
Der kleinen Flöte Friedenlied?

Winterweizen in der Ebene
wie Gemälde Feld an Feld!
Regen fiel, damit im Boden
sich des Wachstums Keim erhält.
Schimmernd schwimmt der Rautenranken
reiche Ernte auf der Flut
Ja, in unserm Südbezirke
ist die Erde weich und gut

Zooals gezegd is Hundhausen advocaat geweest, die voor zaken

naar China ging om zoo spoedig mogelijk weer naar Europa terug te keeren, doch Peking en China lieten hem niet meer los en van advocaat is Hundhausen sinoloog geworden, maar het is zooals de schrijver van „China in den Storm“ zegt: Deutschland moge in hem een bekwaam advocaat verloren hebben, de wereld heeft in elk geval een fijnzinnige sinoloog en de Chineesche cultuur een groot bewonderaar gewonnen.

DACTYLOSCHOPIE UIT CHINA.

Ook dactyloscopie is van Chineesche afkomst. Prof. H. A. Giles zegt hier over in „Adversaria Sinica“ No. 6 (1908): „It should always be remembered that the wonderful-system of identification by 指印 fingers-prints..... was borrowed straight from China, where it has been in vogue for many centuries. Titledeeds, and other legal instruments, are still often found to bear, in addition to signa-

tures, the fingerprints of the parties concerned; sometimes, indeed the imprint of the whole hand.“

BANDIETEN-HUMOR.

In 1932 werden een paar Westelingen in het pas door Japan veroverde Manchurije door Chineesche „bandieten“ ontvoerd. De Japanneezen trachtten met de „rovers“ te onderhandelen en kreeg het volgende kostelijke antwoord:

Geachte..... Collega's!

Wij zijn geneigd de blanken los te laten, indien gij ons het door U ge-roofde Manchurije terug geeft.

Met collegiale groeten
Bandieten-leider.

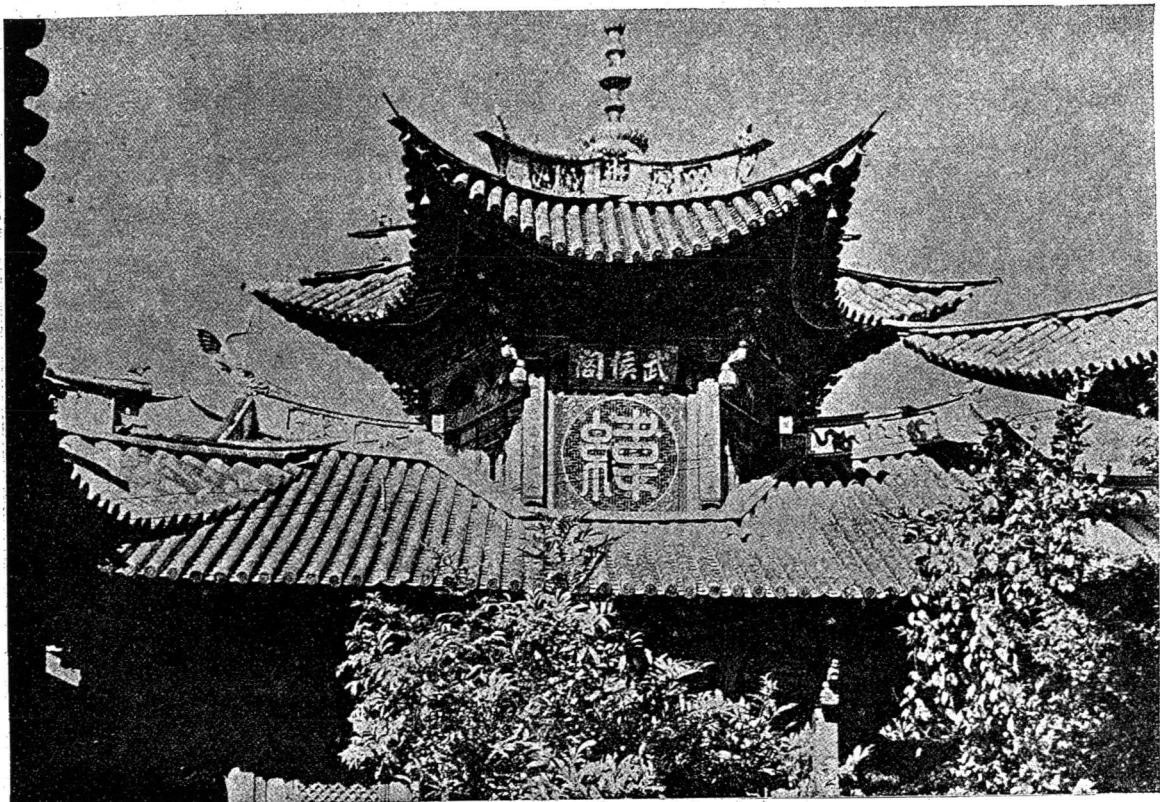
Inderdaad „Groote stelen, kleine stelen, groote stelen meest!“

LOGISCH.

„Waarom is een dikzak meestal zoo goedmoedig?“

„Wel, omdat hij noch vechten, noch hard weg loopen kan!“

Dak van een Chineesche tempel te Bhamo.

Bhamo aan de grens van Burma en China vormt een belangrijke schakel in de nieuwe verbindingsweg Burma-China.

(Uit: Nawrath, Indien und China).

WAAROM CHINEESCH PAPIER?

Luxe-uitgaven worden in Europa dikwijls gedrukt op Chineesch papier. Waarom? In „Natuur en Techniek” (Oct. 1938) kan men in een artikel van G. Voogt het volgende lezen:

„In het Westen heeft men steeds groote waarde gehecht aan dikke en zware papiersorten, waaraan de gewoonte om het papier bij het gewicht te verkoopen wel niet vreemd zal zijn. Maar het gewicht van het papier is nog geen waarborg voor duurzaamheid en kwaliteit. In tegendeel, de Japansche en Chineesche papiermakers vervaardigen prachtige dunne papiersorten, die veel sterker zijn en veel duurzamer dan eenige papiersort, die men in het Westen kan maken.”

CHINA: A LAND OF BEAUTY.

„Contrary to an impression widespread in the West, China is a

land of beauty. Hills and mountains, valleys and gorges, some of them of surpassing grandeur, characterize much of her landscape. For those who have ever felt her charm, China holds an inescapable fascination. In spite of the grey, dusty plains of her North, the dirt of many of her streets, the poverty of her masses, and the disrepair into which the relics of her past have often been allowed to drift, she casts her spell over those who are long within her borders and are at all sensitive to beauty. No one who has travelled much in China can easily escape the haunting memories of sights and sounds which have stirred him to the depths—the glow of the sunset on distant bare peaks, thundercaps over mountains and fertile plains, evening twilight on a pagoda-crowned hill above the quiet reaches of a river, the solid lines of an ancient city wall, the boom of

a distant temple bell coming through the stillness of the night, the antiphonal, wordless chanting of laboring coolies in the drowsy heat of a summer afternoon, the sweep of the Yangtze, the glimpse of a monastery half-hidden in a wooded glen, the charm of an old painting which a succession of faithful hands now long since gone have handed down through many generations, the well-proportioned contours of a garden, or the impressively silent courts and magnificent, time-mellowed colors of the palaces of Peiping.”

Kenneth Scott Latourette, The Chinese, Their History and Culture (1934, II, p. 243).

GEVAT.

„Je bent lucht voor mij, Gie!”
„Bedoel je soms, dat je zonder mij niet kan leven, meiske?!”

Peiping

Landschap gezien van af de Kolen-Heuvel.

Chineesche oorlogsschepen die Japan een koude rilling bezorgden.

DE lezer, die dit opschrift leest zal zeker vreemd en ongeloovig op kijken en hij zal nog verbaasder zijn, als hij verneemt dat die „koude rilling” historisch onomstootelijk vaststaat en dat het voorval dat hiermee in verband staat zelfs nog niet zoo heel lang geleden plaats heeft gehad, namelijk slechts 9 jaar voor het begin van onze XX ste eeuw.

Maar hoe snel kunnen politieke verhoudingen zich wijzigen en wie weet, of niet de situatie in de naaste toekomst weer even snel zal veranderen maar dan in China's voordeel.

In Juli 1891 kwam de Chineesche admiraal Ting Yu-Chang met eenige Chineesche oorlogsschepen een bezoek aan Yokohama brengen en noodigde vooraanstaande Ja-

panneezen om zijn eskader te bezichtigen, hetwelk toen een geweldige indruk maakte.

Minzaam gaf de Chineesche vlootvoogd een diner op zijn vlaggeschip „Ting Yuan” terwijl het zusterschip „Chen Yuan” eveneens gezien mocht worden.

In de levensbeschrijving van de Japansche admiraal Togo (door Viscount Ogasawara) kan men omtrent dit Chineesche vlootbezoek het volgende lezen:

„At once the Ting Yuan and the Chen Yuan became famous with the great 30.5 centimetre guns on board and their displacement of 7.500 tons; and there were not a few Japanese, who upon seeing them float bravely on the sea, felt anxious for their own country.....”

Admiraal Ting bezocht ook nog andere Japansche havens en liet ten slotte het anker vallen te Miyayima en ook hier noodigde de Chineesche admiraal Japansche notabelen op zijn schip en „showed off the powerfulness of the Ting Yuan and the Chen Yuan and made the beholders' blood run cold”.

Maar 4 jaren later zou Japan admiraal Ting met zijn prachtvloot verslaan en de koude rilling verplaatste zich over de smalle Japansche zee naar het vasteland.

Staan wij thans weer voor een dergelijk keerpunt in de geschiedenis? Wie zou vijf jaren geleden, dus in 1934, ooit hebben kunnen denken dat „de zieke man van Oost Azie” binnen kort het veel geroemde Japan zijn onvergelijklijk

„Rust”.

Eerste prijs: Jaarbeurs-Foto-Tentoonstelling, Bandoeng.
Foto: Lauw Soen Tjiang & Lauw Soen Hway, Banjoewangi.

duurste, langste en hevigste oorlog zou bezorgen?

Zelfs de Japannees, die steeds pocht dat hij de psychologie van de Chinees het best verstaat en China van alle stervelingen het best kent, dacht eerst binnen drie maanden heel China bij een soort „militaire wandeling” te kunnen onderwerpen, maar hoe deerlijk en hoe leelijk heeft hij zich vergist en de koude rilling die eens van Japan in de richting van China verplaatste zal wel eens weer naar Japan kunnen verhuizen, veel gauwer dan de wereld denkt, veel eerder dan Japan wel zou wenschen.....

FORTIFIED.

„Our people, fortified by the knowledge that their country has been wrongly invaded, are determined to fight..... We have no alternative. We have faith in justice; our belief in righteousness is undimmed, and, although we are losing so many of our people, we feel

sure our nation will find its soul, and not lose our country”.

Madame Chiang Kai Shek, Messages in War and Peace, p. 217.

GEEN HALF WERK!

„Doing things by halves is worthless, because it may be the other half that counts” — The Kodak Magazine.

WISKUNDIG JUIST.

Een boer noemt zijn boerderij „Acht is meer dan Duizend”! Waarom? „Wel,” zei hij, „als ik geen acht op mijn zaken sla, kan ik gauw wel duizend gulden verliezen!”

KEUKENBRAND!

Meneer: — Wat nu! Sardientjes als avondeten?

Jong vrouwtje: — Ja, helaas! Het vleesch begon aan te branden en toen heb ik het met de soep gebluscht.

CHINEESCHE WIJSHEID.

Voorbeeld van orde is wat de adem regelt „Het” ademt leven in, het ademt leven uit Daartusschen ligt het diepste geheim verzegeld: De brug die 't „worden” spant van stilte tot geluid.

Het stoffelijk bestaan — is lijn van punt tot punt Beginpunt is de knoop — aan 't voortbestaan geweven. Het eindpunt is de grens — die g'overschrijden kunt, Wanneer ge in de lijn — den stroom erkent van 't leven.

(Van Dyk, Tao Universeel Bewustzijn).

OM NIET TE VERGETEN.

„No man has a good enough memory to be a succesful liar” — Abraham Lincoln.

Stilleven.

Foto: Lauw Soen Tjiang & Lauw Soen Hway, Banjoewangi.

Een parabel van Lieh Tze.

GEDURENDE de Chou dynastie leefde een rijk man, Yin Ta-Chih, die zijn bedienden van de vroege ochtend tot de late avond zonder rust aan het werk zette.

Eén hunner was van zeer hooge leeftijd, doch de hardvochtige meester kende geen medelijden en liet de grijsaard zoo mogelijk nog harder werken dan de anderen.

's Avonds werd de oude man geregeld zoo moe, dat hij onmiddellijk in slaap viel en telkens droomde hij dan, dat hij koning was van een groot rijk en een schitterend paleis bewoonde. Al wat hij wenschte werd vervuld en hij was in zijn droom gelukkiger dan menig sterfeling, hoewel hij in werkelijkheid slechts een arme loonslaaf was.

Soms trachten goedhartige menschen hem te troosten, doch hij antwoordde: „Waarom zou ik klagen? Overdag waken wij en 's nachts slapen wij. Overdag ben ik een ongelukkige slaaf; maar 's nachts ben ik in mijn droom een machtige koning wien niets ontbreekt. Gedurende de helft van mijn leven, overdag, lijd en zwoeg ik, maar de andere helft valt met mijn heerlijk droomleven samen! En wat ik in mijn droom doorleef is gedurende droom zelf voor mij niet minder reëel dan de werkelijkheid. En wie kan met zekerheid zeggen, dat onze werkelijkheid niet in waarheid slechts een droom is?”

Zijn rijke baas echter was gedurende het waken een aanzienlijk persoon met een hooge positie, al had hij dan juist daardoor vele zorgen.

Als hij 's avonds zich ter ruste legde, droomde hij geregeld dat hij arm en berooid was, een slaaf, die hard moest ploeteren en zwoegen zonder einde. Hij weende en klaagde dan ook steen en been in zijn slaap en eerst als hij 's morgens wakker werd verdween de nachtmerrle om stipt bij het slapen weer terug te komen.

Zoo was zijn leven in twee ongeveer gelijke helften verdeeld; de eene helft was wat men gewoonlijk de „werkelijkheid” noemt, de andere helft bestond uit „onwerkelijke” droomtoestanden.

Maar zijn droom was zoo levendig dat de grens tusschen droom en waaktoestand moeilijk scherp te trekken viel.

Want is het menschenleven niet yl als een droom en is niet droomen slechts een andere werkelijkheid, niet minder subsantieel dan het zoogenaamd „werkelijke” leven?

Zegt niet ook Shakespeare in „The Tempest”: „We are such

stuff as dreams are made of; and our little life is rounded with a sleep”?

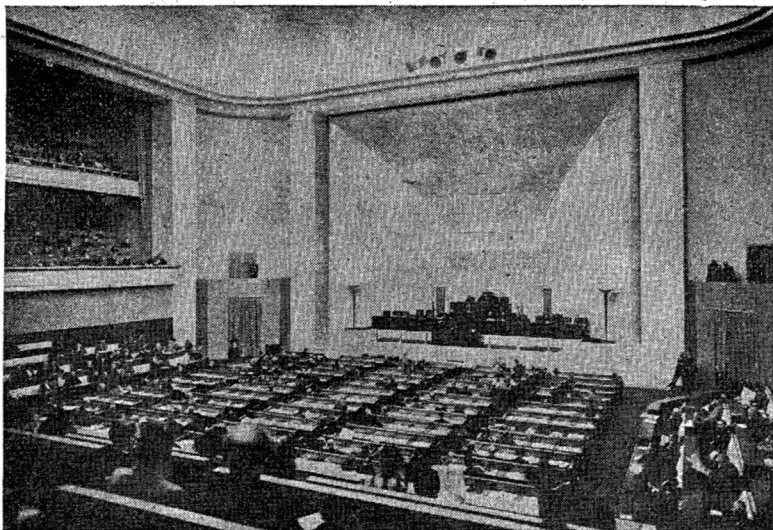
DAS ERLEBNIS CHINA.

„Das Erlebnis China ist wohl das grösste, das dem Abendländer auf unserem Planeten zuteil werden kann”. — Walter Bloem, Weltgeschichte, S. 115.

Het nieuwe Volkenbondsgebouw.

1. Salle du Conseil. Het lijkt wel een komedie-gebouw helaas voor niet altijd hartverheffend komediespel.

2. Waar de „Assemblée” vergadert.

Jan Dickhoff.

In dit nummer vindt de lezer o. a. een reproductie in kleuren van een gewassen tekening van Jan Dickhoff voorstellende „Jan Po voor generaal Pan Chao” (hoofdpersonen van een roman van S. Merwin: Zijde).

Toen wij in Augustus 1938 in de Bataviasche Kunstkring een collectie teekeningen van Dickhoff kwamen bewonderen troffen eenige Chineesche teekeningen dadelijk onze aandacht, want het was voor de eerste keer dat wij een Nederlandsche illustrator zoo voortreffelijk Chineesche tafereelen zagen weergeven.

Jan Dickhoff werd in 1911 te Soerabaja geboren en ging in 1929 naar Holland, waar hij drie jaar aan de Haagsche Academie studeerde. Hij zag daar werk van A. Rackham en Edm. Dulac (de illustrator o. a. van de Rubaiyat van Omar Khayyam) bestudeerde de illustraties van beiden en teekende in hun trant.

Maar hoe kwam Dickhoff aan zijn Chineesche illustraties? Wij meenen niet beter te kunnen doen dan de fijnzinnige illustrator zelf het woord te geven:

„Daar ik een groote bewondering koester voor de Oud-Chineesche kunst, in het bijzonder de Oud-Chineesche schilderkunst, welke

trouwens unaniem door vooraanstaande Westersche kunsthistorici, wat de landschapschilderkunst betreft, als de schoonste ter wereld wordt beschouwd, illustreer ik graag Chineesche sprookjes, gedichten of legendarische verhalen. Zoo maakte ik, in Holland zijnde, voor mijn eigen genoegen, reeds illustraties in Chineesche stijl nl., voor Hans Andersen's sprookje „De nachtegaal” en voor het gedicht van Li Tai Po „Het paviljoen van porcelain” met welken overgetelijken Chineeschen dichter ik toen reeds kennis had gemaakt in het boekje van Hans Bethge „Die Chinesische Flöte”, een boekje met de allerfijnste en teerste Chineesche gedichten van een sprookjesachtige bekoring”.

Hoe ook wenkbrauwfronsende sinologen over Hans Bethge's bewerkingen van Chineesche gedichten oordeelen mogen, aan zijn „Chineesche fluit” heeft men in elk geval Mahler's „Lied von der Erde” en een illustratie van Dickhoff te danken.

Jan Dickhoff, thans te Bandoeng verbonden aan de afd. Publiciteit van het Hoofdbureau der S. S., is bijna anderhalf jaar als illustrator bij „D'Orient” werkzaam geweest en heeft o. a. de als feuilleton ge-

plaatste reeds eerder genoemde roman „Zijde” verlicht.

Ook de Kerstnummers 1936 en 1937 van „D'Orient” bevatten teekeningen van Dickhoff, terwijl een aantal bij de Zuid-Hollandsche Uitgevers Mij te Den Haag verschenen werken eveneens door hem van illustraties zijn voorzien, zoo als „Ik, Ibn Sina” van Dr. P. H. v. d. Hoog en „De geschiedenis van mijn vader” door Daphne du Maurier.

Wat wij in deze jonge, talentvolle illustrator bewonderen mogen is zijn veelzijdigheid; hij illustreert met even veel gemak de avonturen van Pinokio als Javaansche legenden of Chineesche gedichten en sprookjes.

Hij schijnt overal thuis te zijn, want zijn open hart en oog zijn voor eigen en vreemde schoonheid toegankelijk en zoo kan hij geen vreemdheid zijn in het artistieke Jerusalem; hij teekent zijn onderwerpen met liefde en zegt niet Novalis, dat alles wat wij liefhebben het middelpunt vormt van een Paradijs?

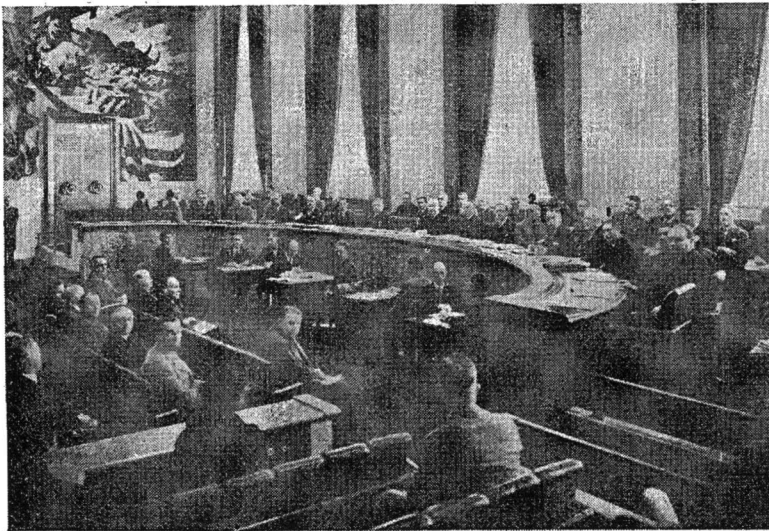
Zijn warm hart heeft Dickhoff zijn teekenparadijs doen vinden.

ZENTGRAAFF OVER CHINA.

„Het belang van China wordt grooter, naarmate men verder naar de toekomst ziet” (*Java Bode*, 12 Juni 1935).

„Er is geen enkel probleem der Chineesche ingezetenen (in Indië), dat zoowel wat betreft zijn dimensies als zijn actualiteit, ook maar in verre vergelijking kan komen met het geweldige probleem van China zelf..... Tegen dezen achtergrond zijn de Indisch-Chineesche kwesties van weinig betekenis. Het gaat erom wat door China zal geschieden; hierop wordt al het overige afgestemd” (*Java Bode*, 1 Nov. 1935).

„Hoe grooter men de dingen ziet, hoe ruimer het verband is waarin men ze plaatst, hoe duidelijker zich de toekomst afteekent van een China dat vrij en geëerbiedigd zal zijn”. (*Java Bode*, 19 Maart 1938).

3. Seance du Conseil. Rechts ziet men Dr. Wellington Koo (1) en Litvinoff (2), resp. afgevaardigden van China en Sovjet Rusland.

EEN NIEUWAARSVERS VAN WANG AN-SHIH.

Wang An-Shih (elfde eeuw) is de bekende staatsman-hervormer uit de Sung dynastie, die een soort staats-socialisme voorstond. Evenals zoo vele andere Chineesche staatslieden van Chu Yuan tot..... Wang Ching Wei, was ook Wang de „Socialist” een dichter. Hieronder volgt een van zijn gedichtjes (met de vertaling van W. A. Roulston)

元 日

爆竹聲中一歲除
春風送暖又屠蘇
千門萬戶曠曠日
總把新桃換舊符

NEW YEAR'S DAY.

Mid the fire-crackers crackling din
We bid the year adieu,
And the spring winds are bringing
warmth
To the good festive brew.
From lintel and post of every door
In the first glow of dawn,
The outworn proverbs we're tearing
down
And we hang up the new.

HET CHINEESCHE SCHRIFT.

„De Chineesche „karakters” zijn teekeningen, geen letterteekens, en dienen tegelijk voor concrete en abstracte dingen. Zoo is er in het Oosten een stijl-eenheid tusschen schrift en schildering, met hetzelfde penseel gemaakt, en liggen daarin werelden van schoonheid besloten, die ons welhaast onbegrensd kunnen verrijken”.

Jan Poortenaar (in zijn voorwoord tot Binyon's De Jap. prent en het Chin. schilderij p. 15).

CHINEESCHE SPREEKWOORDEN.

Torens worden naar hun schaduw gemeten, groete mannen naar het kwaad, dat men van hen spreekt.

Nieuwe kleeren en oude vrienden zijn het best.

Zelfs al kruipt een slang in een rechte bamboekoker, haar neiging om te kronkelen blijft.

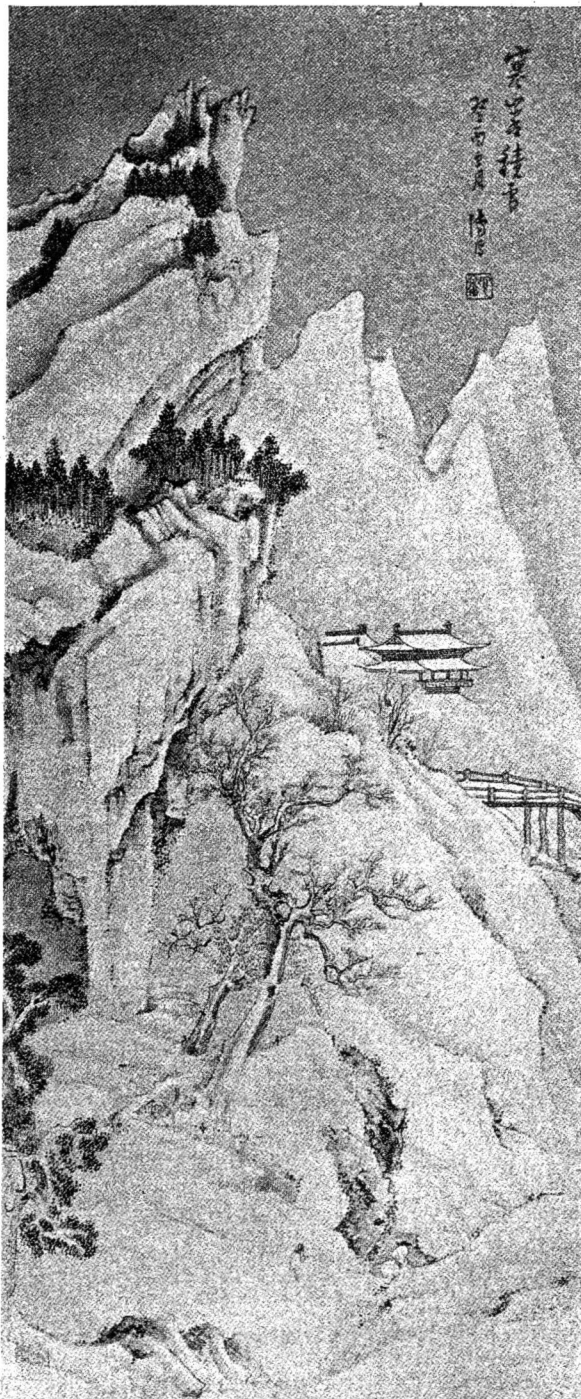
*

Gij maakt elke morgen uw haar

in orde, waarom niet ook Uw hart?

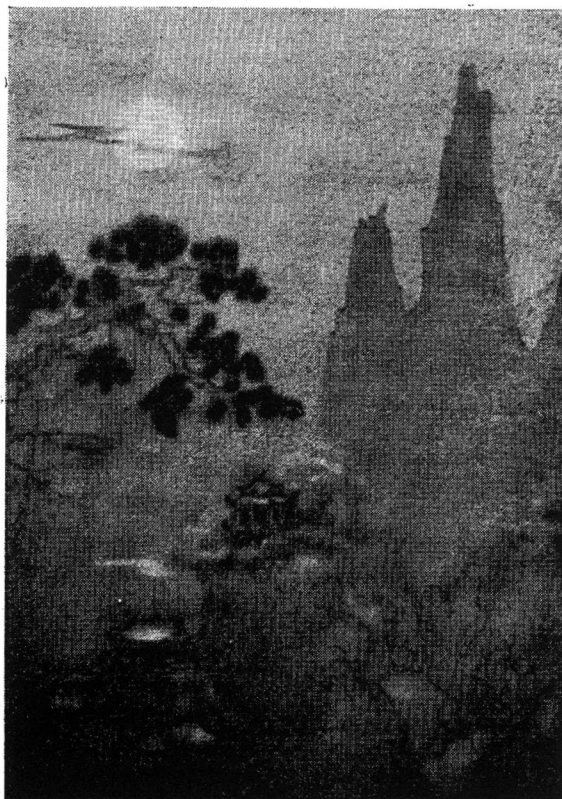
Arm doch gezond is reeds half rijk.

Sneeuw-landschap.

Teekening van Fu Yu, hedendaagsche schilder. (Museum te Berlijn).

„De Nachtegaal”.

Een reproductie van een tekening van J. Dickhoff voor het Chinese sprookje van Andersen „De Nachtegaal”.

Hoe de vuurvlieg ontstaat.

Een Chineesche legende.

ER was eens een boer, wiens vrouw plotseling stierf en een zootje achterliet Ying Hu genaamd.

Later hertrouwde zijn vader en de stiefmoeder behandelde hem op vreeselijke wijze.

Hij moest hard werken en kreeg meer slaag dan eten.

Op een dag moest de kleine Ying Hu voor 100 koperstukken olie koope op een verre markt, wel 20 li van hun woning!

Na zes uren loopen kwam de arme Ying Hu eindelijk aan, maar toen hij zijn geld te voorschijn wilde halen bleek alles verdwenen te zijn.

De koperstukken waren naar alle waarschijnlijkheid onder weg uit zijn zak gerold.

Ying Hu was der wanhoop ten prooi, want hij wist maar al te

goed dat zijn stiefmoeder hem wel nooit vergeven zou.

Hij weende en smeekte de goden om hem uit de nood te helpen! Hij zocht en zocht naar zijn verdwenen koperstukken tot het donker werd doch kon zelfs geen enkel terugvinden.

Ten einde raad keerde hij huiswaarts terug, bevend van angst voor wat hem thuis te wachten stond. Onderweg werd hij in de stikdonkere nacht door een vreeselijke storm overvallen; hij gleed uit in de modder, viel in een breede stroom en schreeuwde uit alle macht om hulp, maar niemand hoorde hem en zoo verdronk Ying Hu op jammerlijke wijze.

Na zijn dood veranderde hij in een insect, dat met een lantaarntje s' nachts rond vloog steeds nog zoe-

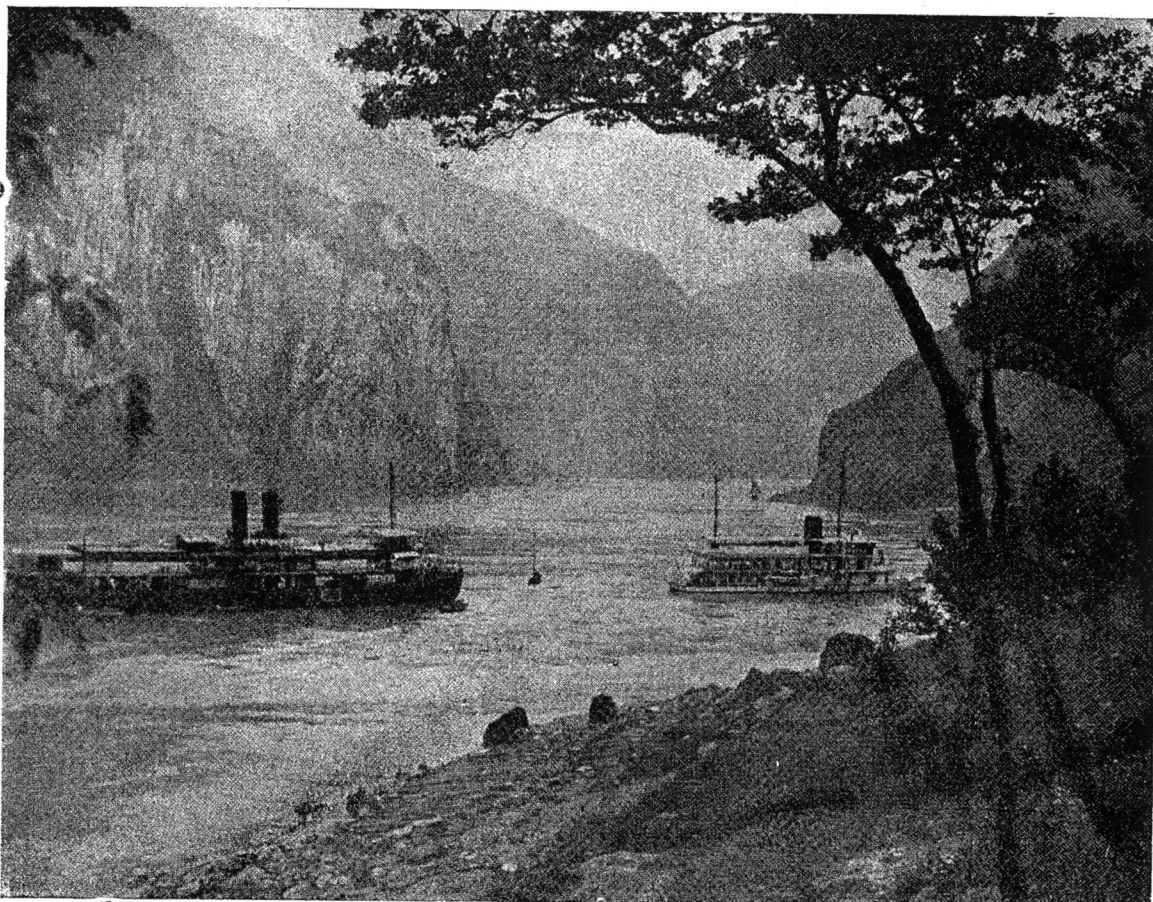
kende naar het geld, dat het verloren had. Het was de arme rustelooze ziel van Ying Hu dat rond-doolde in de donkere nacht met een klein lichtje.

Eerst heette het insect, de vuurvlieg, in het Chineesch het Ying Hu-insect maar later veranderde men de naam Ying Hu in Ying Huo en tot op heden is Ying Huo het Chineesche woord voor vuurvlieg.

CHINESE RESISTANCE.

„I was interested to learn that Japanese match-sticks are to be .029 inches shorter to help pay for the war. That, I think, shows the state to which gallant Chinese resistance has reduced the once arrogant invaders” („Everybody's”, London).

Miao Ho (boven Ichang) aan de Yangtze-rivier.

Een Operatie-methode van [een Chineesche oog- specialist in Europa toegepast.

DR. Sie Boen Lian de bekende oogarts (thans te Batavia) heeft in 1931 in de *Klin. Monatsbl. für Augenheilkunde* zijn operatiemethode tegen Entropium beschreven.

Deze methode heeft veel aandacht getrokken en wordt tot zelfs in Sovjet Rusland en Jugoslavië met bevredigend succes toegepast.

In het Russische vaktijdschrift *Sovet Vestn. Oftalm.* jaarg. 1933 wijdt D. Kantor zelfs een artikel aan „De operatie van Sie Boen Lian”, waarin hij zijn tevredenheid uit over de ook door hem toegepaste methode: „Deze operatie geeft therapeutisch en ook cosmetisch een goed resultaat”.

In de *Klinische Monatsbl. für Augenheilk.* van Oct. 1938 vindt men weer een artikel over de Sie Boen Lian-methode, ditmaal geschreven door een oogspecialist in Jugoslavië, Dr. B. Mirié, hoofd van de afdeling oogheelkunde van het

gouvernement's hospitaal te Novi-Sad.

Dr. Mirié heeft de methode Sie Boen Lian iets gewijzigd op 161 patienten toegepast gedurende zes jaren en is volkomen tevreden: „Das hier veröfentlichte Operationsverfahren kann, was den therapeutischen Endeffekt betrifft, als ideal empfohlen werden. Auch in kosmetischer Hinsicht sichert es die schönsten Resultate.”

Hij is zoo enthousiast dat sedert eenige jaren in zijn hospitaal bij voorkomende gelegenheden uitsluitend de methode Sie Boen Lian wordt toegepast.

Voor onze lezers is Dr. Sie door zijn bijdragen in ons weekblad natuurlijk geen onbekende meer; hij is ook de voorzitter van het China-Instituut te Batavia en is de eerste dokter van Chineesche landaard, die aan de Geneeskundige Hoogeschool te Batavia promoveerde in 1933 op proefschrift

„Phyctaenen bij verschillende oogziekten”.

Hij heeft eenige tijd in Europa vertoefd, o.a. in Tsjecho-Slowakije, en bij een overstromingsramp is hij voor een tijdje naar China uitgezonden geweest.

EEN ANECDOTE VAN EINSTEIN.

Iemand vroeg eens aan Einstein of hij zelf geloofde dat zijn theorie waar was.

„Ik geloof het wel,” zei Einstein, „maar het zou eerst in 1981 bewezen kunnen worden, als ik reeds dood ben!”

„Waarom?”

„Wel, als het dan blijken zal dat ik gelijk heb, zullen de Duitschers mij een Duitscher en de Franschen mij een Jood noemen. Als ik ongelijk heb, zullen de Duitschers mij een Jood en de Franschen mij echter een Duitscher noemen” (Nation, New York).

Geboorteplaats van Chiang Kai Shek.

Feng Hwa (Chekiang), geboortedorp van generaal Chiang Kai Shek.

BOEKBESPREKING.

Chiang Yee, The Silent Traveller (Country Life, London, 1937). Chiang Yee is een Chineesche schilder, die vloeiend Engelsch schrijft en lang in Europa heeft vertoefd, maar die toch nog teekent op de traditioneel Chineesche wijze. (Een reproductie van een landschap door Chiang Yee is in dit nummer opgenomen.)

Bij een bezoek aan het Engelsche meerdistrict heeft hij zijn indrukken zoowel met de pen als met het Chineesche penseel trachten vast te leggen en het resultaat is dit boekje van een fijnproever voor fijnproevers.

De teekeningen met de Chineesche gedichten en de Engelsche tekst vormen één geheel.

De liefde tot de natuur is de Chineesche artist aangeboren en de hartekreet: Geef ons ons overweldigd land terug! is in het Chi-

neesch: 還我山河 of „Geef ons onze bergen en rivieren terug!”

En onze meren zou Chiang Yee er bij gevoegd hebben.

„We have a phrase in Chinese which translated literally means, „The fee for mountains and rivers” and is synonym for „travelling expenses”, aldus onze „Silent Traveller” en verder: „I was almost entirely silent for a whole fortnight in the Lakes, and the joy born out of that tranquility in my mind will render unforgettable my years in England”.

De onvergetelijke vreugde geboren uit stilte en eenzaamheid tusschen berg en water (het Chineesche woord voor landschap is san soei, „berg en water”)!

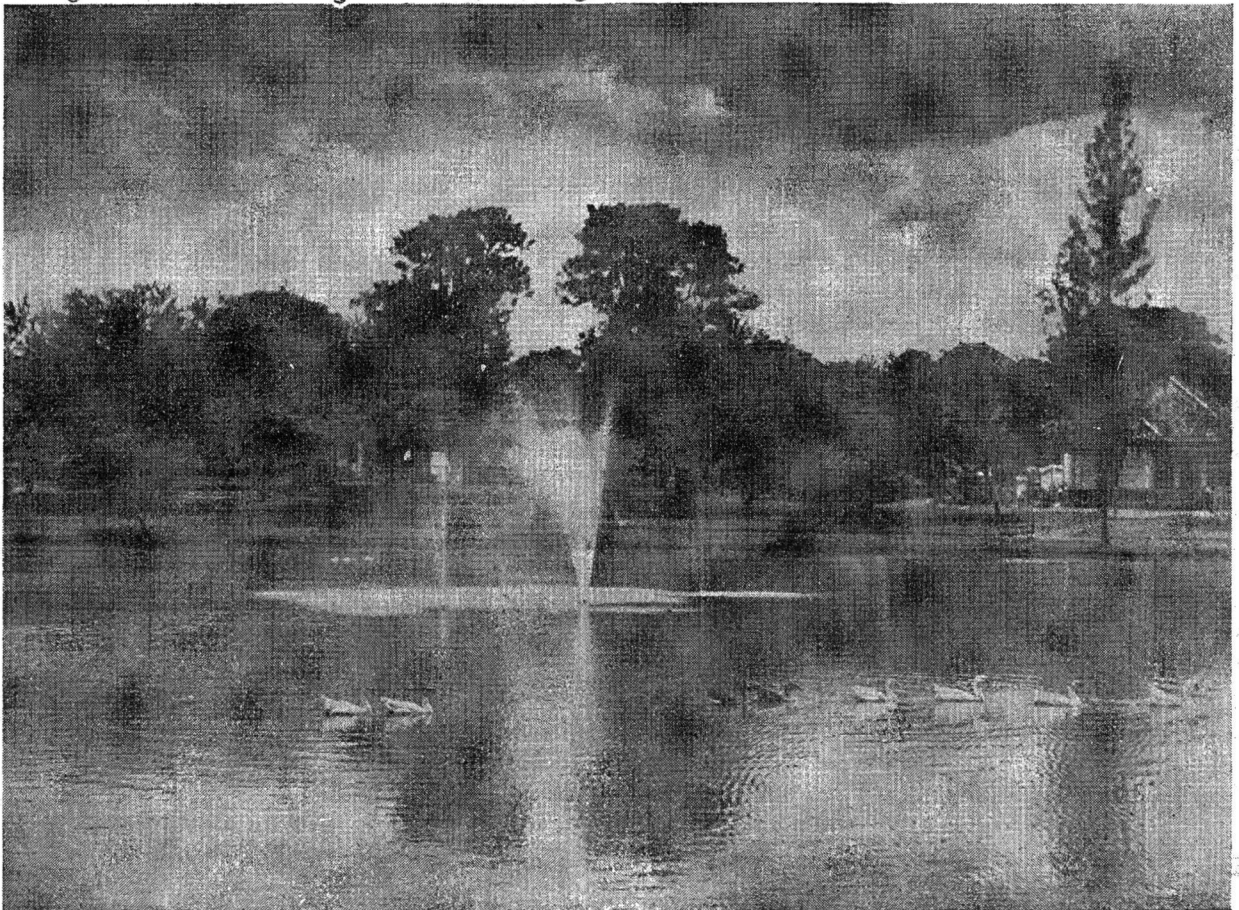
Als men Chineesche schilderijen ziet of Chineesche gedichten leest dan overheerschen „berg en water” en het is net alsof voor onze schilders en dichters nauwelijks men-

schen onder de hemel wonen, want die ontbreken bijna geheel, nietig en klein als zij zijn tegenover het geweldige Universum, dat alleen menschenlijke verwatenheid kan opvatten als aan de sterveling ondergeschikt en enkel om zijnent wil geschapen.

Wij hebben reeds een groot aantal vreemde schilders, die het Chineesche landschap op Westersche wijze op doek hebben gebracht, thans geeft Chiang Yee ons Europeesche natuurfereelen gezien door een Chineesche bril en zoo tracht hij iets schoons met iets schoons te vergelden.

Prof. Dr. A. Forke, Geschichte der neueren chinesischen Philosophie (Friederichsen, De Gruyter, Hamburg, 1938). Het is een verblijvend teeken dat ook in deze tijden van onrust vol wanklank de belangstelling voor Chineesche wijsbe-

Lembangweg (Batavia-Centrum).

begeerte niet vermindert. In 1937 is de Engelsche vertaling verschenen van het eerste deel van de geschiedenis der Chineesche filosofie van Prof. Dr. Fung Yu Lan en in 1938 werd het groote werk over de geschiedenis van het Chineesche denken van Forke voltooid.

Het eerste deel over de „Geschichte der alten chinesischen Philosophie“ is reeds 12 jaren oud; in 1934 kwam pas het tweede deel, dat over de „Geschichte der mittelalterlichen chinesischen Philosophie“ handelt en thans ligt het derde deel („Geschichte der neueren chinesischen Philosophie“) voor ons.

In zijn voorwoord merkt de ruim 70 jarige sinoloog o.a. het volgende op: „Das Altertum wird in Werken über chinesische Philosophie ausführlich und gründlich behandelt, dagegen kommen das Mittelalter und die Neuzeit zu kurz. Für die altere Zeit liegt genügendes Mate-

rial der Sinologen vor, für die neuere ist es nur spärlich vorhanden“.

Het Verleden speelde bij ons volk de grootste rol en het heden had alleen in het licht of de koele schaduw van het verleden betekenis; thans is dit anders geworden.

Forke spreekt van een groote „Kulturumschwung“, waardoor de geestelijke bijziendheid voor het tegenwoordige en het komende is genezen en de Chinees eens verwaarloosde provinciën hechter doet samengroeien met zijn geestelijk rijk.

De geschiedenis van de Chineesche filosofie van Forke behoort tot één van de allerbeste werken op dit gebied door zijn helderheid en de wijze waarop hij een keuze doet uit het overstelpende materiaal.

Dit derde deel behandelt de Chineesche denkers van af de Sung

dynastie tot onze eigen tijd, van af Ouyang Hsiu, Wang An Schi en Chou Tun I tot Liang Chi Chao, Wu Chi Hui, Hu Shi en Chen Tu Hsiu.

Bij citaten en belangrijke termen wordt het Chineesche origineel toegevoegd terwijl een uitvoerig register het naslaan vergemakkelijkt.

Een enkele opmerking moge hier tot besluit volgen:

Op p. 632 wordt wel gesproken over het Nietzsche nummer en het Bergson nummer van *Min To Tsa Chi*, doch het Kant-nummer van de *Hsioh I (Wissen und Wissenschaft)* wordt niet genoemd en ook Ku Hung Ming (aan wie Kyoson Tsuchida in zijn „Contemporary thought of Japan and China“ een afzonderlijk hoofdstukje en F. Borrey een apart boekje heeft gewijd) schittert o.i. ten onrechte door afwezigheid.

Brug bij Petamboeran (Batavia).

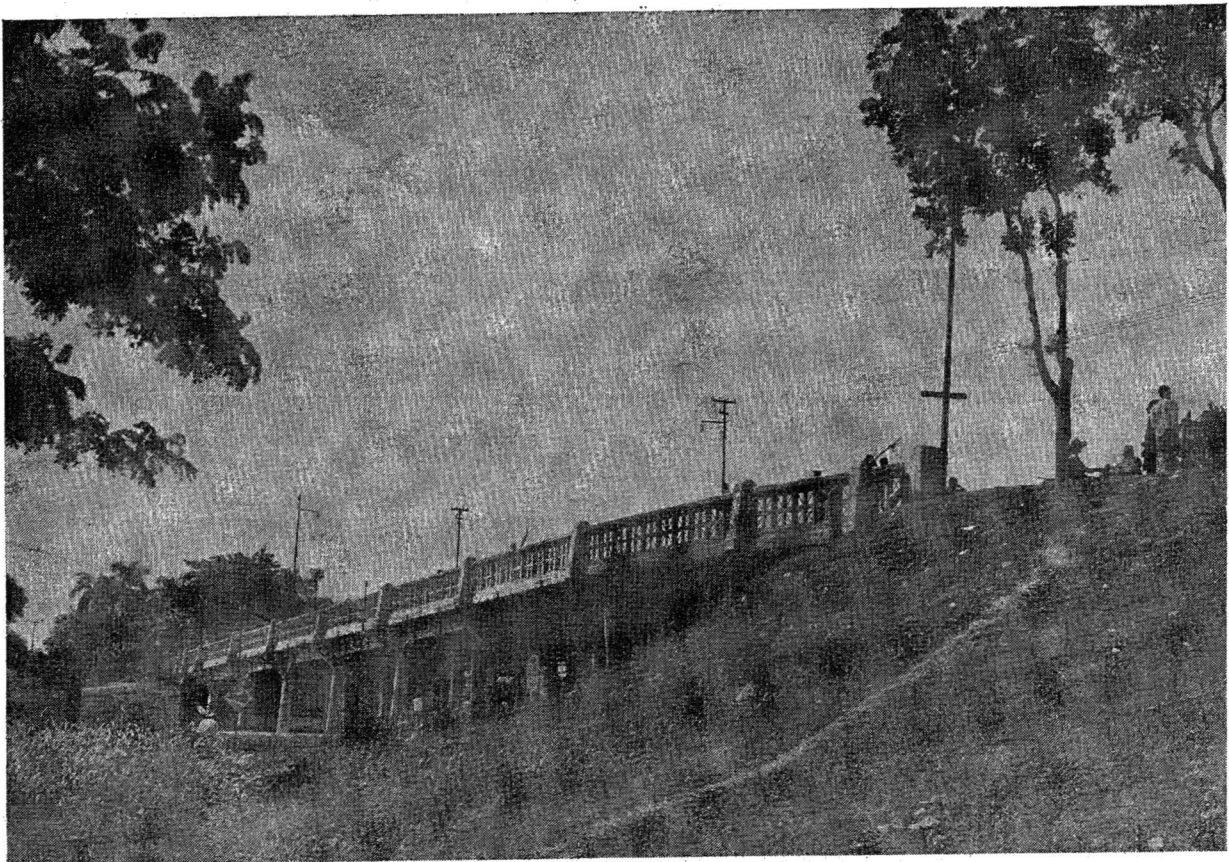

Foto: Oey Eng Tian, Batavia-Centrum.

NET VAN PAS.

„Zoo, zoo, schrijft U detectiveverhalen! Dan zal ik het volgend hoofdstuk schrijven!”

W. Filchner, *Bismillah!* (F. A. Brockhaus, Leipzig, 1938). Vom Huang-ho bis zum Indus, aldus de ondertitel van dit actuele boek met 114 foto's en 1 kaart over een moeitevolle reis van de Duitse Sven Hedin door Centraal-Azie van 1934-1937.

Actueel is dit boek ook al omdat juist Midden-Azie door de Chineesch-Japansche oorlog thans meer dan ooit weer op de voorgrond treedt.

De Zuid Westelijke en Noord Westelijke Chineesche provincies grenzen immers aan Centraal Azie en het zijn juist deze provincies, die het sterkste bolwerk vormen tegen Japansche invasie en via Centraal Azie loopt ook de landweg tusschen China en Sovjet Rusland een zichtbare as als symbool van de Chungking-Moscou as.

Men heeft wel eens beweerd dat de wieg der menschheid in Centraal Azie heeft gelegen, maar hoe het ook zij thans vormt dit gebied een waar „cradle of conflict” waar allerlei tegenstrijdige belangen van materieele en geestelijke aard tegen elkaar opbotsen.

Geen wonder, dat Filchner gedurende zijn lange reis alle mogelijke avonturen beleefde en eens moest hij zelfs in een kerker zuchten maar — Bismillah! (In Allah's naam!) — hij hield vol tot het einde. Het is geen toeval dat hij voor zijn boek deze uitroep heeft gekozen:

„Bismillah ist der Ruf des Kismetgebenen Muselmanen.

Ich aber gebrauchte Bismillah in anderm Sinn. Für mich bedeutete es nicht Trost, Schicksalergebenheit oder eine Verherrlichung Allahs, sondern einen Schwur dergestalt: Nicht auszulassen und durchzuhalten bis zum guten Ende.”

„Bismillah” vormt een waardig pendant van het in 1929 verschenen werk van dezelfde auteur: „Om mani padme hum”.

EUGENETISCHE WIJSHEID.

„Gij zult niet huwen met een meisje, dat de eenige is in haar familie, die deugt,” aldus een treffende oud-Noorsche spreuk. (Dr. M. A. v. Herwerden, *Erfelijkh. bij den mensch en eugenetiek* p. 387).

DE KOMEDIANT.

„Houdt U kalm, het publiek denkt, dat dit bij de voorstelling hoort!”

Wayla-an-waterval (10 K.M. van Kota-agoeng).

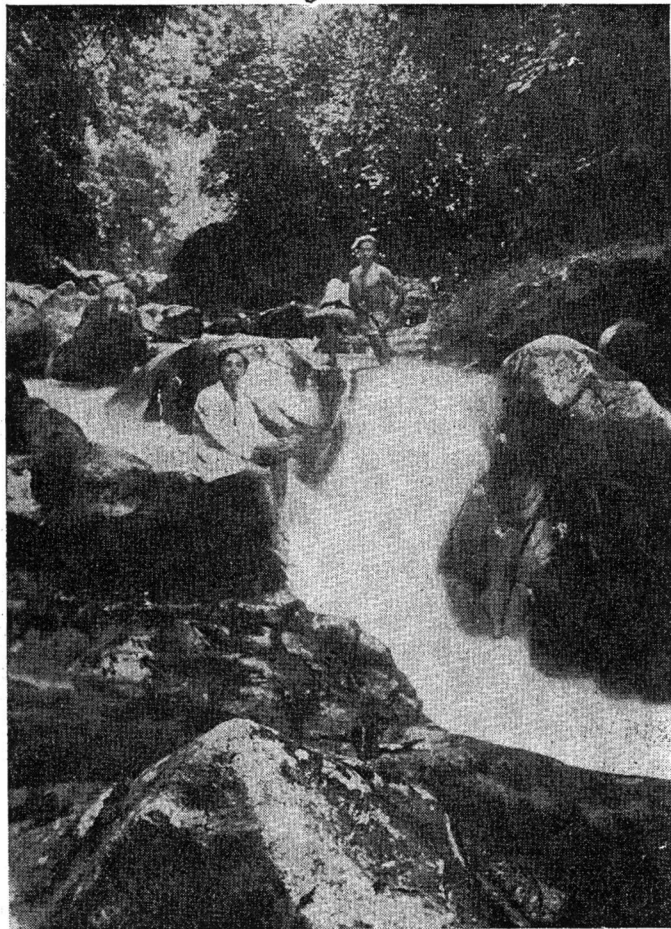

Foto: L. T. Lie, Telokbetong.

De Chineesche Waronghouders Bond.

Door:

MR. LIE TJONG TIE, Batavia.

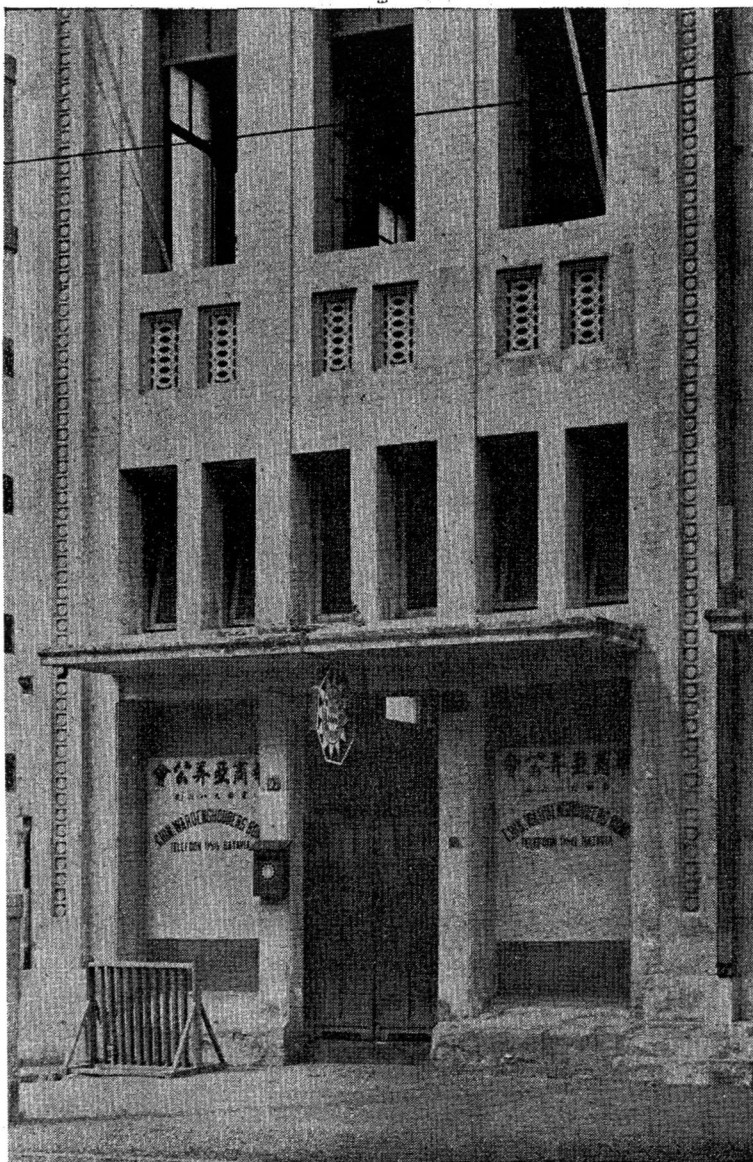
ER zijn te Batavia onder de Chineesche groep ettelijke tientallen vereenigingen van uiteenloopenden aard en met verschillend doel. Geen enkele vereeniging echter heeft zich het lot aange trokken van de, te Batavia alleen, ongeveer 4000 kleine Chineesche Waronghouders, meest nijvere Hakka Chineezzen, die overal, zoowel in de bergen, ten plattelande, in de dessa's, als in de steden verspreid zijn. Het zal een scherpe opmerker zeker zijn opgevallen, dat zelfs in haast elke hoek van een smalle steeg, of diep in de kampongs Chineezzen zijn te vinden, die een kleine warong er op na houden. Chineezzen worden geroemd om hun aanpassingsvermogen. Welnu, zie hier een mooi voorbeeld daarvan. Hun soepelheid in den omgang met de inheemsche bevolking, hun taaië volharding, kortom hun erom groot aanpassingsvermogen, is bewonderenswaardig en dat maakt, dat de verhouding tusschen Chinees en Inheemsche meestal zeer goed is. Deze nijvere en stille werkers in de kampongs houden zich uitsluitend bezig met den kleinhandel. Zij zijn wars van al het politiek gedoe in de wereld, zij leven voor en denken slechts aan hun waronghandel. Toch missen zij in dit leven iemand, die hen wegwijs maakt, niet zoozeer op het gebied van den waronghandel waarin zij specialisten zijn, als wel op ander gebied, bijv., op juridisch, politioneel, fiscaal, immigratie gebied. Zij weten niets of bitter weinig van de wetten en verordeningen des lands. Zij hebben b.v. dikwijls last met belastingkwesties en van sommige terreinambtenaren. Zij weten vaak niet, dat zij een warongvergunning moeten hebben van de gemeente, dat zij hun warong niet mogen verbouwen zonder vergunning. En zoo zijn er meer. Dikwijls zijn die Waronghouders, die voor 99,9% totok Chineezzen zijn, overgelaten aan zg. „koeasa's", meestal zaakwaarnemers van de slechtste soort, die

de zaak veelal verprutsen, in plaats van hen deskundig te helpen. Naar deskundigen gaan zooals naar advocaten, belastingconsulenten etc., durven ze niet, omdat zij hen niet betalen kunnen. Met het oog op dit alles is begin 1938 te Batavia opgericht de „CHINEESCHE WARONGHOUDERS BOND"

welke in stichtingsvorm is gegoten. Deze Bond heeft gedurende haar bestaan van enkele maanden tijds reeds een leden-tal van ruim 1500, welk aantal gestadig toeneemt.

De Statuten vermelden o.m. als doel: het vereenigen en bij elkaar brengen van Chineesche Warong-

Chineesche Warongbond.

Het kantoor op Pintoebesar, Batavia.

houders onder de leuze a) „eendracht maakt macht”.

b). wederkeurig hulpbetoon (toeloeng menoeoeng). c) verbetering van de eigen economische positie.

ad. a). Als éénling is elke waronghouder in menig opzicht zwak. Men ziet overal in de wereld, dat door eendracht en eenheid de macht toeneemt. Dit ziet men op het oogenblik in China en in de zg. totalitaire staten. In vereeniging en in éénheid zullen derhalve de waronghouders een macht vormen. „Macht” hier niet in staatkundigen zin, want de Bond doet niet aan politiek maar in sociaal economischen zin.

ad b). Zoodra deze éénheid, deze ééndracht in de Bond is tot stand gebracht, krijgen we vanzelf het onderling hulpbetoon. Immers de leden contribueeren maandelijks. Van deze contributies betaalt het bestuur de noodige deskundigen, advocaten, belastingsconsulenten

etc. om hen speciaal te helpen.

Hulp wordt geboden op o.a. juridisch, politioneel, fiscaal, boekhoudkundigen, immigratiegebied.

ad c). Door de éénheid, de ééndracht, door het besef van saamhoorigheid, door onderling hulpbetoon, enz. enz. vormen de anders als zoodanig zwakke éénlingen (in vereeniging) een geweldige sociaal economische macht, waardoor vanzelfsprekend ook hun positie zienderoogen verbeteren zal. De Bond toch heeft op zijn programma staan, o.a. het oprichten van een „Warong Bank” en de „Waronghandelmaatschappij”. De oprichting van de Warong Bank wordt gestimuleerd door de geldschietor ordonnantie 1938 en wordt bedoeld als instelling voor onderlinge credit verschaffing. De Waronghandelmaatschappij daarentegen beoogt te komen tot een centraal inkoopkantoor (inkoop-importeurs en

distributeurs). Men ziet dat de Bond ongeveer gelijk is aan de Kruideniersvereeniging in Holland. Hij bemoeit zich niet met den eigenlijken Waronghandel zelf der leden, aangezien de Chineesche Waronghouders zooals gezegd, in hun vak specialisten zijn.

De Bond heeft tot dusverre steeds gestreefd naar en mag zich inderdaad reeds verheugen in de samenwerking met de politie, de gemeentelijke autoriteiten, het ijkkantoor, de belastingdienst, kortom met de overheidsorganen en autoriteiten. Gebleken is, dat vele perkaras voortvloeien uit en door een misverstand. Voorkomt men dit misverstand, of ruimt men dit weg, dan zal de situatie ook direct verhelderen. De Bond heeft leden niet alleen te Batavia, doch ook te Buitenzorg, Soekaboemi, Tjandjoer, Bandoeng, Tangerang, Bekassie, Pegadénbaroe, Indramajoe, Tjeleungsi, ja zelfs te Wonogiri.

Wat ten hemel schreit.

Oude vrouwen te Hankow weenen om hun door Japansche luchtbommen verminkte kinderen en andere familieleden. De hakenkruis symbolen op de foto hebben niets met Hitler te maken, doch worden gedragen door leden van de „Roode Swastika” vereeniging, een soort Chineesche Roode Kruis.

De Hoofdredacteur van het *Nieuws van den Dag voor N. I.* (van 17 en 18 October 1938 eerste blad) heeft in zijn interessant stuk over „De man van Hakka” ook terloops gesproken over de Chineesche Waronghouders Bond en diens nut voor de Chineesche Waronghouders. De samenwerking tusschen Bond en Overheid is voor beide partijen zeker van groot nut en belang. Een der belangrijkste werkzaamheden van den Bond is ook: *voorlichting*. Elke nieuwe verordening, welke den leden raakt, wordt in populair Chineesch vertaald en den leden bekend gemaakt. Geleidelijk aan komt men zodoende tot een voor de leden nuttig Bondsorgaan. Het bestaansrecht van den Bond wordt bewezen door het groote aantal leden in enkele maanden tijds. De Bond voldoet dan ongetwijfeld ook aan een sedert jaren gevoelde behoefte. Onder Waronghouder wordt in de Statuten verstaan: zij, die een warong houden en/of een klein bedrijf of industrie dan wel eenig ambacht uitoefenen.

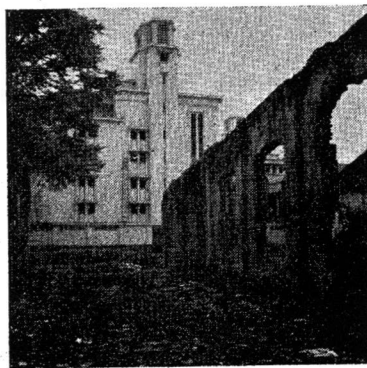
Een ieder, die belangstelt in dezen Bond kan inlichtingen krijgen van het Bestuur, dat dagelijks zitting houdt in het Bondsgebouw aan

de Pintoe Besar 97 Batavia telf. No. 986 Bat.

Tot slot moge worden medege-deeld, dat de heer Tchou Kwong Kah, Consul-Generaal van China, Beschermheer is van den Bond, terwijl de heer Khouw Kim An, Major der Chinezen te Batavia, Eerevoorzitter, en de heer Yo Heng Kam, lid van den Volksraad en Provinciale Raad te Batavia, Adviseur is.

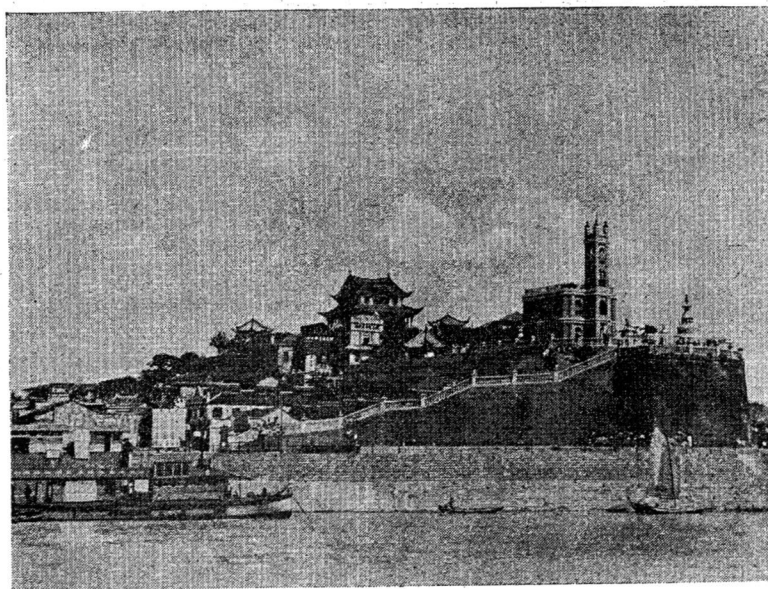
November 1938.

Oud en nieuw.

Ruines vlak bij het gebouw v.d. Factory te Batavia.

Wuchang.

De historische stad Wuchang, waar op 10 Oct. 1911 de groote Chineesche revolutie uitbrak, zoodat 10 Oct. ook wel genoemd wordt de „Wuchang - dag”.

IN THE LONG LIFE OF MAN.

Our life today differs from our grandfathers' much more than did theirs from the life of 2000 years before. To dramatize the recent increase in the rate of scientific progress, let us compress the time scale a millionfold. This means that a year ago the first men learned to use certain odd-shaped sticks and stones as tools and weapons. Speech appeared. Then, only last week, someone developed the art of skillfully shaping stones to meet his needs. Day before yesterday man was sufficiently an artist to use simplified pictures as symbolic writing. Yesterday the alphabet was introduced. Bronze was the metal most used. Yesterday afternoon the Greeks were developing their brilliant art and science. Last midnight Rome fell, hiding for several hours the values of civilized life. Galileo observed his falling bodies at 8:15 this morning. By 10 o'clock the first practical steam engine was being built. At 11 Faraday's law of electromagnetism was developed, which by 11:30 had given us the telegraph, electric power, the telephone and incandescent electric light. At 11:40 X rays were discovered by Roentgen, followed quickly by radium and wireless telegraphy. Only 15 minutes ago the automobile came into general use. Air mail has been carried for hardly five minutes. And not until a minute ago have we had world-wide broadcasts by short-wave radio.

Arthur H. Compton in „Science”.

JONG EN OUD.

Beautiful young people are accidents of nature. But beautiful old people are works of art.

Marjorie Barstow Greenbie, Be Your Age (Stackpole).

DEFINITIE.

Een dictatoriaal land wordt wel eens gedefinieerd als een land waar alles, wat niet is verboden, verplichtend is (*New York Times Magazine*).

China's Optimism.

by Tschou Kwong Kah, Consul-General of China, Batavia.

WITH the close of the eventful and troublesome year of 1938, we are now ushering in another good New Year when it is appropriate and essential to appeal to sound wisdom and united effort to right the wrong in the interest of the world's peace and order. Reviewing world's affairs in the past year, we are happy to recall the outcome of the Munich Conference in which it was, at least, proven that the victory of peace could be secured without fighting. It has succeeded in giving great comfort and relief to those who were worrying over the dangerous situation in Europe at that time. It has produced stronger faith and courage among all peace-lovers who are entrusted with the destiny of the world. Last but not least it has evaded the second great war that the world cannot afford. Unfortunately, the world is still in its topsy-turvy situation and dark cloud is hanging over everywhere looking as if a terrific storm is fast approaching. We have now before us the Spanish Civil War, the undeclared war between China and Japan, and many outstanding international complications of vital importance, such as political intrigues, trade barriers, immigration restriction, etc., all of which may eventually drive us nearer to the abyss of a general conflagration. Of all world's complications at present, the fact that the Sino-Japanese conflict occupies the front page of our daily paper, is a general acceptance of its importance. It is a struggle between military-minded aggressor and peace-loving people, between a treaty-violator and a law-abiding nation. The outcome of the Sino-Japanese issue will surely have so much to do with the destiny of the world. Therefore, I wish to say a few words on Chinese Resistance as a report rather than an appeal to all friends.

For the past eighteen months, China has been carrying on her heroic resistance against the

aggression of Japan. It is a sacred duty of China as an independent nation with a lofty purpose of justice behind. With an ill-equipped army, China is challenging with one of the world's military powers. Yet she faces it courageously and cheerfully. Despite many setbacks and losses of life and cities, she is more determined than ever in her policy of resistance. All Chinese both at home and abroad are most conscious, ever ready and fully prepared to answer the Nation's call. So far, we can be proud of having evoked a universal sympathy and admiration in our upheld struggle. Recently the United States and Great Britain have respectively given us substantial support by extending loans and other possible assistance. It is to be expected that more effective measures will follow collectively so as to check ever-increasing ambition of the aggressor. On the other hand, in Japan's dream of dominating Asia, all her schemes and intrigues have practically come to failure. In fact, Japan's campaign since July 1937 has helped China wide-awaken and fully united.

It is generally admitted that the longer Japan sticks to her aggressive policy, the more difficult task she will have to undertake until she finally collapses either politically or financially or both. Japan's unscrupulous air-raids over undefended cities in China and the indecent conducts of the Japanese Imperial Army in the occupied areas have been widely condemned by the world. In short, sentiment abroad and spirit at home are entirely in China's favour. In this high time of the season, let us all be grateful to our „friends in need“. At the same time, we must stand together courageously and firmly redoubling our effort in our divine duty as citizens and supporting our Supreme Chief in his noble service to the country.

COUPERUS OVER JAPAN EN CHINA.

„Japan, het is een Land van het Oosten, en om welke redenen het wellicht steeds minder groot, grootsch en edel was dan China, dat het tot eerste voorbeeld nam, weet ik niet. Maar toch was Japan eenmaal een groot en edel land, om zijn religieuze Gedachte en om zijne innig doorvoelde Kunst. Toenheeft het naar het Westen gekeken en het zag de Zwarte Eeuw en het meende, dat deze hel de hemel zou zijn der Toekomst. En het copieerde niet meer de edele dingen van China, het copieerde de satanische dingen van het Westen, en nu zie ik, zeer duidelijk, dat het naar zijn ondergang holt met heel Europa mede.....“

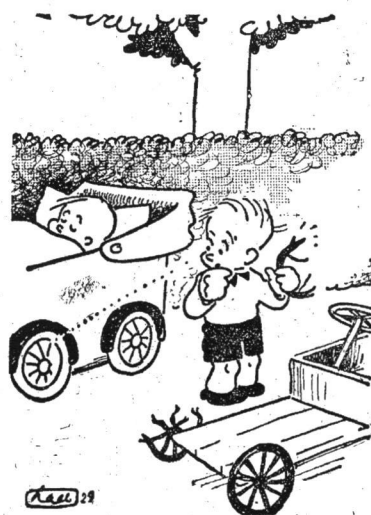
L. Couperus, Proza, III, p. 197.

EEN WAARSCHUWING VAN TAGORE.

„Nations who sedulously cultivate moral blindness as the cult of patriotism will end their existence in a sudden and violent death“.

R. Tagore in „Nationalism in Japan“ (1917).

UIT DE KINDERWERELD.

Verleidelijk!

„Tantalus” van Jo van Ammers Küller.

Door:

SIE BOEN LIEP, Batavia.

DE wisseling tusschen Oud en Nieuw is een oogenblik voor overdenking.

Overdenking van wat was, van vraagstukken, die hoofd en hart hebben bezig gehouden.

Ditmaal willen we Uw aandacht vragen voor het boek van Jo van Ammers Küller, getiteld „Tantalus”, omdat daarin problemen worden aangesneden, die ook voor ons het overdenken waard zijn.

Titel en doel van het boek.

Tantalus is de figuur uit de Grieksche mythologie, die in de onderwereld werd gestraft met eeuwige honger en dorst.

Hij werd tot aan zijn mond in helder water geplaatst, terwijl boven hem heerlijke vruchten hingen. Telkens, als hij drinken wilde of zijn honger wilde stillen met de vruchten, weken zoowel het water als de vruchten terug.

Het doel van de schrijfster is de moderne *Tantalus* te schetsen, want in de moderne hedendaagsche mensch, die in zijn zoeken, in zijn dorst en honger naar geluk, van alle kanten de lokking ondervindt van zoovele verleidelijkheden — zoo nabij, maar toch zoo onbereikbaar dikwijls — ziet ze weerspiegeld het beeld van Tantalus uit de mythologie van het oude Hellas.

Met ferme en dikwijls sublieme penseelstreken schildert Jo van Ammers Küller de ziele-worsteling van de moderne Tantalus, van Evert Tideman, terwijl op de sombere achtergrond van kwelling, wanhoop en schrijnende smart, verrijst het beeld van zijn vrouw, Thora Vogel, het symbool van de ouderwetsche opofferende vrouw, die met onhoorbare schreden door het leven van nauwgezette plichtsbetrachting, liefde en traditie, voorschrijdt en wier leven is: één gróót Geven.....

En in deze worsteling weerspiegeld zich de tragische strijd tusschen het Oude en het Nieuwe, tusschen Traditie en Modernisme,

tusschen het oude huwelijkssysteem, dat meer gééft dan vraagt, en het moderne, dat slechts eischen en vragen kent en weinig geven. Een strijd, die is terug te voeren tot de eeuwige, smartelijke worsteling tusschen Plicht eenerzijds en Genotzucht anderzijds, twee componenten, die de resultante — succes of mislukking — van het huwelijk bepalen.

De inhoud in drie boeken.

Het eerste boek.

Dit verplaatst ons in Parijs, waar de familie Vogel en Evert Tideman een tijdje doorbrachten voor zaken.

Evert bevond zich met zijn jeugdvriend Robert Donald in Rue de Castiglione en doorleefde op die hem zoo bekende lieve plek weer al de emoties van zijn jeugdijaren.

In zijn wakend dromen over zijn verleden, werd hij plotseling opgeschrikt door een toeloop van menschen, die zich schaarde rondom twee Amerikaansche meisjes, die in kleeding en make up zóo precies op elkaar geleken, dat ze een kunstmatige tweeling vormden.

Violet en Margaret Wilson heetten ze. Meisjes op avontuur, op zoek naar een man, wiens aandacht zij op deze manier trachtten te trekken: door haar eigenaardig gedrag en kleedij; door haar uiterst geraffineerd en gedurfd spel van coquet lokken en boeien.

In deze wufte atmosfeer kwamen de ingewortelde begrippen over moraal en fatsoen, over zedelijkheid, over wat mag en niet mag, van Evert in botsing met de vrije, dikwijls zeer losse Amerikaansche opvattingen.

En zijn oppervlakkige natuur was oorzaak, dat zijn levensprincipes begonnen te wankelen, dat de grenzen van het geoorloofde en het ongeoorloofde voor een getrouwd man als hij was, begonnen te vervagen.....

Dit eerste boek gunt ons ook een blik in het familie-leven van de Vogels. Het waren menschen met een strenge opvoeding of zooals de moderne generatie het noemt: menschen met ouderwetsche opvattingen over moraal en zedelijkheid.

Thora Vogel, dochter van Jacob Vogel, was een stille, ietwat schuchtere vrouw, met een gesloten maar toch diep en sterk karakter. Voor haar was het huwelijk iets heiligs, waarop ze heel haar toekomst, heel haar geluk bouwde. Ze was bovendien een fijngevoelige natuur en dit maakte, dat in haar levenswoordenboek het woord transigeren niet voorkwam. Het was bij haar alles of niets en geen compromissen.

En met die degelijke opvattingen over moraal en heiligheid van het huwelijk, was ze met Evert Tideman in het huwelijksbootje gestapt, een straatarme aristocraat, een gesjeesde student zwak en met een vlindernatuur, die direct in vuur en vlam geraakte bij het zien van elk lieflachend gezicht, óók toen hij al getrouwd was. Meermalen werd hij betrapt op het plegen van echtelijke ontrouw met zijn secretaresje, met de meid en in Parijs met een

GENTLEMAN BLIJVEN!

„Hoe durft U meneer? De slaapkamer van een dame met hoed op en sigaar in de mond binnen komen!”

der Dolly Sisters, feiter, die bij een gevoelige degelijke natuur als Thora een smartelijk gevoel gaven van ontgoocheling, van schaamte en vernedering, van vertrapping van alles wat mooi en heilig was.

En in deze moeilijke uren ontmoette ze *Robert Donald*, die een tijdje bij haar kwam logeeren. Een man van de wereld, met veel ervaring en kennis van vrouwen. Hij was volleerd in de kunst van de leden van het schoone geslacht te bekoren en te boeien, van het uiterst geraffineerd spel van anderen in gloed te zetten en zelf bij koel te blijven. Doch ondanks dit zelfbewuste, dit levenswijze, dit luchthartige in zijn levensopvatting, die het leven beschouwde als een boordevolle genotbeker, waaruit de mensch met diepe gulzige teugen drinken moest, ondanks deze uitwendige vertooning van zekerheid en levenswijsheid, ontging het aan de scherpe intuïtieve blik eener fijngevoelige vrouw als Thora toch niet: de *tragiek*, die in onbewaakte oogenblikken straalde door de korst van schijn.

„Thora,” pleitte hij, „probeer je man te begrijpen en de nieuwe tijd te verstaan. Zijn vlindernatuur, die hij niet loochenen kan; de verleidingen waaraan hij bloot staat; het gebrek aan mannen en de rolomkeering bij de meisjes tot actieve veroveraars, die bij hun veroveringstochten beschikken over de geraffineerdste wapens, en alles wagen. Er moet toch revisie komen in ons huwelijksmoraal. Waarom mogen man en vrouw, vanaf het oogenblik dat ze getrouwd zijn, nooit meer liefde voelen voor een lid van de andere sekse? Was macht das Bischen Sexualität?”

Thora's ziel kromp ineen bij het hooren van zulke cynische en goddelooze theorieën.

„O, hou op,” schreeuwt haar gepijnigde ziel het bijna uit, „ik weet wel, dat er menschen zijn, die niet meer aan het huwelijk gelooven, dat er boeken geschreven worden om te bewijzen, dat de echtelijke trouw tegenwoordig niet meer bestaanbaar is. Is dat een reden voor een vrouw, die van d'r man houdt, om er zich bij neer te leggen? Om ook niet meer te gelooven en alles overboord te gooien wat je je leven

lang heilig hebt gehouden? En voor een man, om maar aan elke vlag en neiging toe te geven, al weet hij, dat hij kapot maakt wat toch mooi en sterk tusschen hen was?” (p. 39).

Revisie van de huwelijksmoraal, van alle inzichten en begrippen, waarmee ze was groot gebracht, had R. Donald gepleit. Nee, dat wilde en kon ze niet. Haar diepste aard stond teweer tegen die verloochening van haar karakter, van haar eigenste Ik.

Nee, wat Donald van haar vroeg, was te veel. Wat een cynische levenswijsheid! Maar was dit eigenlijk niet een teeken van onmacht, onmacht om het mooie en hooge te benaderen, laat staan te bereiken? Was die schijnbare zekerheid omtrent het leven en het huwelijksleven bij dieper schouwen niet slechts een dikke smeersel van buiten, verkregen door zijn jarenlange omgang met het Amerikaansche volk? Want diep in hem smeulde nog het besef, dat voor een goed duurzaam huwelijk toch iets anders, iets diepers, bezonkeners en mooiers noodig was dan boeien en bekoren en de hartstocht in vuur en vlam zetten. En dat besef brak zoo nu en dan door de korst van cynische levenswijsheid o.a. toen hij zich ontglippen liet, dat „Thora zoo verstandig en rustig is en dat volkomen uitgebalanceerde heeft, hetgeen de charme is van veel Engelsche vrouwen. En nog één ding.....

Ze is méér waard dan honderd Dolly Sisters.....”

Het tweede boek: in Amerika.

Evert Tideman ging voor zaken naar Amerika en ontmoette daar R. Donald, diens vrouw Joan en haar jongere zuster Gipsy: het toonbeeld van volmaakte lichamelijke schoonheid.

Niet alleen mooi was ze. Ze was een echte vertegenwoordigster van het moderne Amerikaansch meisje, met haar verregaand-vrije opvattingen, die spotten met alle conventie en moraal. Omgang betekkende flirt, slagvaardigheid, hofmakerij, het zoeken naar genot. En genieten, uitleven, to get out of life what you can get, is dan ook het levensparool van dit meisje. Haar waarde-bepaling van een man gold primo zijn spieren, secundo zijn gezicht en zijn talent voor adoratie en tertio het merk van zijn auto: een volmaakt specimen van een *American Butterfly*.

Temidden van zulke levensopvattingen, in zulk een broederige atmosfeer, verloor Evert het laatste restje houvast, dat conventie en traditie hem als een soort rem verschaffen tegen moreele deraillementen. Hij raakte smoorlijk verliefd op Gipsy, dezelfde dolzinnige verliefdheid van een jongen van 13 jaar, waaruit hij echter met diepe ontgoocheling wakker werd geschud, toen hij inzag, dat hij voor haar slechts was: louter tijds passeering, a jolly week-end only, bij gebrek aan beter.....

En na die geestelijke vertrapping dacht hij pas terug aan Thora en de kinderen, aan die veilige beslotenheid van zijn eigen tehuis met de lieve menschen en de atmosfeer van vertrouwdheid en rust. Maar zoo'n vlindernatuur als Evert vergat dat beeld van een gezellige home al heel gauw en zijn rusteloze aard zocht naar nieuwe sensaties, naar compensatie, die hij inderdaad vond bij Margaret Wilson, een der kuntsmatige tweelingen, die hij in Parijs indertijd had ontmoet.

En weer begonnen dagen van verliefdheid, van grenzeloze intimiteit, van opwinding en ad fundum drinken uit de genotbeker.

NIET GLAD.

„Uw kousen zitten U in plooiën om de beenen, mevrouw!”

Margaret beantwoordde zijn liefde en dit gaf hem het zelfrespect terug, dat Gipsy zoo meedoogenloos had vertrappt. Als verliefde tortelduiven brachten ze de tijd door met het platloopen van dansings, restaurants en winkels. Evert leefde als in een roes.

Maar af en toe, als hij uit zijn droom ontwaakte, ontdekte hij met een gevoel van teleurstelling en wrevel doorns aan de roos: Margaret bleek niets meer dan een verwend kindje, een schat van een vrouwtje, dat wil zeggen voor een korte poos..... maar geen gezellin voor het heele leven.

Evert moest terug naar Holland.

Een scène volgde, heftig en ontroerend. Margaret wilde persé mee en eischte, dat Evert zich zou laten scheiden van Thora. En in die wilde scène kwam alweer zoo goed tot uiting: het grenzeloze egoïsme van een kind, dat slechts eeuwig vroeg en eischte en niets en niemand begrijpen wilde.....

Derde boek: Terug in Holland.

Evert was weer terug in Holland, zonder Margaret. Blij en vroolijk was hij thuis gekomen, uitbundig had hij vrouw en kinderen begroet, te blij en te vroolijk echter, om echt te kunnen zijn. En inderdaad was daarop een dompe druk gevolgd, die zijn terugslag vond op het heele gezin, een atmosfeer, zoo prachtig weergegeven door Jo van Ammers Küller in haar volgende passages:

— En juist door die stemklank wist ze, met een zekerheid, die knauwend om haar hart greep, dat het er weer was..... het vreemde, onbegrijpbare, dat met geen woorden viel te definiëren en als een onzichtbare, vergiftige damp door hun aller leven trok. Dat onrust en prikkelbaarheid schiep in de vroeger zoo vredige sfeer van hun gezin, dat de kinderen onverdraagzaam en weerbarstig maakte, stelling deed nemen tegen Evert of er voortdurend iets te verwijten viel. En dat haar zelf die loodzware moeheid gaf, haar onmachtig tornen deed tegen alle kleine, huiselijke bezwaren en het leven van alle dag tot een lijfelijke last maakte, die ze niet dan

met de uiterste inspanning vermocht te dragen.

Zij wisten niet waardóór, maar langzamerhand was het gekomen dat hij, en alles met hem, veranderd was; hij vroeg niet meer naar hun ervaringen op school, hij maakte zijn gewone grapjes niet meer over Titi's onhandigheid in de handwerkjes en over Hansje's volslagen onbegrip voor Algebra. Hij velde geen korte strenge vonnissen meer over Flip's vergrijpen, hij troostte niet meer als ze verdriet hadden of zich verongelijkt voelden; dan luisterde hij terwijl zijn oogen afwezig staarden en zei: „Vertel het maar liever aan je moeder.”

En wat zij het sterkste wisten, al had geen van hen drieën het met woorden kunnen definiëren was, dat hij alles vergeten bleek wat in hun kleine levens belangrijk en ingrijpend was geweest..... alsof ze hem een schat hadden toevertrouwd en hij die ergens achteloos had verloren. Dat schiep, voor hen zelf nog bijna ongeweten, een verwonderde, trieste vijandigheid.

De breuk.....

Margaret was naar Holland overgestoken en verzocht Evert haar in Den Haag te komen opzoeken om de verhouding te regelen. Ze eischte, dat hij zich zou laten scheiden van zijn vrouw, om met haar een

nieuw leventje te beginnen.

Voor een vrouw als Thora werd de situatie onhoudbaar.

In haar wanhoop was ze naar haar broer Bernard gevlucht. En evenals altijd vond ze ook in deze moeilijke uren van diepe smart en ellende troost en begrijpen bij hem, die haar van kleins af zoo goed begreep.

„Tho, je hebt het al veel te lang verdragen. Soms heb ik me geschaamd, zooveel als je verdroeg. Jij had een beter man verdiend...”

En ook haar vader stak haar een riem onder het hart, maar tóch... ondanks alle troost had ze het gevoel, alsof — nu het onvermijdelijke, de scheiding zou gaan gebeuren — haar heele bouwwerk van idealen ineenstortte tot grauw, troosteloos puin.....

Het nieuwe huwelijksleven van Evert met Margaret.

De echtscheiding was uitgesproken. De kinderen werden aan Thora toegewezen. Af en toe mocht Evert ze te logeeren hebben in zijn nieuw huis, waar Margaret als huisvrouw troonde.

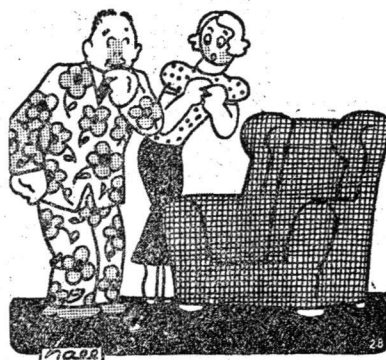
In het begin ging alles goed.

Evert leefde nog als in een roes, in een uitbundigheid van stormachtige omhelzingen, van hevige ongebonden gevoelsbetoon, van een leven onder hoogspanning en fascinanans.

Lang had dit echter niet geduurd. De boog des levens bleek niet lang gespannen te kunnen blijven. De hartstocht-nevel trok weg, het oog kon de dingen weer in hun ware proporties zien. Was Margaret voor Evert eerst één schoone, geurige bloem geweest, nu ontdekte hij ook haar doorns, die zelfs zeer venijnig en gemeen konden prikken. En door het samenzijn van alle dag verdween ook de boeiende bekoorlijkheid van haar kleur en geur. En toen drong het besef tot hem door, dat voor een duurzaam huwelijk iets anders noodig was dan stormachtige liefdes-betoon en brandende hartstocht.

Op het korte zwijmelende tortelduivengeluk volgde een tijd van diepe ontgoocheling, van teleurstelling en ergernis.

„MOOIE” VERGISSING.

„Heb je nou ooit! Nu hebben we de stof, welke den kleermaker moest hebben, aan den stoffeerder gezonden en omgekeerd!”

Margaret bracht de God gansche dag door met dansen, café's plat loopen met andere mannen, of op de divan met de hond te spelen of te luieren als een verzadigde boaconstrictor. De eettafel was verwaarloosd en ongedekt, de zorg voor het eten vond ze beneden haar waardigheid, de kamer zag er ongezellig en verslonks uit, de kachel was niet aan ondanks de felle koude. Als een klein kind kon ze tot vervelends toe zeuren om doorgevoerd te krijgen, waarop ze eenmaal haar zinnen had gezet. Comedie spelen, met als inscenering de pose van de vermoorde onschuld plus een stortvloed van tranen, gevolgd door aanhaligheden, aldus bewust en met berekening speculeerend op de zachte gevoelens van Evert..... zie, die kunst verstond ze volkomen. Hij had dikwijls het gevoel, alsof hij een verwend kindje voor zich had, want — om de woorden van J. v. A. Küller te gebruiken — kinderlijk was Margaret, spontaan en onberedeneerd, heftig en inconsequent, een kindvrouwtje..... vrouw alleen in haar hartstocht en teederheid, in haar macht om zijn zinnen te boeien en te bekoren.....

Het pijnlijkste trof hem daarbij haar volslagen ongelooft aan trouw in het huwelijk, aan de bestendigheid van menselijke genegenheid. Van ontrouw verdacht zei iedereen..... Ze was overtuigd, dat Evert in zijn eerste huwelijk zijn vrouw ontelbare malen had bedrogen en dat hij het ook háár zou doen, zoo gauw hij er kans toe zag. En ze was jaloersch op iedere vrouw, die in zijn nabijheid kwam.

Is dit het groote geluk, waar hij vroeger zoo hevig naar verlangd had? Een huis vol zoentjes en omhelzingen inderdaad, maar zonder orde of rust.

En het andere, het stille, stemmige vertrek daarginds in Westervoud, eens het domein geweest van hem en Thora..... dat ondefiniëerbare van veilige beslotenheid, van rust en evenwicht, waar een wonderlijke sterke macht van uitging, dat andere was onherroepelijk voorbij.....

R. Donald's pleidooi bij Thora om de scherven van het gebroken huwelijksvaas bij elkaar te rapen

en weer aaneen te lijmen.

Maar kan dat?

Zoo vroeg Thora haar vriend R. Donald, die haar kwam opzoeken, nadat hij alles wist van het nieuwe huwelijksleven van Evert.

„Waarom niet, nu je weet, dat zijn tweede huwelijk een volslagen mislukking is. Inderdaad: het is zijn eigen schuld, het recht is aan jouw kant. Hij is nu uit zijn roes wakker geworden als een wandelaar op het randje van een dak. Waarom ook heb je hem losgelaten en hem niet laten uitzieken? Waarom was je trots sterker dan je liefde voor hem? Waarom kon je voor hem voelen als zijn vrouw..... en niet ook een beetje als een moeder?“.....

Maar Thora kon het niet, Want diep in haar wist ze met trieste zekerheid, dat het nu te laat was; dat van een compromis toch niets goeds kon komen, zolang die andere Evert's vrouw was. Het zou niets dan smart en strijd en nieuwe desillusies geven..... Van een gebroken vaas kun je toch geen gaaf geheel maken, al lijm je, de scherven aan elkaar.....

En tegen deze wand om haar hart ketsten de warmste argumenten van Donald. „Een wand van geestkracht, van moed en zelfstandigheid..... o, zeker, maar toch óók van conventie en overgeërfde meeningen, van te sterke familiezin..... van vrees om zich daarvan

los te maken. Maar was er een mensch, die dat werkelijk kon en durfde? Was niet ieder mensch, oneindig méér dan hij zelf begreep, gekleurd naar de bodem waarin hij wortelde, was niet ieder het complex van wat honderde vroegere geslachten in hem hadden neergelegd, van wat ontelbare invloeden vanaf zijn prille jeugd op hem hadden geënt? Telkens als Donald terug kwam in het kleine land, dat hem in zijn jeugd te eng was geweest, had hij de geweldige macht dier tradities, dier diep geslagen wortels begrepen en telkens weer was hij dankbaar geweest, dat hij de moed had gevonden om als een vrij mensch zijn eigen vrije weg te gaan.

En toch..... ook vandaag had hij het moeten erkennen, weer met de oude mengeling van spot en ontzag: wat was er een geweldige kracht in die behoudende Hollandse geslachten, juist in hun vaste tradities en hun onwrikbare meeningen, waarachter ze zich verschansten voor al wat in het schema van hun levens niet paste. Zij waren het die de wereld verder brachten, niet de droomers als Evert, niet de zwervers als hij Donald.

De tijd bracht een „Umwertung aller Werte“; de menschen haakten naar vrijheid, steigerden tegen conventie en behoud, tegen de dwang van het huwelijk steigerden ze het allermeeste..... Maar wat bleef, als je de wortels losgroef?

Wat bleef Evert na de roes van zijn levensduur? Wat bleef hemzelf nu hij oud werd en moe was van zijn zwerftocht over de wereld? Een enkele maal de dappere en wat spottende glimlach uit Joans (zijn vrouw) oogen, die hun wijsheid met zooveel tranen hadden gekocht.....” (p. 373).

In onze jeugdige onstuimigheid en onbezonnenheid hebben we gemeend, het ideale huwelijksysteem te hebben ontdekt, toen we ons van alle traditie en conventie hadden losgerukt en met minachting daarop hadden neergezien, toen we de moderne levenswijze en het moderne huwelijk als een schat uit

VERSTROOID.

Bij de verkeerde: „Wat is dat? Ik dacht, dat ik in een scheersalon was!“

het paradijs hadden aanvaard.

Maar nu reeds is gebleken, dat een beetje bescheidenheid, een beetje bezinning en erkenning, dat we nog geen stap verder zijn gekomen in de oplossing van het huwelijksprobleem, op zijn plaats is. En daarom heeft het lezen van een boek als *Tantalus* dubbele betekenis:

1) Het stemt ons tot bezinning en overdenking en dientengevolge tot bescheidenheid t.g.v. het moderne huwelijk met haar steigerend streven tot revisie en heel vaak tot omverwerping der oude begrippen over moraal en zedelijkheid.

2) Het doet ons met eerbied terugblikken op de door de jonge generatie zoo fel bestreden en geminachte huwelijksmoraal, die scherp het geoorloofde van het ongeoorloofde scheidt en juist door die preciese omlijning een zekere houvast, een zekere rust en evenwichtigheid schenkt aan de labiele geest van de mensch.

Met haar welversneden pen heeft Jo van Ammers Küller in dit boek hetzelfde brandende vraagstuk neerge tekend als waarover Lindsey en vele anderen het licht van hun nuchtere verstand hebben laten schijnen. Maar haar scheping is dieper gevoeld, aangenamer en vooral mooier voor ons geestes-oog, omdat ze niet alleen weergeeft de rauwe uiterlijke feiten, maar ook met subtiele lijnen aangeeft de *innerlijke verscheurdeheid* van de kinderen van deze tijd. En vooral ook, omdat haar uitbeelding *bescheiden* is en de hoogmoed mist van „de uitweg, de oplossing te weten” en de menschheid in die richting te willen sturen, wat in andere boeken als die van Lindsey er duimen dik op ligt.

Want hiervan getuigt zelfs haar slotwoord waarin ze schrijft:

— In alle landen werden boeken volgeschreven over het probleem van het huwelijk; allen waren het er over eens, rechters, predikanten en psychiaters, dat er revisie moest komen, breder inzicht, andere normen, maar een oplossing wist niemand.

Umwertung aller Werte; een verscheurde, verdwaasde tijd..... Een volgend geslacht zou weer ster-

ker en zuiverder in het leven staan en uit de chaos van nu, de nieuwe waarden vinden.

Maar die van het heden pasten machteloos hun schierven aan elkaar.....

JAPAN, HET AZIATISCHE DUITSCHLAND.

„For four years the Germans had been gulled by the belief that they were to conquer the world. Nations have held that belief before — and will again. Occasionally they win the tremendous and alluring odds, but such ungodly takings never remain in the pocket for long”.

Anthony Fokker, Flying Dutchman, p. 188.

OOK EEN REDEN. e

„Waarom trouwt gij niet?” vroeg men eens aan de Fransche schilder Degas en deze gaf tot antwoord: „Omdat ik nog niemand heb aangetroffen, die ik als zoon zou willen hebben!”

VOORSPELLINGEN UIT DE YI CHING (YA KING).

In onze dagen heeft naast Prof. Dr. R. Wilhelm, Prof. C. G. Jung, de bekende psycholoog, op de blijvende waarde van de Yi Ching gewezen, een van de Vijf Chineesche Klassieken.

Naar aanleiding van een voordracht in de Psych. Club te Zürich over de Yi Ching heeft Wilhelm op Jung's verzoek de praktische

toepassing er van gedemonstreerd en daarbij een prognose opgesteld, die in minder dan twee jaren letterlijk en in alle gewenschte duidelijkheid verwerkelijkt werd. „Dit feit kan door vele parallel loopende ervaringen bevestigd worden”, aldus Jung.

Dr. Herman Wolf merkt hierbij op: „Ook ik heb mij eenige malen van de divinatorische betekenis der hexagrammen kunnen overtuigen” (De ziel v. h. Oosten en de geest v. h. Westen, p. 43).

EERST DE WETENSCHAP.

„Het kan me niets schelen, of U zich nu weer beter voelt, het college moet doorgaan!”

LI TAI PO.

Vannacht wandelt de wind op zilveren sandalen tusschen de dennen om den vijver, waar hij lag en uit de waaijende pagode van zijn mantel zag zijn beeld weerspiegeld in verdronken hemel-zalen:

Het groot gezicht van maan droeg zijn verheven lach, de huihvrende kimono met de ster-signalen boog zijn doorluchten mouw tot aard's ontilbare schalen over de kimmen af, als een gebolde vlag.

Toen neeg hij tot een milden roes terug en zong dit nacht-beloken lied, zoo eindeloos-onzeker als maan en wind, en dronk uit een doorzichten beker, waarin de witte wijn uit duizend pijnen sprong.

..... en boven de bedeesde wind om den beschonken toever kantelt nacht's gondel langzaam in den morgen-oever

Mr. Henrik Scholte, Chrysantheem.

Acne (Djerawatan).

Door:

Dr. TAN ENG TIE, Batavia.

DEZE aandoening komt voornamelijk bij jongelui voor tijdens of kort na de puberteit, d.w.z. tijdens de sterkste ontwikkeling van het organisme. Om te begrijpen wat djerawatan is, moet men allereerst iets weten omtrent de functie's van de huid.

De huid beschermt ons tegen allerlei schadelijke invloeden; verder is de huid een uitscheidings orgaan. Met het zweet, dat door de zweetklieren uitgescheiden wordt, komt heel wat stoffen naar buiten, die voor het lichaam anders schadelijk zouden zijn.

Voorts heeft de huid haar taak te vervullen als warmtereguleerder voor het heele organisme, ten eerste via de bloedvaten; onder invloed van warmte verwijden zich de huidvaten en wordt warmte afgegeven, bij koude vernauwen zich de huidvaten en wordt zoo min mogelijk warmte afgestaan; ten tweede via de zweetsecretie; onder invloed van warmte neemt de zweetsecretie toe, en de warmte, die voor de verdamping van het zweet noodig is, wordt aan het lichaam onttrokken.

In de huid vindt men smeerklieren. Deze produceeren een soort vet, dat dient om de huid lenig te houden en tegen vocht te beschermen. Tijdens de puberteit zijn de smeerklieren in het gezicht, borst of rug vaak vergroot, ze produceeren meer dan de normale hoeveelheden vet. Het gevolg is, dat de huid steeds glimmend, olieachtig is. Door met een cigaretten- of vloei-papier de huid te bestrijken ontstaan op het papier vetvlekken. Bovendien zijn de smeerkliermonden vaak zoo wijd, dat men ze met het bloote oog duidelijk kan zien. Men kan dan de inhoud door zijdelingsche druk uitpersen, er komt dan een z.g. „wormpje" te voorschijn, feitelijk is dit niets anders dan vet. Behalve deze verhoogde functie van de smeerklieren, kan men tijdens de puberteit ook in de huid van het gezicht, borst of rug een verdikte, hoornlaag vinden. Als gevolg hiervan kunnen verschei-

dene smeerklieren verstopt raken, het vet kan dan moeilijk er uit, het vermengt zich met vuil en hoornstof, waardoor de inhoud van een smeerklier donker tot zwart kan uitzien. Zoo'n verstopte smeerklier noemt men „mee-eter" of comedo. Drukt men zoo'n comedo uit, dan gaat het donkere deel vooraan, het wordt vaak de kop van de „worm" genoemd. Raakt zoo'n comedo in ontsteking, dan heeft men een djerawatan, deze kan veretteren of zelfs een zweertje vormen. In deze gevallen laten ze litteekens achter.

De djerawatan ontwikkelt zich dus op bodem van een verhoogde functie der smeerklieren. Waarom deze juist tijdens de puberteit optreedt, weet men niet. Men heeft gedacht aan een verband met de geslachtsfunctie's, doch bewijzen kan men dit tot nu toe nog niet.

De aandoening ontsiert het uiterlijk en is zeer hinderlijk, het kan verder jaren duren. Hoewel de meeste jongelui in de puberteit djerawatan krijgen, komen gelukkig de zwaarste vormen, die gepaard gaan met zweervorming en leelijke litteekens achterlaten, betrekkelijk weinig voor. De lichte gevallen duren ook niet zoo lang, zoodat ze eigenlijk geen behandeling noodig hebben. In de zwaardere of langdurige gevallen is behandeling wel zeer gewenscht.

Waar het wezen van de djerawatan terug te brengen is tot een versterkte functie van de smeerklieren, is het begrijpelijk, dat de behandeling in wezen hiertegen gericht moet zijn.

Men neemt aan dat sommige vormen van bloedarmoede bij jonge meisjes de versterkte vetafscheiding in de hand zou werken, hetzelfde neemt men ook aan bij trage stoelgang; er zouden dan in dit laatste geval allerlei giftige stoffen uit de darmen in het lichaam komen. In het eerste geval moet men versterkende middelen geven en in het tweede geval moet men door medicijnen en dieet voor een ruime stoelgang zorgen.

De uitwendige behandeling trekt partij van ontvettende middelen; o. a. heeft zwavel een goede naam.

Men kan b. v. de volgende behandelingsmethode volgen:

's Morgens en 's avonds wasschen van de aangedane plaatsen met warm water en 5% zwavelzeep; Men kan ook groene zeep gebruiken.

Zijn deze wasschingen onvoldoende, dan kan men 's avonds na het wasschen de huid poederen met het volgende poeder:

Cxydi zinc 2
bolus rubrae steril. 0.5
Acidi borici 1
Talcu veneti ad 50.

Men kan dit poeder ook eerst aan-
lengen met 2-4 maal zooveel water,
en het dan pas op de huid doen.

In plaats van bovenstaande poeder kan men na de afwassching ook de huid inwrijven met Kummerfeld's Lotion (in de apotheek klaar laten maken). Deze behandeling is vaak voldoende om de versterkte smeerklierfunctie te remmen of weer tot normale proportie's te brengen. De lichte gevallen van djerawatan kunnen hiermee ook heel aardig bestreden worden.

De behandeling van de zwaardere gevallen is echter vrij on-dankbaar, het vergt van de patiënten en de medicus veel geduld en uithoudingsvermogen.

De behandeling moet lang worden volgehouden en wordt daardoor vrij kostbaar. De bovenbeschreven behandelingsmethoden zijn dan niet meer toereikend, men moet drastischer optreden. In deze gevallen komt men niet uit met zich zelf te medicineeren, men moet de hulp van een arts inroepen.

Het dieet en de leefwijze moeten geregeld worden. Prikkelende of heete spijzen zijn verboden; het gebruik van vette spijzen, o. a. oude kaas, varkensvleesch moeten zooveel mogelijk beperkt worden; alcoholische dranken moeten liefst geweerd worden. Veel vruchten en groenten worden aanbevolen; voor een ruimere stoelgang moet gezorgd worden.

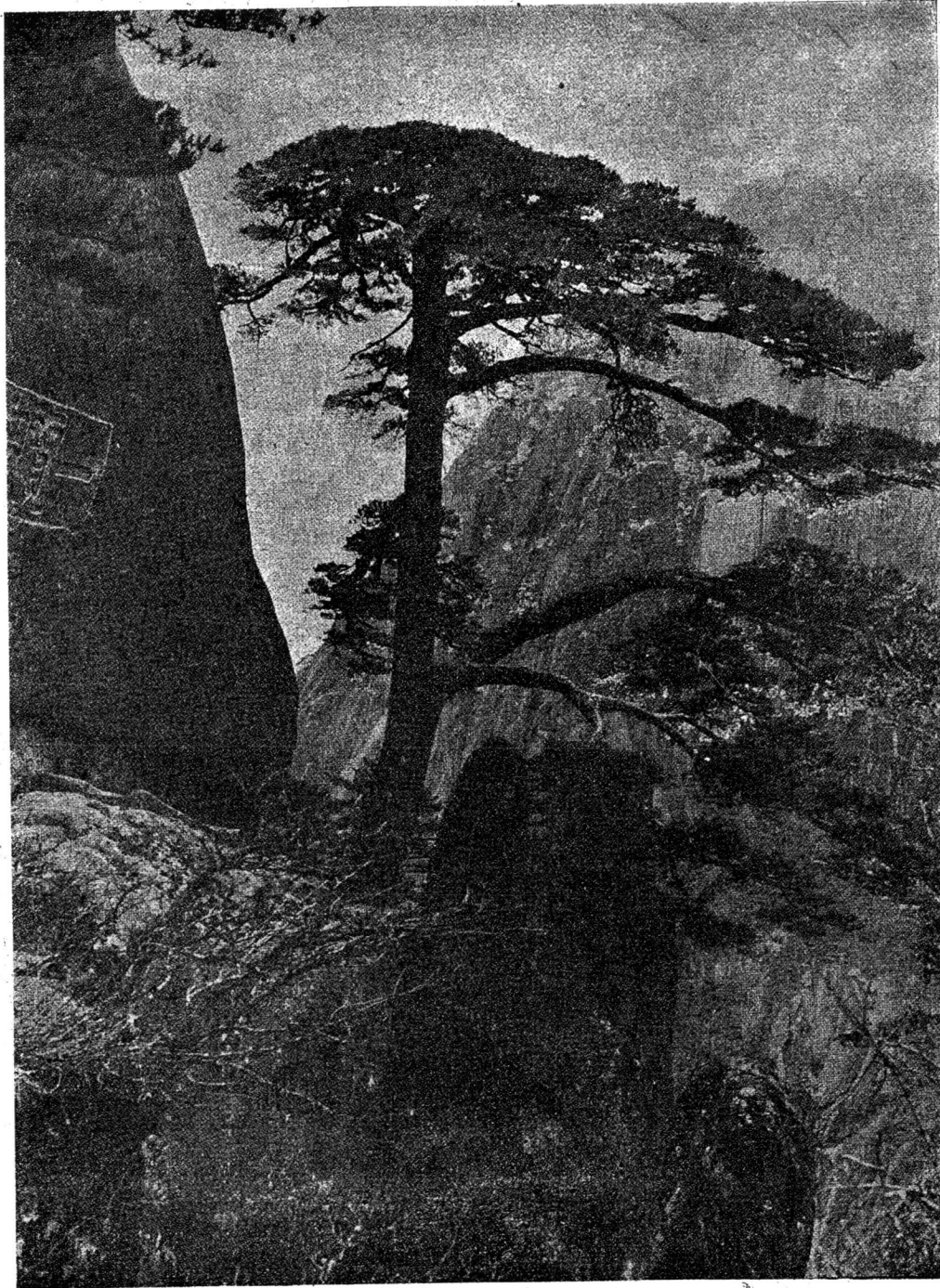
Door de z. g. schilkuren probeert men de oppervlakkige huidlagen zoo te laten schilferen, dat ze afgestoten worden en tegelijk alle ziekelijke elementen meenemen.

Op deze wijze hoopt men, dat er nieuwe gezonde oppervlakkige huidlagen ontstaan. Helaas lukt dit niet altijd en moet de schilkuur

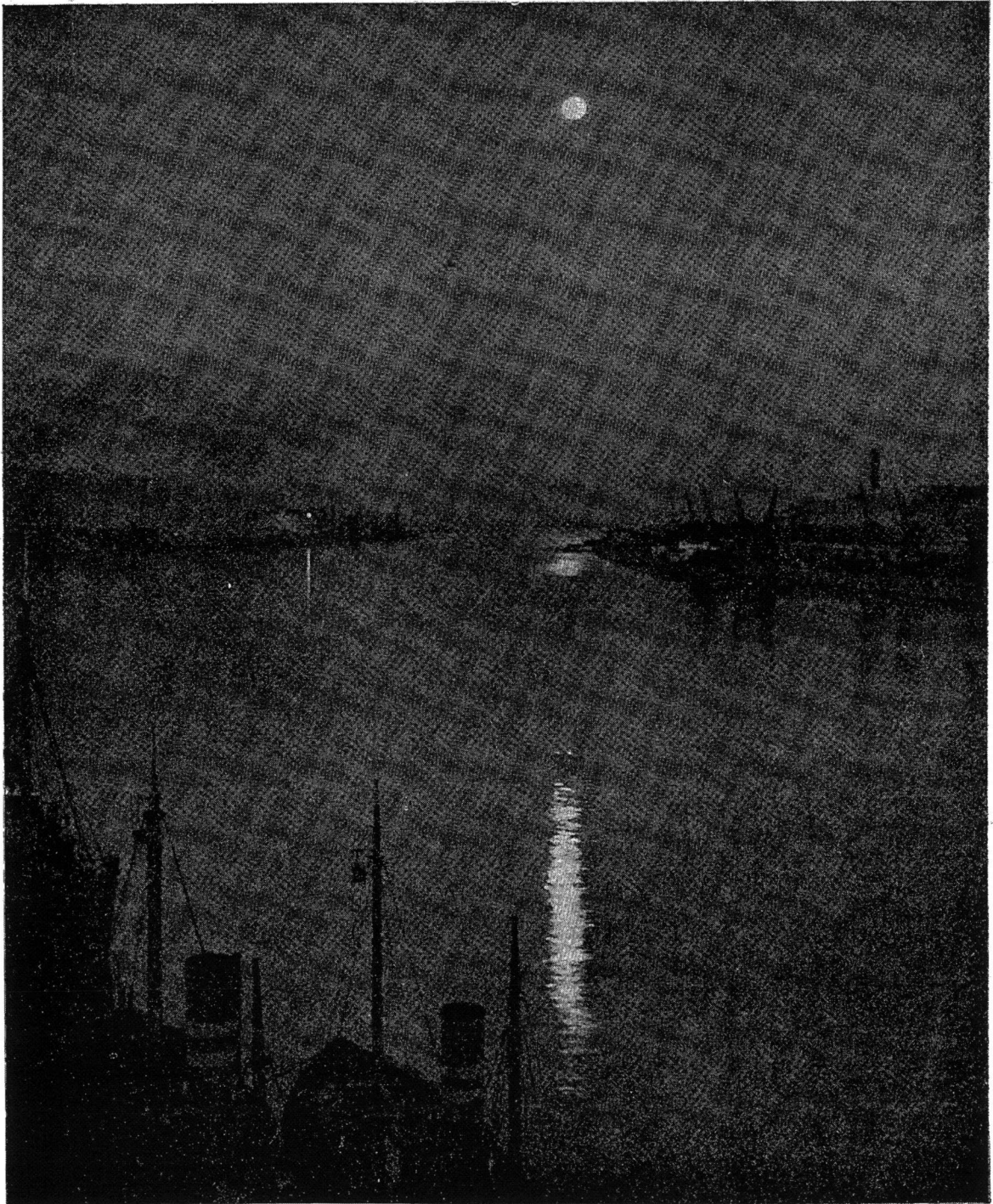
vaak herhaald worden. Deze kuur kan men met bepaalde medicamenten of met de hoogtezoon te weeg brengen. Ze vereischt echter medisch toezicht, zodat het geen zin heeft hier die medicamenten op te noemen. In laatste instantie als niets helpt en de patiënt zeer veel last ondervindt van zijn aan-

doening, kan men zijn toevlucht nemen tot Röntgenbestraling. Daar deze behandeling zijn gevaren heeft, waarop we hier niet in kunnen gaan, mag het werkelijk pas in de allerlaatste plaats toegepast worden.

Mooi China.

Hwang Shan.

Bajangan boelan.

oleh Jack Arnold.

Dr. Aletta H. Jacobs. (1854-1928).

Door:

MEJ. THUNG SIN NIO, ARTS, Bat.-C.

ALS feministe, en (toenmaals) studente kon het niet anders, of de persoon van een Aletta Jacobs moest me sterk aantrekken en ook sterk beïnvloeden. Juist door haar buitengewonen invloed op mij, op mijn karaktervorming, op mijn vorming als feministe, maar vooral op mijn late keuze van de medische studie, voel ik een groote behoefte om haar persoon aan de Chineesche vrouwenwereld bekend of meer bekend te maken. Een soort van eereschuld bijna!

In haar persoon eer ik hiermee de Nederlandsche feministen en pacifisten, die zoo'n groot aandeel hebben gehad in de vorming van de persoon, die ik nu geworden ben en die mijn buitengewoon lang verblijf in Holland en in Europa eerst dragelijk en later zelfs erg aangenaam hebben gemaakt.

Aletta Jacobs is de eerste vrouw in Holland, die mijn voetsporen in het maatschappelijk leven heeft geleid en die mijn belangstelling voor sociale nooden heeft wakker gemaakt.

Door haar boek „Herinneringen” ben ik er toe gekomen haar te vragen met haar te mogen kennis maken, hetgeen in November 1926 plaats had in haar huis in de van Aerssenstraat, Den Haag.

Van deze kennismaking nu wil ik U het een en ander vertellen.

Ik was toen nog niet veel bij beroemde personen op bezoek geweest, laat staan bij beroemde vrouwen. Wel wist ik uit de huiselijke bezoeken, die ik bij studievrienden bracht, dat de vrouw des huizes de gasten zelf de thee in schonk.

Het was een mooie Wintersche namiddag, het zonnetje scheen heerlijk warmend over de tropische vreemdelinge, het huis was, dank zij de hulp van een plattegrond van Den Haag, makkelijk te vinden. Een gevoel van blijdschap doorstroomde mij, omdat zij mij, onbekende, heeft willen ontvangen. Duizend gevoelens en gedachten doorflitsten mijn brein. Zou ze vriendelijk zijn, zouden wij elkaar als feministen

kunnen vinden, zou ik steun en leiding bij haar kunnen krijgen voor mijn verdere vorming als feministe, als één der toekomstige leidsters van mijn landgenooten op Java? Dat ik mijn opleiding en ontwikkeling in dienst zou moeten stellen van de Indo-Chin. maatschappij op

Java beschouwde ik als mijn eerste plicht, alleen voelde ik er mij lang niet toe in staat. Evenwichtigheid, vastheid in ideeën vooral, maar ook kennis van het feminisme, van de maatschappelijke toestand bezat ik nog niet; van het kiesrecht, van de positie der vrouw, van

„Het volkomenste huwelijk”.

Chiang Kai Shek en Mad. Chiang in huiselijke omgeving. Tota Ishimaru, de bekende Japansche marine officier, schrijft in zijn jongde werk „Chiang Kai Shek is groot”: „Het huwelijk van Chiang Kai Shek en zijn vrouw is wel de volkomenste op aarde” en van Mad. Chiang zegt Ishimaru: „Hoe wel zij geen uniform draagt, geldt zij onbetwisbaar als een dappere vrouwelijke soldaat!”

haar maatschappelijke plichten en rechten, van de misstanden voort-spruitende uit de maatschappelijke wettelijke en economische ongelijkheid der vrouwen wist ik nog bitter weinig. Een dienstmeisje opende de voordeur en na eenig kloppen liet zij me in de voorkamer binnen. In de door de zon verlichte kamer zag ik een kleine tengerere vrouw met grijs wit haar achter haar schrijfbureau zitten. Bij mijn binnenkomst rees zij op en begroette mij met een hartelijk: „Welkom in Holland!” en liet me in een van haar vele gemakkelijke fauteuils plaats nemen. Na mij over mijn studie en of het mij bevredigde en of ik in Holland veel vrienden en kennissen had en of ik het in Holland prettig vond, gevraagd te hebben, bood ze me een kopje thee aan. Heel verbaasd was ik toen ook zij, evenals de andere huisvrouwen mij zelf de thee inschonk na gevraagd te hebben, „met suiker en melk?” We praatten heel gezellig over mijn besluit naar Holland te gaan, over mijn studie, over mijn toekomstplannen, alsof ik haar reeds jarenlang kende. Met een hartelijk „Tot weerziens” namen wij voorloopig afscheid van elkaar. Uit de enkele gesprekken (reeds in Augustus 1928 overleed zij), die ik met haar gehad heb, maar vooral uit de talloze gesprekken met haar medewerksters, (medestrijdsters noem ik ze liever omdat het leven der feministen meer is een strijd om bestaande onbillijkheden en misstanden uit den weg te ruimen en om eenmaal verkregen rechten te behouden) zooals een Mej. C. S. Groot (Marijke), Mej. H. C. Muntinga, Mevr. Cohen Jervaert-Israels, Mevr. T. F. W. van Wulfften Falthe-Broese van Groenou, heb ik veel geleerd, zoo noodig voor mijn latere werk op Java. Het is door Dr. Aletta Jacobs, die mij het eerst bij Mej. Groot introduceerde, dat ik kennis maakte met de Ned. Vereeniging voor Vrouwenbelangen en Gelijk Staatsburgerschap en via deze met de andere feministen en pacifisten. Aletta H. Jacobs werd op 9 Februari 1854 geboren als 8ste kind van een gezin van 11 kinderen, en het is typee-

rend voor de grootte liefde, die er in het gezin Jacobs heerschte, dat de komst van elk kind met evenveel vreugde werd begroet, als was het een eersteling. Na haar kwamen nog 3 kinderen. Haar vader was eerst plattelands dokter in een klein plaatsje, Kiel-Windemeer (Gron.) en later te Sappemeer, zoodat Aletta te Sappemeer geboren werd. Haar moeder deed met behulp van een meid de heele huishouding en hielp haar vader tevens met de bereiding der medicijnen.

De liefde voor het medisch beroep werd door haar vader gelegd, hij nam haar altijd mee, als zij vrij van school had, wanneer hij patiënten bezocht. In diep ernstige gesprekken vertelde hij Aletta van

de nooden en het lijden der armen en zieken. Van haar 4 zusters studeerden er 2, met haar samen dus 3. Een werd de eerste Hollandsche apothekeres, deze heeft nog op Batavia als zoodanig gewerkt, de andere zuster werd de eerste bezister van de akte voor middelbaar wiskunde en boekhouden en zij zelf werd de eerste vrouwelijk arts.

Maar alvorens zij dit kon worden, moest zij heel wat moeilijkheden verzetten. Reeds als zesjarig kind verklaarde zij met groote beslistheid, dat zij evenals haar vader en haar oudste broer Julius dokter wilde worden, zonder te beseffen, dat dit feitelijk een onmogelijkheid voor haar was, omdat ze een meisje was. Immers de H. B. S. van Sappemeer werd alleen voor jon-

Chineesche mode.

1. Mej. Wu Te-ying in gebloemd Shanghai-dress met handschoenen.

gens opengesteld. Maar dat kon de kleine Aletta niet weten, zij, die thuis volkomen dezelfde behandeling als haar andere broers en zusters genoot. Ze bezochten allen dezelfde school volgden dezelfde lessen, ontvingen hetzelfde zakgeld en hadden ongeveer dezelfde plichten te vervullen. Niet heelemaal, want de meisjes verdienden hun zakgeld met het breien, mazen of naaien van eigen kleeren of die der jongens; en de jongens met schoenen poetsen, houthakken e.d. Allen moesten onder leiding van den vader gymnastiek doen en het was de vader, die zich met de geestelijke en moreele ontwikkeling van de kinderen bezighield.

's Avonds vertelde hij hun rond het open haardvuur over het leven van beroemde mannen en vrouwen. Op haar 13de jaar had ze de

lagere school doorloopen en nu was de vraag „Wat nu?“. Zij bezocht een jongedameschool als de dochters der andere notabelen, maar ze hield het er slechts 14 dagen uit, omdat ze het onzin vond om haar tijd te verbeuzelen met buigingen te leeren maken, Fransche woorden in Hollandsche uitdrukkingen te bezigen, enz.

Toen werd besloten, dat ze 's morgens moeder in de huishouding zou helpen en 's avonds lessen in Fransch en Duitsch zou krijgen. Haar leergierigheid was zóó groot, dat ze het huishoudelijk werk buitengewoon slecht deed, wat haar ettelijke standjes bezorgde, want ze nam stof af, terwijl ze las, met het gevolg, dat natuurlijk veel als scherven naar de vuilnisbak verhuisde. Toen werd besloten haar

naar een naaischool te sturen, waar ze evenmin kon aarden. Het kind werd stil, en eenzaam, bovendien kreeg ze meer last van haar malaria-aanvallen; ze begon zelfs naar den dood te verlangen.

Op een dag kwam de inspecteur van het geneeskundig staatstoezicht, Dr. Ali Cohen, haar vader bezoeken, aan wien ze haar taalwerk mocht vertoonen. Het resultaat van dit gesprek was, dat ze Grieksch en Latijn zou leeren. Toen dit besluit vast stond, deed ze haar uiterste best om gauw weer beter te worden. Haar oudste broer Julius heeft door zijn houding, n. l. dat hij er vast aan geloofde, dat ze voor dokter zou mogen leeren, er veel toe bijgedragen, dat Aletta goed op haar gezondheid lette, want, zei hij altijd: „Vergeet niet dat je toekomstig werk veel van je lichaamskrachten zal vergen.“

In 1869 kwam Ali Cohen met het bericht in Gron., dat voor het eerst een meisje had deelgenomen aan het examen voor leerling apotheker.

Het plan was om Aletta ook dit examen te laten afleggen waardoor zij dan haar geschiktheid tot de studie zou hebben bewezen; de daardoor verkregen kennis zou bovendien niet verloren zijn in verband met haar doel.

26 Juli 1870 legde ze 't examen te Amsterdam af met nog andere meisjes. Ze slaagde zóó goed, dat de examinatoren haar den raad gaven verder voor apotheker te studeeren, daarbij als hun meening te kennen gevend, dat vrouwen, als zij zich daarvoor aanmeldden, zeker niet geweigerd zouden worden. Dr. Ali Cohen en een professor in Gron. vonden, dat ze dat dan maar moest doen, maar zij wenschte alleen voor dokter te studeeren. Waarom mag het wel voor apotheker en niet voor dokter? vond Aletta heel simplistisch. Haar broer Julius stond aan haar zijde.

Er werden vele bezwaren geopperd. Ze was lichamelijk te zwak, haar heele jeugd zou met werken en examens doen verloren gaan, maar zij wist alle bezwaren te overwinnen. Ook 't financieële bezwaar, dank zij de medewerking van den directeur van de Rijk's H. B. S. Met

2. Eenvoudig Shanghai-dress costume met bijzondere kraag.

privé-lessen zich voor 't toelatings-examen van de Universiteit klaar maken, zou niet te betalen zijn geweest. De Rijks H. B. S. was alleen voor jongens; maar er stond nergens in van een verbod voor vrouwelijke toehoorders.

Met den liberalen Thorbecke als minister dorst hij Aletta wel als toehoorder aanemen. Toen ze met de Kerstvacantie in Groningen logeerde, hoorde ze, dat de zoon van een Gron. hoogleeraar op grond van zijn leerling apothekersexamen vrijstelling van dat toelatingsexamen had verkregen, besloot ze dat ook te probeeren. Maar toen 't verzoekschrift weg was, bleek haar vader vele bezwaren te hebben. Hij vond haar lichamenlijk te zwak, zou 't jammer vinden van de financieele offers, als ze nu een paar jaren berouw kreeg van haar beroepskeuze. Er kwam een brief terug uit den Haag, echter niet de toestemming bevattende, wel een aantal vragen: Hoe oud ze was? Waarom ze niet voor apotheker verder ging studeeren, maar persé arts wou worden? Waarom ze die vrijstelling vroeg? Met 't beantwoorden hiervan wachtte ze tot 9 Februari 1871, omdat ze dan kon schrijven, dat ze 17 was. De 2de brief van Thorbecke was aan haar vader gericht, waarin hij den laatste in kennis stelde van de gevoerde correspondentie en als zijn meening te kennen gaf, dat het beter was om haar geen vrijstelling voor het toelatingsexamen te verleen, zoodat ze nog een paar jaren zou moeten doorstudeeren en dan misschien tot andere gedachten komen. Hieruit bleek duidelijk, dat als haar vader 't eens was met zijn dochter, zij van Thorbecke de toestemming zou krijgen.

Ze speelde 't met haar ouders en Julius klaar, onder voorwaarde, dat Aletta in de vacaties moest koken, de huishouding doen evenals haar andere zusters, en zelf haar japonnen moest naaien.

Begin April kwam de vrijstelling voor dat toelatingsexamen en de toestemming om gedurende 1 jaar lessen aan de Gron. Universiteit te volgen. Na afloop van dat proefjaar zou ze een nieuwe aanvraag

tot definitieve toelating moeten indienen.

Van haar gedrag, van haar capaciteiten, van haar ijver zou 't dus afhangen, of in de toekomst de poorten van de Universiteit voor

Yang Kuei Fei.

Beeldje van ivoor. Yang Kuei Fei is de beroemde keizerlijke Concubine, tijdgenoot van Li Tai Po.

de vrouwen geopend zouden worden.

Ze zou in overleg met prof. Rosenstein, bij wie haar broer Julius als assistent werkte, reeds na de Paaschvacantie de colleges volgen.

Vielen ze tegen, dan was niets verspeeld, vielen ze mee, dan zou 't volgend college-jaar haar naast de mannelijke studenten als hun medestudente zien. Had ze tenvolle beseft, dat ze door haar studie aan de universiteit de vrouwen nieuwe wegen opende?

Neen! Daarvoor was ze nog te veel kind, lichamenlijk als psychisch. Alleen geestelijk was ze haar leeftijdgenooten ver vooruit, haar wilskracht, haar zucht tot studeeren grensden aan het bovennatuurlijke.

Pas later toen ze de collegebanken reeds verlaten had, is ze feministe geworden. Het jaar 1871 is voor de studeerende meisjes in ander opzicht een belangrijk jaar geworden, alweer door de familie Jacobs.

Vader Jacobs richtte n.l. een verzoekschrift tot de minister Thorbecke, om de R. H. B. S. van Sappemeer voor meisjes open te stellen op precies dezelfde voorwaarden als voor jongens. Dit is tot op heden zoo gebleven met een onderbreking in de jaren 1901-1905, toen minister Abraham Kuyper dat privilege ophief. Over het begin van haar studietijd wil ik U enkele voorvallen schrijven. Zij volgde in een heel eenvoudige zwarte jurk de colleges, terwijl de mode was wijde rokken met creolines.

Van het voorrecht om enkele colleges afzonderlijk bij te wonen, als b.v. de vergelijkende dierkunde, waar het verschil tusschen vrouwelijke en mannelijke exemplaren van mensch en dier behandeld zou worden, heeft ze al na een paar colleges geen gebruik meer gemaakt. Zij vond dat men, zij zelf ook, zich te wennen had aan het feit, dat de colleges, waarin wetenschappelijke onderwerpen op wetenschappelijke wijze behandeld, zowel door mannen als door vrouwen, bijgewoond konden worden. Al spoedig werd ze dan ook door de andere studenten als hun volkomen gelijke behandeld en in plaats van zich in het vrije kwartiertje af te zonderen, ging ze in het vervolg met de jongelui praten

over de onderwerpen, die hun beide belang inboezemden. Ook de professoren beschouwden haar als de volkomen gelijke van de jongenstudenten. Toen een Leidsch student (zich noemende Theodoor) haar verdacht trachtte te maken, heeft één der Groningsche studenten (O= Kamerlingh Onnes) het voor haar opgenomen in het Gron. Studenten Weekblad van 5 Juni 1871 met de volgende woorden: Mej. Jacobs heeft in ons vertrouwen gesteld, wij danken haar daarvoor. Zij heeft getoond, dat zij niet vreesde Theodoors onder ons te vinden. Dat vertrouwen is niet beschaamd geworden en de Gron. studenten mogen daar trotsch op zijn. Daarom hebben Uw woorden hen diep gegriefd, daarom heb ik voor haar de handschoen opgenomen.

Niet alleen in de studentenwereld, ook in de conservatieve en clericale pers en kringen, werden haar tal van verdachtmakingen naar 't hoofd geslingerd. Een broer van haar (Johan), die voor officier studeerde, heeft haar 1½ jaar lang voor dood verklaard.

Toen Aletta hoorde van het naderend einde van Minister Thorbecke heeft ze gauw een paar tentamens gedaan en deze schriftelijke bewijzen aan Thorbecke opgestuurd met verzoek haar de definitieve toestemming om aan de Gron. universiteit te mogen studeeren, te verleen. Deze toestemming kwam 2 dagen na Thorbecke's dood in haar bezit. Het was één van z'n lataste ambtsdaden geweest. Haar candidaatsexamen behaalde ze 7 October 1872 met 't praedicaat sine cum laude. In de Zomer 1876 slaagde ze voor haar doctoraal, in April 1877 voor 't 1ste deel van het artsexamen, in 1878 voor 't artsexamen. Haar promotie volgde in 1879.

Onder de talrijke gelukwensen was er één van een onbekende n.l. v. C. V. Gerritsen, die haar aandacht had getrokken. Hij uitte n.l. zijn vreugde, dat thans ook een meisje aan de Nederl. universiteit mocht studeeren en wenschte haar veel geluk.

Deze C. V. Gerritsen, die in politiek, in economie en in vele andere

opzichten haar geestverwant bleek te zijn, is later in 1891 haar echtgenoot geworden. Deze persoonlijke kennismaking kwam eerst in 1880, dus 8 jaren later en 't huwelijk weer 11 jaar later tot stand.

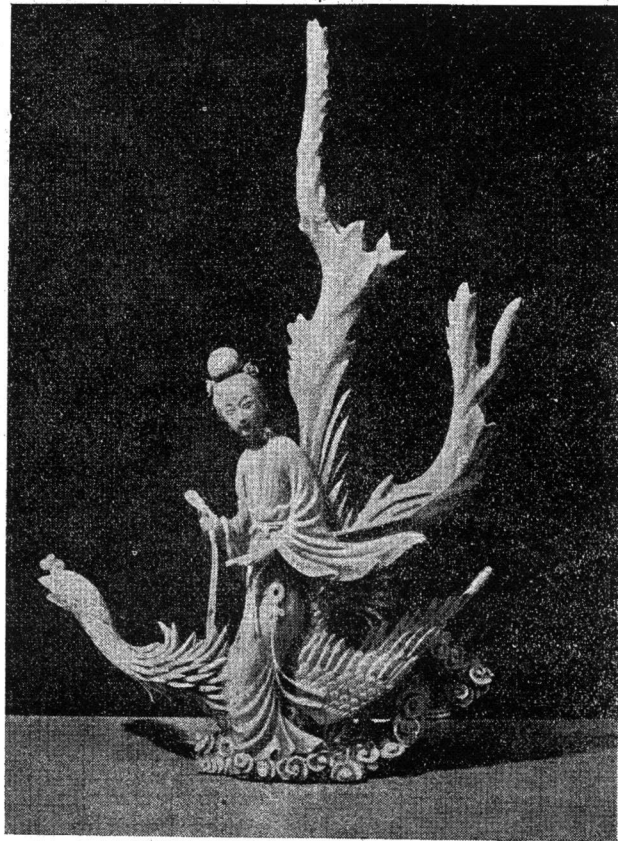
Uit dit huwelijk, dat zij eerst op 37-jarige leeftijd sloot, is slechts één kind geboren, dat helaas maar een paar dagen heeft mogen leven. Het is vooral het verlangen naar een kind, dat hen beiden deed besluiten een wettig huwelijk aan te gaan. De huwelijksbepalingen stuitten hen zoo tegen de borst, dat ze eerst door hun verlangen naar een kind, dit bezwaar terzijde wisten te leggen. En ook omdat Gerritsen vreesde, dat een vrij huwelijk zijn politieke carrière, waar hij zich opwierp voor de belangen der arbeiders te veel in den weg zou staan. Gerritsen is wethouder van de gemeente Amsterdam geweest, afgevaardigde in de 2de Kamer en heeft ook een prae-advies uitgebracht over 't al dan niet laten

voortbestaan van de Ned. Bank als particuliere instelling.

Hun beider verbintenis heeft zeer bevruchtend gewerkt op beider openbaar leven en streven. Voor de medische argumentaties van zijn sociale bemoeiingen als b.v. de Geneeskundige dienst van Amsterdam en de Armenzorg heeft hij zich door Aletta laten voorlichten. L. Heyermans heeft aan zijn reorganisatie van de Geneesk.-armenzorg 1901 in 1923 bij de 75-jarige herdenking van de Geneesk. Kring alle eer toegezwaard.

In haar medische praktijk heeft ze vooral de lans gebroken voor het willekeurig moederschap, n.l. om alleen zooveel kinderen te hebben as men zelf wil, vooral bepaald door zijn economisch en lichamelijk welzijn. Wat een moed daarvoor noodig is in de jaren 1880-1900 begrijpen alleen zij, die weten dat er ook thans nog groote oppositie heerscht tegen 't willekeurig moederschap, vaak alleen afgekeurd

Chineesch snijwerk van zacht steen.

1. Hsi Wang Mu de godin van het Westen rijdende op een phoenix.

voor anderen, niet voor zichzelf. Er waren predikanten, die openlijk tegen de voorbehoedmiddelen waarschuwde, maar hun vrouwen naar haar spreekuur zonden voor 't inwinnen van advies. Verder heeft zij geijverd voor 't mogen zitten der winkeluffrouwen tijdens de winkeluren, ook als er geen klanten zijn; thans een vanzelf sprekend iets, vroeger een eisch, waartegen tal van pennen in beroering kwamen.

Tegenwerking heeft ze in ruime mate mogen ondervinden van mannelijke collega's, die haar o.a. adviseerden: „Houdt U zich alleen bezig met 't verleenen van verloskundige hulp! Blijf een eind beneden onze tarieven, dan zien de medici, dat gij U tenminste niet als hun gelijke beschouwt, dan zullen wij U gaarne met raad en daad bijstaan”.

Cnnoodig te vertellen, dat zij zich juist volkomen als hun gelijke beschouwd wil zien worden en daarvoor ook haar tarieven regelde.

Vermakelijk was 't volgende voorval. De echtgenoot van een zeer rijk Amsterdamsch koopman werd na een langdurige behandeling verlost van een vrij ernstige gynaecologische afwijking. Toen zij haar rekening presenteerde kwam den volgenden dag de echtgenoot woedend haar spreekkamer binnen, de nota tusschen duim en wijsvinger, haar voor de voeten werpend haar vermetelheid om

hem een even hooge rekening aan te bieden als een mannelijk arts 't zou doen. „Ik denk er niet aan vrouwenarbeid even duur te betalen als mannenarbeid,” zei hij, waarop Aletta doodkalm in het midden bracht: „Hebt U toen U hulp voor Uw vrouw zocht, minderwaardige vrouwelijke hulp gezocht of goede hulp en hebt U zich niet daarom tot mij, de eenige vrouwelijke Nederl. dokter, gewend? U mag blij zijn, dat ik 't gewone doktoren-tarief door mannelijke artsen vastgesteld, berekend heb, en me niet beroepen heb op mijn monopolie positie!” Enkele dagen later kwam zijn echtgenoot me de rekening betalen met verontschuldigingen erbij over het optreden van haar man.

Het is Aletta Jacobs geweest, die maakte, dat men brak met de gewoonte om als fatsoenlijke vrouw niet tusschen 12 en 4 uur door de Kalverstraat te gaan. In die uren begaven de heeren zich van en naar 't Beursgebouw op het Damrak en dan was het de tijd aan de prostituties.

Een schande voor deze vrouwen in de eerste plaats, een gevaar voor de heeren, een schandelijke toestand verder, dat een zoo belangrijke straat, midden op den dag niets meer of minder was dan een openbare vrouwenmarkt.

In de jaren 1880 e. v. was het voor de vrouwen onveilig zich 's

nachts op straat te vertoonen, ja zelfs in den vooravond. Vaak werd Aletta om 7 à 8 uur door heeren vervolgd als ze zich na het eten van haar euderlijke woning naar haar kamers begaf. Een beklag bij de politie deed haar het volgende antwoord incasseeren: „Blijf 's avonds thuis, als je met rust gelaten wil worden”. Eens keerde ze na middernacht van een ziekenbezoek thuis. Een politie-man monsterde haar brutaal en werd zelfs handtastelijk, zoodat ze zich tegen hem moest verdedigen en hem waarschuwde voor de verdere gevolgen van zijn gedrag. Een bezoek bij de hoofdcommissaris had tot resultaat, dat vanaf dien tijd zij zich nooit meer over de Amsterdamsche politie had te beklagen.

In de politiek was zij links georiënteerd, zonder onder de arbeiders de agitatie voor te staan. Zij trachtte de sociale verbeteringen en hervormingen te verkrijgen via een beter inzicht bij de bezittende en regeerende klas.

Het pacifisme telt haar tot één van zijn warmste aanhangsters. Reeds in haar kinderjaren (tijdens de Fransch-Duitsche oorlog van 1870-1871) voelde ze het menscheenteerende van een oorlog aan.

In tegenstelling met een figuur als Bertha van Suttner, die 't werk voor het pacifisme vóór alle andere werk stelde, was Aletta de meening toegedaan, dat alleen dan 't pacifisme hoogtij kon vieren en de vrede gehandhaafd zou kunnen worden, als de vrouwen volkomen gelijke politieke rechten als de mannen kregen en naar evenredigheid van haar aantal ook in de vertegenwoordigende en wetgevendelijke lichamen zitting hadden. Bertha van Suttner vond de propaganda voor de emancipatie, de vrouwenbeweging, een onwaardige arbeid voor een Aletta Jacobs. Aan het vredeswerk zou Aletta haar volle kracht hebben te wijden. Beide vrouwen bleven een tijdlang ieder op hun standpunt staan, maar konden elkaar toch blijven waardeeren.

Jaren later (1913) werd ook Bertha van Suttner overtuigd van de noodzakelijkheid van het vrouwen-

2. Penseel standaard in de vorm van een berglandschapje.

kiesrecht; van den directen invloed van de vrouwen op de Regeeringen van hun land, wilde men oorlogen voorkomen. Helaas een noodzakelijkheid, waarvan ook nu in 1938, dus 25 jaren later, lang niet iedereen nog overtuigd is.

Het is op initiatief van Aletta, dat in 1915 te den Haag het wereld vrouwenvredecongres bijeenkwam om te beraadslagen, hoe de oorlog bekort kon worden. Ondanks de tegenkanting van vele vrouwen, die het onzinnig vond dit congres midden in den oorlogstijd bijeen te roepen, kwam het op 12 en 13 Februari 1915 bijeen, dank zij de sympathie en medewerking van een veel grooter aantal vrouwen. Uit dit congres werd een deputatie benoemd, bestaande uit Mrs. Jane Addams, de nobelprijswinnares voor den vrede voor 1938, Mevr. F. W. van Wulfften Palthe-Broese van Groenou, een zeer bekende pacifiste van het oogenblik en Dr. Alice Hamilton, toentertijd professor in de sociale hygiëne aan de Harvard Universiteit, die de hoofden der oorlogsvoerende en neutrale landen zouden bezeeken.

Helaas hebben ze geen grooten invloed kunnen uitoefenen ten gunste van den vrede.

Ook op ander gebied, n.l. de bestrijding van de prostitutie, vooral de bestrijding van de reglementering daarvan, en de bestrijding van het laten voortbestaan van de huizen van ontucht had ze zich begeven. Zij kende uit haar medische praktijk maar al te goed de ellendige gevolgen, die de prostitutie aan die vrouwen zelf, aan de mannen en de nakomelingen van beiden, veroorzaakte, voor haar had nooit een vrouw 't gewaagd over dit onderwerp in het openbaar te schrijven of te spreken. Zoowel adhaesiebetuigingen als afkeuringen en verdachtmakingen zijn haar deel geworden door haar activiteit op dit gebied. Zij wist immers maar al te goed, hoe vernederend de keuring voor haar beroep was voor een prostituee, terwijl de manier, waarop dit gedaan werd, geen enkelen waarborg bood, dat zij inderdaad vrij was van geslachtsziekten.

Een groote voldoening heeft zij nog gesmaakt en wel in het jaar 1919 (18 September) toen het feit,

dat het ingediende wetsvoorstel van Min. Marchant om de vrouwen dezelfde politieke rechten als de mannen te verleenen na door beide Kamers te zijn aangenomen door de Koningin bekrachtigd was, op grootsche wijze in 't concert gebouw te Amsterdam gevierd werd, waarvan Aletta het middelpunt vormde. Een gedenkwaardige dag voor haar was toen zij haar eerste stemplicht mocht uitoefenen in 1922.

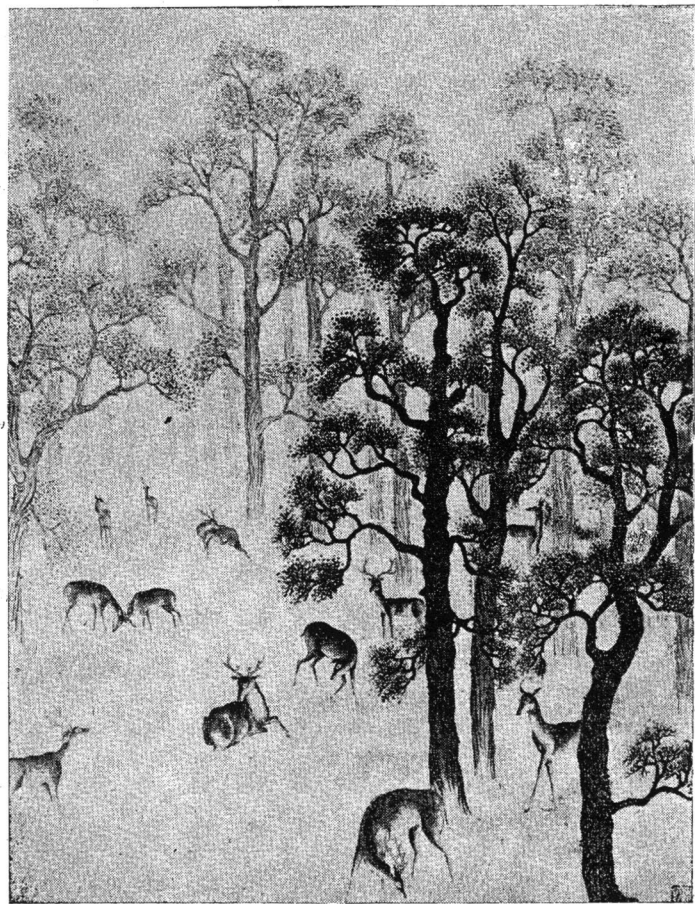
In 1921 is het feit herdacht, dat het 50 jaar geleden was, dat ze naar de Universiteit ging. Wat haar het meest trof, was de dank van de afgevaardigden der meisjesstudenten voor hetgeen zij gedaan had om alle poorten voor

hooger onderwijs voor meisjes geopend te krijgen.

Op jaarlijk grootsche wijze is haar 70ste verjaardag (9 Februari) 1924 te den Haag gevierd. Vrouwen en mannen van de meest uiteenlopende vereenigingen en politieke richting zoowel van binnen als buitenland hebben 't woord gevoerd om haar dank te zeggen voor het vele goede, dat zij heeft mogen tot stand brengen. Dank zij haar, gaan de vrouwen in Nederland een betere toekomst tegemoet, al is lang nog niet alles gedaan om haar een gelijkheid op economisch, politiek en sociaal gebied te bezorgen.

Op 75-jarigen leeftijd, 8 Augustus 1929, heeft zij na een lang ziekbed

Londen in Chineesche oogen.

1. „Richmond Park” door Chiang Yee, schrijver van „The Chinese Eye”, „Chinese Calligraphy”, „The Silent Traveller” (Zie boekbespreking in dit nummer) en „The Silent Traveller in London”. Bovenstaande tekening is ontleend aan zijn laatste werk.

haar welverdiende eeuwige rust gevonden, uitgeleide gedaan door een schare van vriendinnen, vrienden en dankbare personen. Ook ik mocht haar laatste gang begeleiden. Haar asch rust in het Crematorium van Westerveld.

EINE CHINESISCHE GROSZ-MACHT.

„Wenn das Leben der Völker in früheren Jahrhunderten einem breiten Strom glich, der gemächlich zwischen gleichbleibenden Ufern dahinglitt, so schießt heute eine wilde Stromschnelle durch einen

Engpazs starrer Gegensätze in eine dunkle Zukunft. Jedenfalls eines ist sicher: Dem Nationalisierungsprozess, der eine Charakteristikum unseres Jahrhunderts ist, kann sich auch China nicht entziehen, einmal entsteht eine chinesische Groszmacht. Mag dann die Mächtegruppierung sein, wie sie will, diese Groszmacht wird dann einen mitbestimmenden Einfluss auf die Geschicke Europas haben“.

Ernst Schiele in „Deutschlands Erneuerung“, Juni, 1938, S. 312.

2. Mist te Londen (Trafalgar Square) door Chiang Yee uit de collectie Mrs. Ina Lewishon). De „Ill. London News“ van 24 Dec. 1938 schrijft over deze teekeningen: „London seen through the ideas of a Chinese artist has a novel, most attractive aspect“.

NEHRU OVER CHINA.

„Ich habe keinen Zweifel dasz China erfolgreich beim Zurückweisen der Invasion sein wird..... Was uns am meisten ermutigt, ist die schöne Einheit, die das chinesische Volk im Angesicht von Prüfung und Unheil beweist. Es ist dieser Geist, der ins Gewicht fällt, der zählt und gewinnen muss.“

Wir in Indien haben viel zu lernen von diesem Beispiel von Einigkeit und Opfermut für die Sache der nationalen Freiheit“.

Jawaharlal Nehru aan Tan Yun Shan (gecit. in „Zeitschr. für Geopolitik“, Juli, 1938, S. 553).

EEN JAPANNER OVER CHIANG KAI SHEK.

F. T. Ishimaru, de bekende Japansche marine-officier wiens boek „China must fight Britain“ zooveel beroering te weeg bracht is ook de schrijver van „Chiang Kai Shek is groot“ waarin hij vol begeestering zijn bewondering uit voor de Chineesche leider, die hij zelfs „held“ noemt! In dit werk leest men veel bijzonderheden over Chiang, die bijv. nooit wijn drinkt en zijn gasten ook nooit wijn voorzet.

Als geestelijk voedsel geeft hij de voorkeur aan de werken van Sun Yat Sen, Wang Jang Ming en Tseng Kuo Fan (terwijl ook de Bijbel voor hem van groote waarde is).

Eén van zijn gevleugelde woorden is het volgende:

„Men moet steeds arbeid zoeken en niet slechts op arbeid wachten!“

Zeker behartenswaardig, ook in deze tijden van werkloosheid en werkloosheid!

ACTUEEL PARADOX.

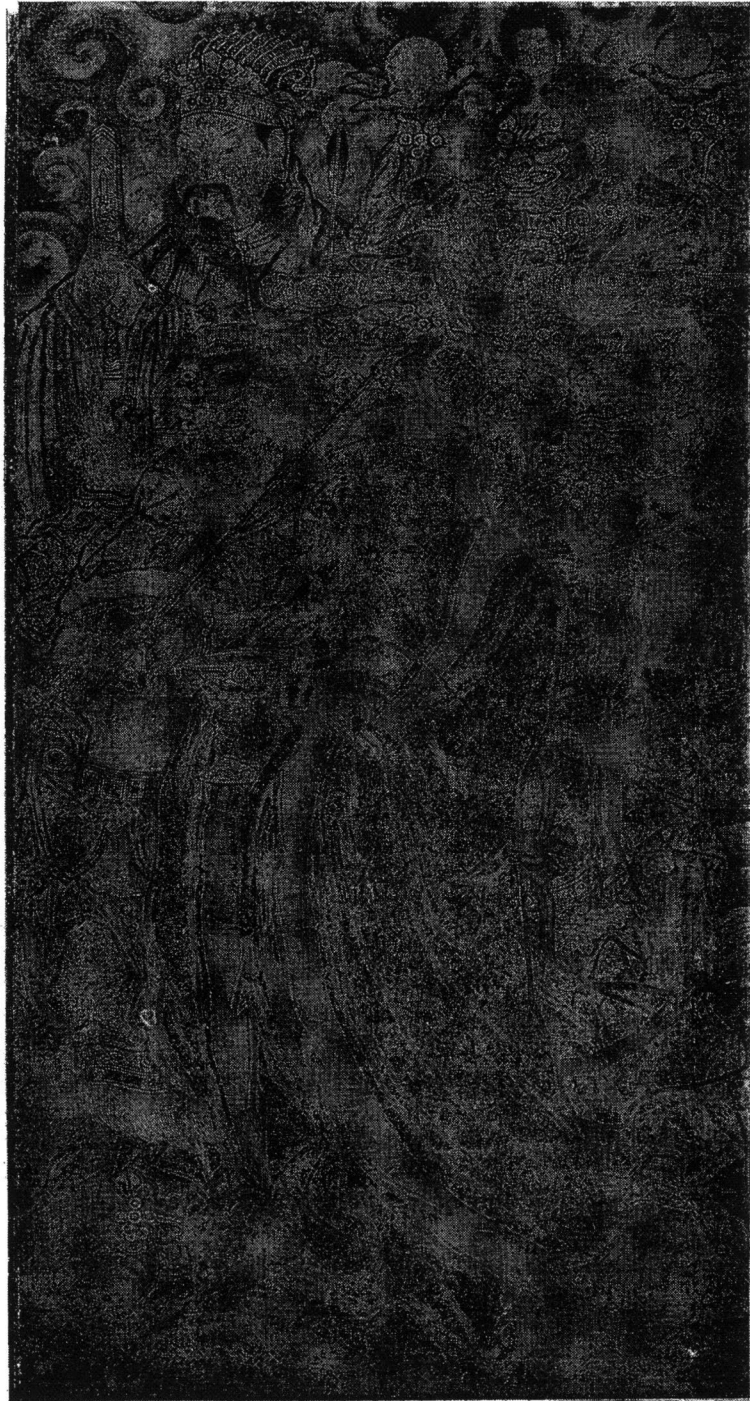
„Das Leben ist viel wert — wenn man's verachtet“ (Heinrich von Kleist).

TOEKOMST.

„Nur was für die Gegenwart zu gut ist, ist gut genug für die Zukunft“ (Marie von Ebner Eschenbach).

報 SIN PO 新

Lima dewa dari Noraka.

Vijf goden van het hiernamaals. (Uit: Sinica).

Het aandeel van Ned.-Indië in de hulpverleening aan China.

(Voordracht gehouden door Dr. Kwa Tjoan Sioe in de Rotary te Batavia op 25 Januari 1939).

TOEN op 7 Juli 1937 het Lukouchiao-incident plaats vond en dit incident niet gelocaliseerd kon worden, stond de geheele Chinese bevolking in en buiten China achter de Chinese Regeering. Over de geheele wereld, waar Chinezen gevonden werden ontstonden comités met het doel om op de één of andere manier het bedreigde Moederland te steunen in den ongelijke strijd met Japan, waarbij China's onafhankelijkheid op het spel stond. Nederlandsch-Indië bleef niet achter en zoo verzezen hier overal, waar maar Chinese nederzettingen gevonden werden, steuncomités met het doel gelden te verzamelen om het bedreigde Vaderland financieel te helpen. Ook jongelui gaven zich op om als vrijwilligers naar het Moederland uitgezonden te worden. Honderden brieven hebben wij gekregen van jongelui, die naar China wilden om mee te mogen strijden. Wij hadden er echter geen fondsen voor en vonden het ook niet noodig om vrijwilligers naar China te sturen, omdat wij van meening waren dat China geen tekort heeft aan menschen-materiaal. In 1926 hebben wij een slechte ervaring opgedaan met Indo-Chinese jongelui, die zich als vrijwilligers opgaven om met het revolutionaire leger mee te strijden. Heel anders is het gesteld met die jongelui, die van huis uit in betere omstandigheden verkeerden en op eigen kosten naar China togen om hun vrij gemakkelijke en comfortabele leven hier te verwisselen met het harde leven op de slagvelden. Merkwaaardig hebben wij heel veel jongelui op ons spreekuur gehad, die zich lieten keuren of zij wel gezond waren. Na onze keuring vernamen wij, dat zij den volgende dag met de J. C. J. L.-booten naar China wilden vertrekken om als vrijwilligers dienst te nemen.

Het 8ste Route leger in Shensi en de vliegscholen vormen de

grootste aantrekkingskrachten. In het Chinese leger hebben trouwens heel veel Indo-Chinezen meegestreden. Als aviateurs hebben velen naam gemaakt. De houding van de Indische Regeering is voor de gewone man vrij onbegrijpelijk. Zij is medeondertekenaar van het Negen-mogendheden Verdrag en lid van de Volkenbond. Dat verdrag heeft tot op heden zijn geldigheid behouden, zooals gebleken is uit de recente protestnota's van Amerika, Engeland en Frankrijk in Tokio. Ook de Volkenbond is tot dusver nog niet ontbonden.

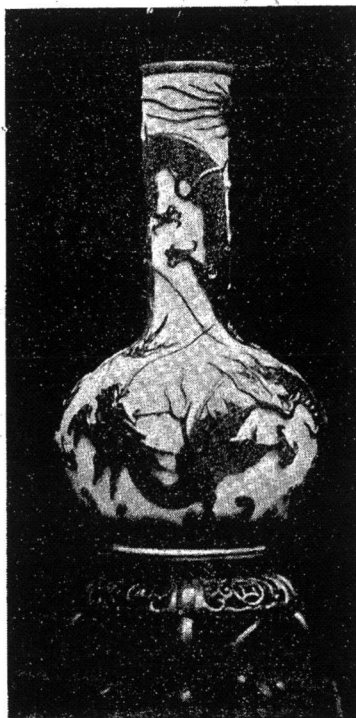
Hoe het ook zij, de Ned. Indische Regeering heeft aan de Chinezen van Ned. Indië verboden om steun te verleen aan het bedreigde Moederland, wanneer die niet een uitsluitend humanitaire strekking heeft. Dit heeft natuur-

lijk geen betrekking op individuele steunverleening. Aan de comités is het verboden om gelden in te zamelen voor andere dan humanitaire doeleinden. D hulpverleening door de Chinezen buiten China aan het Moederland is verschillend van aard, naarmate het land waarin de Chinezen zich bevinden. Siam, dat geheel onder Japansche invloed staat is erger dan Ned. Indië. Daar worden de collecties onder de Chinezen voor steun in China op alle mogelijke manieren aan banden gelegd en bijna onmogelijk gemaakt. Nederlandsch Indië is in dat opzicht wat vrijer. De Regeering laat het aan iedere organisatie toe om gelden voor China in te zamelen. Deze ingezamelde gelden mogen echter slechts aan bepaalde adressen opgestuurd worden en wel aan die adressen, waarvan de Regeering veilig kan aannemen, dat de activiteiten van de organisaties slechts van humanitaire aard zijn. Zoo werden o.a. in het begin van het incident, gelden opgestuurd aan de International Red Cross te Shanghai en later na den val van Shanghai aan het National Red Cross Bureau. De Straits Settlements geven den Chinezen meerdere vrijheid om geldinzamelingen te houden en geven hun ook de vrijheid voor de bestemming van het ingezamelde geld.

De Philippijnen, de Fransche kolonien zijn de meest liberale getieden, waar de Chinezen de grootste vrijheid genieten vood hun geldinzamelingen. Zij mogen openlijk anti-Japansche propaganda voeren, openlijke inschrijvingen houden onder alle landaarden voor de financieering van den oorlog.

In October 1938 is in Indië een verbod afgekondigd, om de gelden niet meer naar de National Red Cross te Hongkong te remitteren, omdat de Regeering aanwijzingen m e e n d e gevonden te hebben, dat

Chineesch vaasje.

Met decoratie in reliëf.

die gelden behalve voor humanitaire ook voor oorlogsdoeleinden werden gebruikt. De gelden mochten toen alleen geremitteerd worden aan twee adressen, nl. de International Red Cross te Shanghai of de International Red Cross te Hankow.

Dit vonden de Chineesche contribuanten niet zoo erg prettig, want de International Red Cross is niet een dochter-organisatie van de International Red Cross te Genève, maar is een dochter-organisatie van de National Red Cross in China en de International Red Cross in China werkt uitsluitend voor de Zending.

Wij weten heel goed, dat de Zending in China buitengewoon goed humanitair werk verricht heeft en nog verricht. Men leze hierover het artikel van Mr. Meijer in het October 1938 nummer van de Mededeelingen van het Nederlandsche Rode Kruis, Indische Afdeeling. Men vond het niet prettig, dat de adressen, die werden aangewezen als officieele ontvangers van de gelden, in Ned. Indië verzameld, achter de vijandelijke linies gevonden worden, want Shanghai en Hankow zijn tegen eind 1938 reeds in Japansche handen. Zonder de verdiensten van de Zending te willen kleineren vond men het gewenschter om de gelden achter de eigen linies voor hulpverlening te gebruiken. Dit zullen wij nader uitzetten.

De Chineesche Regeering en de Ned. Indische Regeering hebben besloten, dat de gelden van Ned. Indië uitsluitend gebruikt zullen worden voor humanitaire doeleinden.

De schenkers in Ned. Indië echter voelden meer voor om de gelden te besteden aan humanitaire en oorlogsdoeleinden, want de haat en het verlangen voor revanche zijn bij ieder Chinees heel sterk opgelaaid door de publicaties van gewelddaden, die door de vijand bedreven zijn. Men leze de publicaties van Timperley, in het boek „What war means” en de dagelijkse telegrammen van de bombardementen van steden ver van de

gevechtslinies als uitdrukking van den totalen oorlog.

Verschillende leiders hebben betoogd, dat het zeer gewenscht is om met de wenschen van de Indische Regeering rekening te houden, immers de gelden, die besteed worden voor humanitaire doeleinden zullen toch ergens vandaan moeten komen. Wanneer deze niet uit Ned. Indië komen, moet de Chineesche Regeering die gelden van ergens anders halen. De gelden van andere plaatsen afkomstig, die anders bestemd zouden worden voor de aankoop van oorlogsmateriaal, zouden dan besteed moeten worden voor humanitaire hulpverlening. Daarbij hebben verschillende leiders in Indië betoogd, dat een goede ambulance organisatie het moreel van de soldaten zal verhoogen. Wij hebben in de verschillende tijdschriftberichten gelezen hoe slecht de Ambulance dienst in China was en hoe de gewonde soldaten zich tientallen en honderdtallen km. voort moesten sleepen, voordat zij

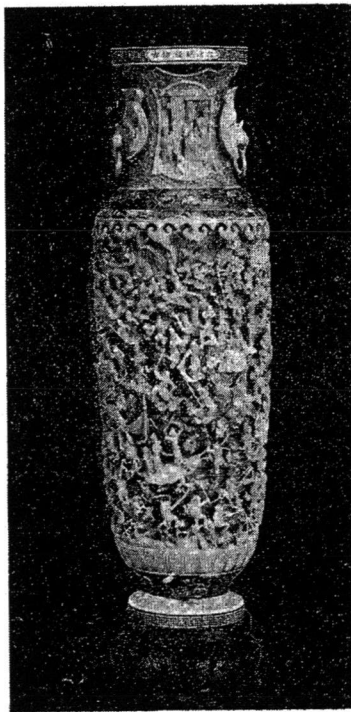
eenige medische hulp konden krijgen.

Voor het onnoemelijke aantal ongenocemde helden is het zoo erg niet wanneer zij sneuvelen, maar in geval zij gewond raken en niet direct geneeskundige hulp kunnen krijgen, moet het erg deprimeerend werken op die dappere strijders. Wat heeft men aan goed oorlogsmateriaal en een overvloed aan amunitie, wanneer het moreel van de troepen door de slechte Ambulance-dienst wordt ondermijnd. In woord en geschrift hebben wij getracht het Chineesche publiek in Indië te overtuigen van het nut van de humanitaire hulpverlening.

Men kan de humanitaire hulpverlening in 3 groepen verdeelen: 1). Hulpverlening aan de Refugees. Zooals wij allemaal weten zijn er ± 60 miljoen menschen, die uit de bezette gebieden naar veilige oorden zijn geëmigreerd, waarvan ruim een kwart hulpbehoevend en noodlijdend zijn. Aan deze 15 miljoen menschen moet steun verleend worden. De steunverlening aan deze noodlijdenden wordt systematisch langs goede banen geleid. Men wil zooveel mogelijk trachten door werkverschaffing voor deze menschen een bestaan te creëren. Wegenaanleg en vooral cooperatieve klein-industrieën worden met steungelden gefinancierd. Men heeft in de provincie Kansu, Shensi, Kweichow, Yunnan, Hupeh en Hunan weefgetouwen laten vervaardigen, waarmee de menschen aan het werk gezet worden om katoenen of wollen stoffen te weven. Verder glas-industrieën, chemische industrieën en andere, die op het oogenblik voor de verziening van de dagelijkse behoeften voor het volk noodig zijn. Vooral nu, nu de verbindingswegen met het buitenland afgesneden zijn na het prijs geven van Canton kunnen de refugees de behoeften aan fabrikaten door hun cooperatieve klein-industrieën zelf produceeren.

De provincies Kweichow, Yunnan en Szechuan, die vroeger slechte communicatie mid-

Chineesch ivoorwerk.

Gesneden uit één stuk ivoor!

delen met het buitenland hadden, waren steeds self-supporting geweest. Grondstoffen kan men in China vinden, zoodat de hulpverlening voor de refugees tot gevolg heeft een openlegging van vroeger achterlijke gebieden en onvorming van deze gebieden tot industrie-centra. Het voordeel van kleine fabrieken met zelf gebouwde machines als cooperatief bedrijf is in deze tijd van luchtaanvallen wel evident. Men vermijdt groote fabrieken, die anders een prachtig doelwit zouden vormen voor de bombers.

2). *Financieele hulp voor de wezen van oorlogsslachtoffers en van de slachtoffers door de luchtraids en gestorven refugees.* Honderd duizenden kinderen worden uit de bezette gebieden geëvacueerd. Deze moeten gehuisvest en opgevoed worden.

Wanneer wij weten hoe de noodlijdende kinderen in Sovjet Rusland een groote bedreiging voor de maatschappij waren, kunnen wij ons voorstellen hoe de kinderplaag in China zou kunnen worden. Ook hiervoor is heel veel geld nodig. Dit werk staat onder persoonlijke leiding van Madame Chiang Kai Shek en het inzamelen van de gelden gebeurt hier in Indië door de verschillende Dames-Comité's.

3). *Hulpverlening voor de gewonden.* Na den val van Nanking in December 1937 was de geheele medische organisatie voor de oorlogsgewonden gedesorganiseerd. De militair-geneeskundige dienst was niet opgewassen voor het werk. Een nieuwe organisatie moest in het leven geroepen worden. In het begin van 1938 werd aan Professor Dr. Robert Lim opgedragen om de Roode Kruis geneeskundige hulp- en transport diensten in elkaar te zetten. Door hem en zijn medewerkers is nu in China een moderne organisatie in het leven geroepen, geschoeid op de leest van de Engelse Roode Kruis Organisatie. Momenteel zijn er 73 units werkzaam, ieder bestaande uit 5 doktoren en 15 helpers.

Voor gewonden-transport, voor het vervoer van de benodigde medicamenten en verbandmaterialen

en voor eventueele evacuatie van het personeel zijn er tot November 1938 slechts 60 ambulance-trucks ter beschikking, wat natuurlijk verre van voldoende is. Men maakt daarom ook gebruik van transportkoelies, ezels en vooral van de booten. Dit laatste is alleen mogelijk waar veel waterwegen te vinden zijn.

Dit alles vereischt miljoenen guldens. Het grootste gedeelte hiervan wordt door Ned.-Indië gedragen, wij kunnen dit beschouwen als het aandeel van Ned.-Indië in de hulpverlening in China.

Het verbod van de Regeering in October 1938 is waarschijnlijk gebaseerd op een publicatie van de Oversea Chinese Bureau te Chungking, waarin vermeld stond, dat er zooveel miljoenen uit Ned. Indië in China binnengekomen zijn, die met oorlogsbonds zouden worden terugbetaald. Dit wordt waarschijnlijk verklaard door een mededeeling van de Chinese Regeering in het begin van den oorlog, dat de schenkers voor hun bijdragen oorlogsbonds zouden te rug ontvangen.

De verschillende steuncomité's in Ned. Indië hebben die offerte inderdaad gekregen. Het heeft lange tijd geduurd, voordat er een eensluidende beslissing kwam of de steuncomité's voor hun steun oorlogsbonds terug willen ontvangen of niet.

Enkelen zijn van meening, dat die oorlogsbonds als ruil voor de steun in ontvangst genomen moesten worden. Anderen daarentegen zijn van meening, dat de gevers hun gaven als schenking willen beschouwen en niets er voor in de plaats terug willen ontvangen. Nu is een algemeene besluit gekomen om geen oorlogsbonds als tegenprestatie van de Chinese Regeering te ontvangen en dat alle bijdragen als een schenking moesten worden beschouwd.

Hoeveel Ned. Indië in geld en natura reeds heeft bijgedragen in deze 18 maanden, kunnen wij niet met zekerheid zeggen. Een feit willen wij wel memoreeren, dat er geen Chinese groep in Ned. Indië gevonden kan worden, die niet heeft bijgedragen tot het lenigen

van den nood in hun stamland.

Het in Indië meest gelezen en invloedrijke dagblad, de „Sin Po”, alleen heeft een kleine f 850.000.— bijeen weten te verzamelen (Bovendien heeft de „Sin Po” boven dit bedrag nog ruim f 45.000.— ingezameld voor het Chineesche Kina-Fonds. Red.)

Door onze tusschen komst is aan kinine van het Kina-Bureau gestuurd een hoeveelheid van ruim 39 miljoen tabletten van 2 grains en ongeveer 10 miljoen van 300 mGr., een waarde vertegenwoordigend van ruim f 260.000.—.

Ook de Rotary heeft het hare gedaan om den nood in China te helpen lenigen.

Niet alleen Chinese, maar ook andere bevolkingsgroepen hebben ons vooral in ons Ambulance-werk met flinke bijdragen gesteund.

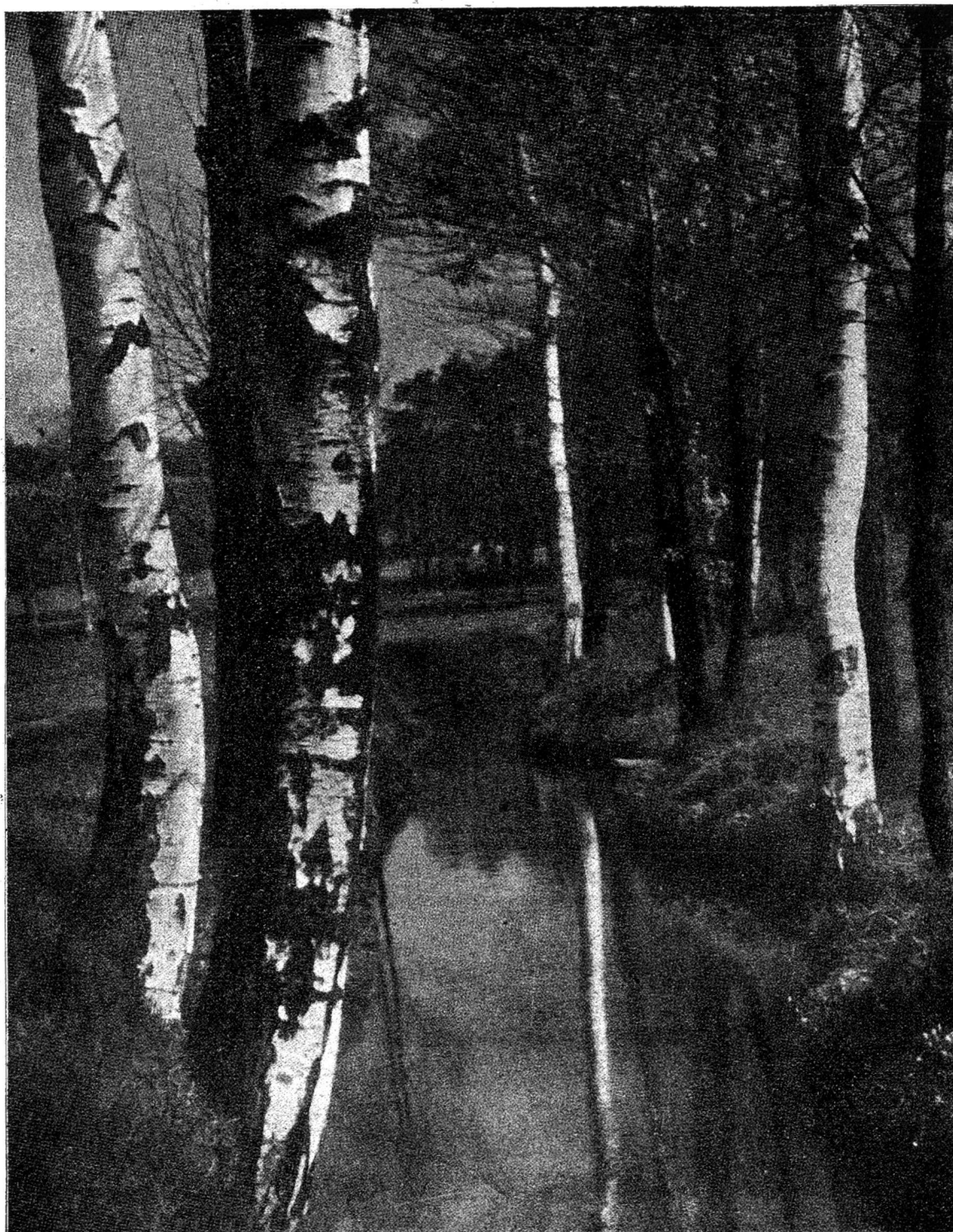
Met dankbaarheid willen wij hierbij memoreeren, dat toen de geldzendingen naar de National Red Cross Hongkong Bureau gestopt werden, de Regeering het aan onze Ambulance Organisatie nog steeds toestond gelden naar China te blijven remitteeren voor de bekostiging van de tientallen units, die door ons zijn gefinancierd.

Eergisteren is er een officieel besluit gekomen waar bepaald werd, dat gelden voor China gecollec-teerd, geremitterd mogen worden of naar de International Red Cross te Kweiyang of naar onze organisatie, de Ho Suk Hua Chiao Chiu Hu T'ui, met hoofdcentrale te Batavia in het Jang Seng Ie — Ziekenhuis, die onder leiding staat van ondergeteekende met vertegenwoordiging te Hongkong, onder leiding van oud-rotarian Oei Tjong Hauw van Semarang.

Het groote vertrouwen van de Regeering in ons gelegd brengt groote verplichtingen met zich mee. Dit heeft ondergeteekende op zich durven te nemen, overtuigd zijnde, dat ook de Chinese Regeering in alle opzichten meewerken zal om dit humanitaire werk, dat het aandeel is van Ned. Indië ongestoord te laten voortgaan.

報 **SIN PO** 新

Boomgroep.

Door Athmar Poudler (Deutsche Lichtbild).

Feng Shen.
(De Verheffing tot Goden)
Bewerkt door Nio Joe Lan.

21)

Vijf keizerlijke boden achtereenvolgens hadden reeds Fi Kan met spoed naar het paleis ontboden. Het was de zesde ijlode, Chen Tsing, die den verbaasden Minister wist mede te deelen, dat het doel van zijn oproeping was: het „leenen” van een stukje van zijn hart, dat door des Keizers nieuwe concubine Hu Hsi-mei voor de plotseling ernstig ziek geworden Ta-chi werd voorgeschreven.

Groote verslagenheid vervulde de woning van Chow Wang's bloed-eigen oom.

Met betraande oogen verzocht Pi Kan zijn in schreien uitbarstende echtgenoot, goed voor hun zoon, Wei Tze-te, te zorgen.

„Vader,” zeide de zoon, „vroeger had Chiang Tze-ya gezegd, dat Uw gelaat niet veel goeds aanduidt, derhalve heeft hij een briefje in Uw werkkamer onder den inktsteen achtergelaten met de boodschap, dat gij het eerst dan moogt openmaken, wanneer gij U in uitersten nood bevindt. Gaat gij het thans lezen, misschien geeft Tze-ya daarin de een of andere gunstige oplossing aan.”

Fi Kan las het schrijven, liet het daaringesloten tooverformulier verbranden en de asch daarvan in water doen, slokte het op, trok zijn ambtscostuum aan en ging te paard naar het paleis.

Voor het paleis waren er reeds vele ministers en officieren bijeengekomen, opgeschrikt door de tijding, dat Chow Wang het hart van Pi Kan noodig had om er Ta-Chi mee te genezen.

„De Keizerin heeft een aanval van een gevaarlijke hartziekte gekregen,” zeide Chow Wang tot Pi Kan op den lusttoren, „en om die te genezen is een ling-lung-hart noodig. Ik hoop ten zeerste, dat gij een stukje van Uw ling-lung-hart hiervoor zult willen afstaan. Indien de Keizerin geneest, dan is het Uw groote verdienste, oom.”

„Wat is een hart voor een ding?” vroeg Pi Kan.

„Het hart, dat in Uw lichaam is.”
„Het hart is het domineerende clement in des menschen lichaam,” zeide Pi Kan nijdig, „wordt het aangetast, dan kan men niet langer leven. Ik ben niet bevreesd voor den dood, alleen is het jammer voor het Cheng Tang-keizerrijk, want zolang Pi Kan nog in leven is, zal deze dynastie blijven bestaan, maar is Pi Kan dood, het rijk zal ook in puin vervallen.”

„Oom, gij hebt het werkelijk mis. Ik wil toch slechts een klein stukje van Uw hart leenen en het schaaft den gang van zaken in het geheel niet. Waartoe zooveel gepraat?”

„Snoodde Keizer!” riep Pi Kan uit, „gij zijt verblind door wijn en vrouwen! Gij neemt een stuk van mijn hart weg, ik zal dientengevolge sterven. Pi Kan heeft nimmer een misdrijf begaan — waarom word ik dan gestraft met het uittrekken van mijn hart?”

„Wanneer de Keizer wil hebben, dat zijn Minister in den dood gaat en deze weigert het, dan is hij niet plichtsgetrouw!” bulderde Chow Wang toornig, „bij verder verzet mijn bevel te gehoorzamen, zal ik U met geweld het hart laten uittrekken.”

„Vervloekte Ta-chi en blind geworden Keizer! Al sterf ik, ik zal

zonder schaamte de vroegere Keizers in de onderwereld kunnen ontmoeten!”

Hij liet een zwaard halen, nam het in handen, knielde 8 keeren in de richting van den Grooten Tempel en zeide weenend:

„O, Keizer Cheng Tang, Yin Shou wil buiten verwachting het keizerrijk, dat reeds 28 generaties telt, doen vallen! Het is niet, dat ik het rijk niet getrouw dien!”

Hij ontblootte zijn borst en sneed die open. Wat een wonder, er stroomde geen bloed uit! Met zijn hand tastte Pi Kan naar zijn hart, trok het er uit en wierp het op den grond. Toen drukte hij de wonde samen en met een geelbleek gezicht vertrok hij.

„Uwe Hoogheid,” vroeg Huang Fei-hu, die met de andere hoogwaardigheidsbekleeders zich voor in het paleis bevond, hem, „hoe is het verder gegaan?”

Pi Kan antwoordde niet. Vlug verliet hij het paleis, sprong op zijn door zijn dienstdoden gereed gehouden paard, en reed in Noorderlijke richting weg.

Huang Fei-hu vond het vreemd. Hij liet de officieren Huang Ming en Chou Chi den Minister volgen.

Na 6 à 7 1/2 te hebben afgelegd, hoorde Fi Kan een groenten-koopvrouw met luide stem wu-sin-tsai (harteloze groenten) te koop aanbieden.

Fi Kan hield zijn paard in en vroeg de koopvrouw:

„Wat is wu-sin-tsai?”

„Dat zijn groenten, die ik aan het verkoopen ben.”

„Wat zal gebeuren, indien men geen hart bezit?”

„Wanneer men geen hart bezit, sterft men.”

Met een schreeuw viel Pi Kan dood neer! Het bloed spoot hem uit de wonde.

De koopvrouw maakte zich met grooten schrik uit de voeten. Huang Ming en Chou Chi stelden het droevige bericht in kennis van Huang Fei-hu en andere hoofdambtenaren, die hun tranen

Fi Kan trok zich het hart uit.

nauwelijks konden bedwingen.

„De tyrannieke Keizer heeft zijn bloedeigen oom afschuwelijk vermoord! Ik moet hem spreken!” riep de Hsia-ta-fu Hsia Chao toornig uit.

Met een woest gelaat en rollende oogappels verscheen hij voor Chow Wang in den Lu-tai.

„Ik kom hier om den Keizer te doden!” antwoordde Hsia Chao kort-af op de vraag van Chow Wang naar het doel van zijn komst.

„Vanaf vroeger bestaat er geen regel, dat een ambtenaar zijn Keizer doodt,” zeide Chow Wang kalm.

„C, gij weet dus, dat zulk een regel niet bestaat, maar, ontaarde Keizer, weet gij ook, dat in deze wereld evenmin aan te treffen is de regel, dat een neef zijn bloedeigen oom vermoordt? Pi Kan is Uw volle oom, maar toch hebt gij hem het hart mitgetrokken, om, naar satanische woorden luisterende, het tot medicijn aan te wenden! Ik moet thans den Keizer doden, om aan de strafrechtsbepalingen van Keizer Cheng Tang te voldoen!”

Hij greep het keizerlijke zwaard, dat hij in zijn nabijheid zag hangen, en viel Chow Wang aan. De Keizer, die de vechtkunst machtig was, pareerde, zoodat Hsia Chao, die slechts een zwakke geleerde was, voorover tuimelde, waarna Chow Wang de omstanders beval hem te grijpen.

Hsia Chao stond onmiddellijk op en uitroepende: „Niet noodig! De ontaarde Keizer heeft zijn oom vermoord, Hsia Chao dient den Keizer te doden!” wierp hij zich van den toren naar beneden en vond zooden dood.

Met nog grootere droefheid door dit gebeuren troffen de hoogwaardigheidsbekleeders de noodige maatregelen voor de verzorging van Pi Kan's stoffelijke overblijfsel. De doorkist werd in een daartoe opgerichte loods bij de Noordelijke stadspoort geplaatst.

XIX
WEN TAI-SZE'S 10
VOORSTELLEN.

TERZELFDERTIJD onvingen de dignitarissen het blijde bericht, dat Wen Chung met zege van zijn expeditie naar de Noordelijke Zee was teruggekeerd. Terstond gi-

聞
大
師

Wen Tai-sze.

ngen ze de Tai-sze op een afstand van 19 li buiten de hoofdstad verwelkomen. Wen Chung liet hen echter aanzeggen, in het paleis op zijn komst te wachten.

Gezeten op zijn zwarten *chi-lin* trok de invloedrijke Minister de hoofdstad door de Noordelijke poort in. En reeds verbaasde hij er zich over, dat hij daar de doorkist van Pi Kan in een loods aantrof en dat hij een zich hoog in de wolken verheffenden blinkenden toren ontwaarde. De Pao-lo's, de verbrandingszuilen, in het paleis, van de werking waarvan hij zich liet inlichten, verhoogden nog zijn verwondering en maakten hem toornig, zoodat zijn drie oogen fonkelden — zijn middenoog schoot er zelfs een lichtstraal uit.

De klok en tamboer werden geluid, ten teeken, dat de Ministers den Keizer verzochten, audientie te verleenen.

Ta-chi was intusschen reeds „ge-nezen”.

Toen de hevelingen hem berichtten, dat Wen Tai-sze met overwinning uit het Noorden was teruggekeerd en thans hem verzocht gehoor te verleenen, zweeg Chow Wang. Eerst na eenige oogenblikken begaf hij zich naar de troonzaal.

„Gij hebt U werkelijk zeer verdienstelijk gemaakt met het dempen van het oproer, Tai-sze,” gaf de Keizer zijn waardeering te kennen.

„Dat is aan de oneindige zegeningen, die op Uwe Majesteit rusten, te danken,” antwoordde Wen

Chung knielend, „vijftien jaar lang heb ik er altijd naar gestreefd, mij goed van de mij door Uwe Majesteits Keizerlijken Vader opgelegde taak te kwijten. Toen ik in den vreemde verneem, dat de onrust in het rijk met den dag toeneemt, spijt het mij, geen vleugels te hebben om dadelijk voor Uwe Majesteits aangezicht te verschijnen. Mag Uwe Majesteits dienaar thans hooren, wat er van die berichten waar is?”

„Chiang Huan-chu had geniepig mij willen vermoorden, en Ngok Tsung-yi had een samenzwering gesmeed; zij waren beiden reeds volgens de wetsbepalingen gestraft.”

„Maar wie waren daarvan de getuigen?”

Chow Wang kon geen antwoord geven.

Wen Chung naderde de keizerlijke tafel en vervolgde:

„C, Uwe Majesteit, terwijl ik al mijn krachten op den krijg concentreerde, verwaarloosde Uwe Majesteit het staatsbestuur en hield Uwe Majesteit zich slechts met vrouwelijk schoon onledig. Mag ik Uwe Majesteit vragen, waartoe gindsche koperen zuilen dienen?”

„Er zijn vele dignitarissen, die zich tegenover den Keizer niet in acht nemen, voor hen zijn die koperen zuilen als strafwerktuigen samengesteld.”

„Toen Uwe Majesteits dienaar daarstraks de hoofdstad introk, zag hij reeds van verre den top van een glinsterenden toren — gaarne zou hij ingelicht worden, van welk gebouw die wel is.”

„C, dat is de Lu-tai, waarheen ik mij in de warme dagen begeef en vanwaar ik een goed overzicht op de omgeving heb.”

Op onomwonden wijze gaf de invloedrijke Wen Chung, wien Chow Wang's vader had opgedragen een waakzaam oog op het beleid van dezen te houden, zijn afkeuring van al hetgeen hij over den Keizer had vernomen te kennen.

„Nu ik weer terug ben, is het mijn plicht maatregelen te treffen om orde in den gang der zaken te brengen. Ik verzoek Uwe Majesteit thans beleefd, zich terug te trekken.”

Chow Wang kon geen woord zeggen en verwijderde zich.

Wen Chung verzocht alle hoogwaardigheidsbekleeders naar zijn woning mee te gaan, waar deze Huang Fei-hu als hun woordvoerder aanwezig om hem het relaas van Chow Wang's onmenselijkheden sinds de intrade van Ta-chi in het paleis te doen.

Drie dagen besteedde Wen Tai-sze aan de bestudeering dier wan-toestanden en aan het ontwerpen van een tiental maatregelen om hieraan een einde te maken.

Op den vierden dag reikte Wen Chung knielend zijn petitie-schrift met zijn tien voorstellen aan den Keizer.

Deze waren:

1. Den Lu-tai afbreken, opdat het volk rustig bleef.
2. De verbrandingszuilen afschaffen, opdat plichtsgetrouwe ambtenaren rondborstig hun meeningen zouden durven uiten.
3. Den Kuil der Slangen dempen, opdat het hof niet langer angst koesterde.
4. Den Vijver des Wijns en het Woud des Vleesches opheffen, opdat de onderkoningen daarin geen aanleiding tot critiek zouden vinden.
5. Ta-chi als Keizerin afzetten en een ander in die waardigheid verheffen, opdat er geen verleidster meer zou zijn.
6. Fei Chung en Yu Hun ter dood veroordeelen, opdat een ieder bevredigd zou worden.
7. Voedsel aan het volk uit 's lands magazijnen verstrekken, opdat het geen honger zou lijden.
8. Afgezanten naar het Oosten en Zuiden zenden om de onderkoningen te troosten.
9. Wijze lieden in de wouden en bergen opsporen.
10. Alle goed-bedoelenden in de gelegenheid stellen suggesties te doen.

De trouwe Minister ging daarop naast de keizerlijke tafel staan, wreef den inktsteen en reikte Chow Wang het schrijfpenseel aan om met zijn handteekening de voorstellen tot besluiten te maken.

De Keizer zeide echter na eenigen tijd zwijgen:

„De Lu-tai heeft sommen geld

gekost — het zou erg jammer zijn, indien die afgebroken wordt. Laten wij dit later weer in overweging nemen. De voorstellen nos. 2, 3 en 4 kunnen dadelijk ten uitvoer worden gebracht. Maar no. 5, Keizerin Su te verstooten, is werkelijk niet in te willigen; zij heeft zich steeds ordelijk van haar plichten gekweten en nimmer nog zich schuldig gemaakt aan de een of andere overtreding. En wat betreft no. 6, hoe moeten Fei Chung en Yu Hun tot den dood worden veroordeeld, terwijl zij den lande veel diensten hebben bewezen? Laten wij dit ook tot later uitstellen.”

De behandeling van Wen Chung's 10 voorstellen.

„Het oprichten van den Lu-tai heeft aan talrijke lieden het leven gekost; die is dus een reden tot wrevel voor het volk,” antwoordde Wen Tai-sze. „De Keizerin heeft allerlei onmenselijke strafwerktuigen uitgedacht, zoodat de geesten vertoerd geraken en de zielen der slachtoffers niet tot rust kunnen worden gebracht. Fei Chung en Yu Hun moeten onthoofd worden, opdat de wetten des lands weer in eere zullen worden gesteld. Aarzel daarom, o, Uwe Majesteit, niet langer!”

„Deze drie punten kan ik waarlijk niet toestaan,” sputterde Chow Wang er tegen.

„Juist ten deze moet Uwe Majesteit gestreng optreden.”

Uit de rijen der ambtenaren trad Fei Chung naar voren en knielde voor den Keizer neer. Wen Chung kende hem niet; zoo vroeg hij:

„Wie is deze ambtenaar?”

„Ik ben Fei Chung,” was het antwoord.

„O, gij zijt dus Fei Chung? Met welk doel treedt gij naar voren?”

„Ofschoon Tai-sze het hoofd van alle dignitarissen is, zijt gij toch Uw boekje te buiten gegaan door het schrijfpenseel in handen te nemen om den Keizer te dwingen, iets te onderteekenen. Bovendien hebt gij de Keizerin beleedigd, hetgeen een 's lands dienaar niet betaamt. En nog verder hebt gij verzocht onschuldige ambtenaren te straffen — dit is werkelijk niet rechtvaardig!”

Een harde vuistslag van Wen Chung deed Fei Chung neervallen.

Naar voren tredend riep Yu Hun woedend uit:

„Tai-sze, door Fei Chung voor het aangezicht van Zijne Majesteit te slaan, slaat gij eigenlijk den Keizer zelf!”

„Welken post bekleedt gij?” vroeg Wen Chung.

„Ik ben Yu Hun,” was het arrogante antwoord.

„O, gij zijt dus die corrupte ambtenaar, die het staatsbestel heeft ontwricht!”

Een andere vuistslag van den oprechten en invloedrijken Minister en Yu Hun lag op den grond.

Toen riep Wen Tai-sze de dienaren toe, Fei Chung en Yu Hun te onthoofden.

Chow Wang kwam echter vlug tusschenbeide:

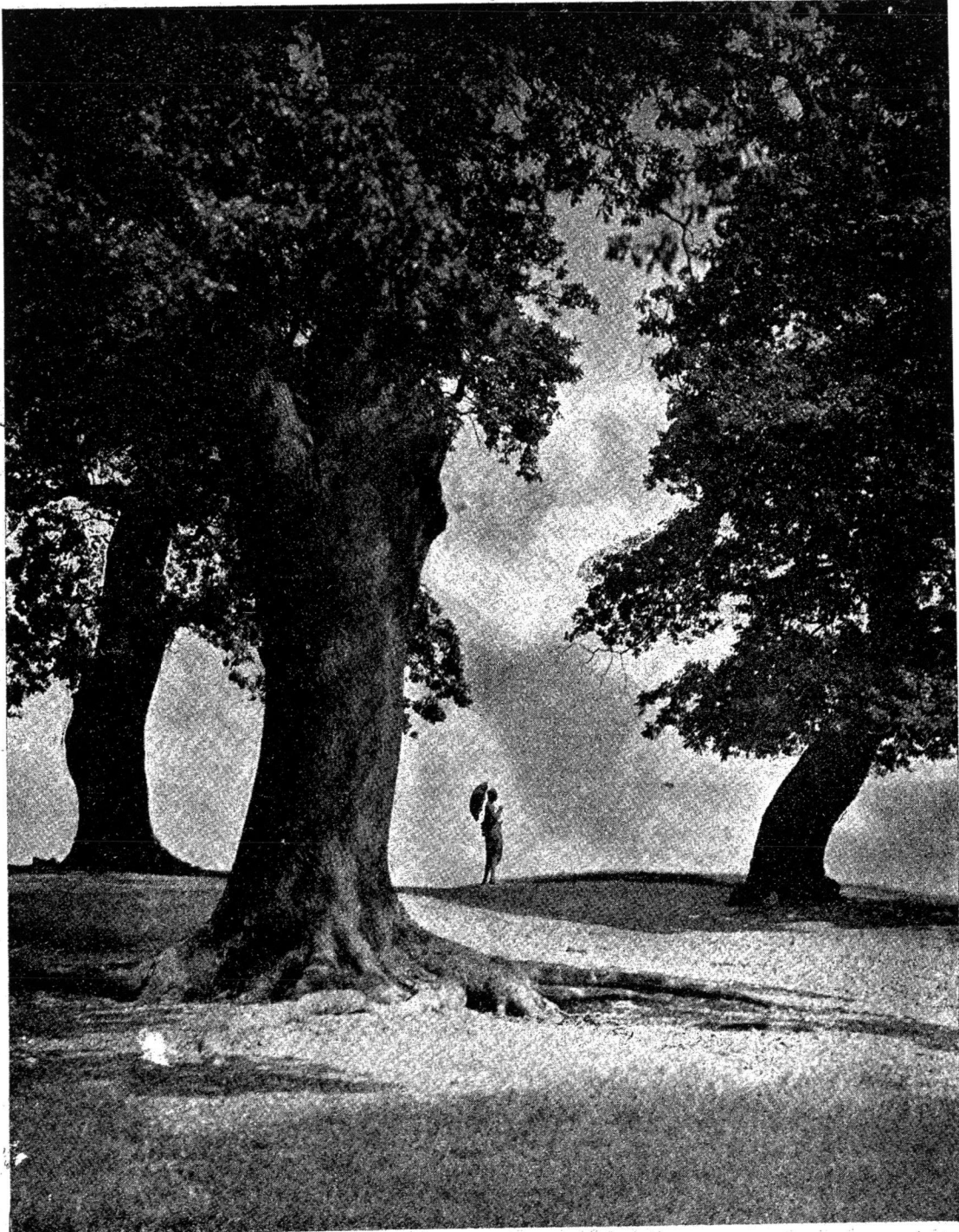
„Op deze drie punten na worden al Uwe voorstellen aangenomen, Tai-sze. Weliswaar hebben Fei Chung en Yu Hun zich brutaal tegenover U gedragen, maar zij hebben zich zodoende slechts aan een klein misdrijf schuldig gemaakt. Laten wij hen aan het gerecht overleveren, zoodat zij bij een straf toch met gelatenheid in het vonnis zullen berusten.”

Wen Chung beseftte, dat hij niet verder bij den Keizer op de veroordeeling van Fei Chung en Yu Hun mocht aandringen. Knielend verzekerde hij, dat hij slechts de rust van het land in het oog had.

De reorganisatie-voorstellen van Wen Tai-sze waren nog nauwelijks beklonken, of de opstand van den Onderkoning Ping-ling in de Oostelijke Zee werd gemeld.

(Wordt vervolgd).

„Eik“.

Door F. Sandwith.

doep, tetangga dan temen-temen, dan marika itoe poenja kapertjajaan terhadap dirinja?

Ampir sesoeatoe antara kita orang pernah mengalamin sendiri dari kainginan apa-apa jang telah terkaboel, maski barangkali jang terkaboel itoe boekannya kainginan jang besar atawa loear biasa. Sabegitoe djaoe bila kita poenja kainginan-kainginan sebagian besar ada soetji, kadang-kadang toch bisa dengan tida terdoega kesampean.

Orang koelit poetih anggep kedjadian itoe meloeloe ada „kabetoelan”. Kaloe boekan terdjadi berkali-kali, orang tida maoe pertjaja bahoea itoe kainginan sendiri jang membawa terkaboelnja. Oepama tida ada saorang jang bisa liat kekoewatan menarik dari boemi (zwaartekracht), tapi lantaran saben kali kaloe kita lempar apa-apa ka atas oedara, tentoe moesti djatoh kombali ka boemi, maka kita pertjaja dengan adanja itoe kekoewatan. Begitoe poen kita pertjaja dengan

adanja itoe kekoewatan jang diseboet electriciteit; lantaran kita bisa bikin lampoe menjala, bikin masin bakerdja dan seabingja.

Tida oesah disangsiken bahoea kita poenja kainginan ada mempoenjai pengaroeh sebagai motif dari kita poenja perboeatan dan pergoeletan. Tapi dalem keadahan begitoe, diri kita sendiri ada jang bikin kita poenja kainginan-kainginan djadi terkaboel. Tadinja boeat bisa terbang di oedara ada satoe kainginan jang beroepa impian di oedara ada satoe Masin-masin, di mana orang bisa taro bahan apa-apa di satoe samping, dan sabentar keloe barng-barang jang telah rampoeng dibikin di laen samping, ada tertampak tida bisa di-itoeng djoemblahnja dalem djeman massa-productie sekarang. Keadjoean industrie di ini djeman tida laen dari terkaboelnja kainginan-kainginan manoesia.

萬分感謝
他能夠得到愉快
的生活,完全是飲爪哇啤
酒之賜,因為他具有了壯
健的體,他的事業才獲
得美滿的成就

飲愛遠永子男的健康意注和生衛究講

酒啤哇爪

JAVABIER

壯健的人飲爪哇啤酒

也請試 JAVA BCGK 與 JAVA DONKER

Dari begitoe banjak kedjadian dalem hikajat tentang adanja kainginan-kainginan jang telah terkaboel, orang beranggepan sama bahoea itoe boekan ada kainginan jang keloeur dari pikiran jang ditimbang dengan baik dan direntjanaken dengan teliti. Pikiran, pengalaman, katjerdikan dan akal tipee tida ada sangkoetan dengan itoe! Biasanja kainginan-kainginan ada keloeur dari napsoe dalem sa'at-sa'at di dalem mana orangnja tersoeroeng oleh satoe pikiran atawa satoe penglihatan, jang ia ingin betoel soepaja apa jang di'inginken bisa kedjadian. Sateroesnja itoe kainginan-kainginan moentjoel di bagian paling dalem dari sanoebarinja, dan itoe semoea disoeroeng oleh kapertjajahan jang toeloes dan tida berwates.

Dalem taon 1313 pada sabelonnja dibakar, Jacob Molay, goeroe besar dari kaoem Tempeliers, telah tantangin Radja Philips dan Paus Clemens V boeat dapetken keadilan Allah. Kamoedian Radja terseboet telah meninggal dengan tida ada saorang mengatahoei penjakitnja, begitoe poen sang Paus telah tarik napas jang penghabisan dalem itoe taon.

Kedjadian jang koerang lebih sama adalah koetika Patrick Hamilton sebagi korban kasatoe dari kabeneran dalem gerakan pembangoen di Schotland, dibakar mati, Dominicaan Campbell ketawaken padanja dan Hamilton telah tantangin Campbell boeat minta keadilan Allah. Campbell jang senantiasa denger perkatahan dan koetoe kannja Hamilton telah djadi gila dan mati tida lama kamoedian.

Masi ada banjak tjonto saroeapa itoe jang telah kedjadian dalem tempo doeloe-doeloe. Sifat-sifat jang teges dan pasti dari semoea kedjadian-kedjadian itoe adalah bahoea orang beranggepan jang itoe ada pengaroeh jang berada di loear dari pengartian manoesia.

Sabetoelnja orang malaenken perloe tjoba bajangen bila dirinja sendiri berada dalem itoe keadahan. Sasoeadahnja bebrapa hari lamanja dioeroek dengan pikiran kaloet dan achirnja dateng itoe koetika. Kekaloetan pikiran telah sampe di poentjaknja, hingga kabentjien, pengrasahan bermoesoeh, kainginan meroesak dan kakedjeman telah koewasaken orang poenja pengrasahan biasa. Di depan matanja ada berbajang bagaimana orang bikin persediaan boeat djalanan hoekoeman bakar dirinja, publiek jang menonton dan algodjo jang menakoetin, di antara pengrasahan semoea inilah keloeur itoe koetoe kan-koetoe kan dari sang korban jang masoek sampe di bagian paling dalem dari sanoebarinja.

Ampir saroeapa adanja dengan kainginan boeat dapetken pertoeoengan dari saorang jang berada dalem sa'at paling berbahaya, dengan bersembajang. Begitoe poen waktoe orang berada dalem keadahan poetoes harepan dan semoea pikiran tertoe toep keliatan segala apa tida bisa menoeoeng poela, datenglah itoe kainginan dengan seantero soekma soepaja bisa dateng pertoeoengan. Segala kesangsian linjap dan pengrasahan ada dipoesatkan semata-mata pada kainginan terseboet jang anget. Di itoe koetika seperti ada pengaroeh soekma jang kita masih belon mengatahoei, hingga seperti kedjadian gaib, tida djarang orang bisa katoeloengan.

Sedari sakean taon pengatahoean psychologie telah beriken panerangan pada segala kegaiban jang meli-poetin penghidoepan kita. Di djeman sekarang, orang tida menampak lagi segala pengaroeh gaib dari setan iblis dan malaekat, tapi orang beranggepan bahoea manoesia sekarang ada beroeroesan dengan sematjem pengrasahan „onderbewust” (stengah sadar) jang belon diketahoei dan sering tertampak dalem banjak keadahan, jang sering tida bisa diterangkan tapi toch terdapatnja itoe ada barang jang pasti.

Sabegitoe djaoe bila orang selidikin segala penoe-toeran tentang berbagi pengaroeh gaib, semoea itoe keliatan teroetama ada boeat membangoenken genteran pengrasahan dan pikiran. Segala kelakoean jang mystisch, soeara dan muziek, tanda-tanda dan sinar jang adjaib, dan baoe jang membikin orang ilang pengrasahan, semoea bisa membikin orang dapetken pengrasahan loear biasa dan gaib. Dengan semoea kita poenja perkakas meliat, mendenger, merasa, membaoe dan membedahkan rasa, pada bakerdja dan ditoentoen pada pengrasahan stengah sadar (onderbewust) oleh pengaroeh jang tida ketahoean. Berbagi kasopanan koeno dalem ini soal roepanja telah mentjapei kemadjoean dipoentjaknja kasampoer-nahan.

Begitoe poen kapertjajahan-kapertjajahan tachajoel dari bangsa koelit poetih masih melengket dengan terasa atawa tida terasa pada ini pengaroeh jang membangoenken pengrasahan.

Semoea antara kita kepingin dapetken katjintahan, kebroentoengan dan kasehatan dalem penghidoepan, jang biasanja orang sedikit sekali bisa dapetken dari kasoedahan dari iapoenja pergoeletan dan karadjinan. Tapi seringkali kainginan kita jang tida begitoe penting dan tida terasa moentjoel di dalem kita poenja pikiran, jang terkaboel, sedeng kita poenja kainginan jang besar tinggal tida tersampe. Ini barangkali lantaran kita poenja pengrasahan onderbewust kabetoelan telah terima dan pilih apa jang pertama dateng, sedeng jang laennja tida terdenger atawa tida terpilih atawa lantaran kita poenja pengrasahan bimbang, hingga membikin kainginan itoe tida terkaboel. Kadang-kadang kita poenja pengrasahan onderbewust ada lebih mengarti dari pada pengrasahan sadar (bewust) tentang apa jang sebe-toelnja perloe bagi masing-masing poenja diri.

Ini semoea ada satoe tjangkriman. Sabegitoe djaoe pengatahoean psychologie belon bisa katemoeken wet natuuur jang berkoewasa atas kita poenja pengrasahan onderbewust. Begitoe poen ada kainginan-kainginan jang kadang-kadang terkaboel jang kita belon bisa terangken bagaimana boeat dapetken kepastian hingga segala kainginan itoe bisa berwoedjoet. Demikian ada ditoetoeerken oleh Christian Wiedersheim dalem „Velhagen & Klasings Monatscheffe” jang terbit di Berlijn.

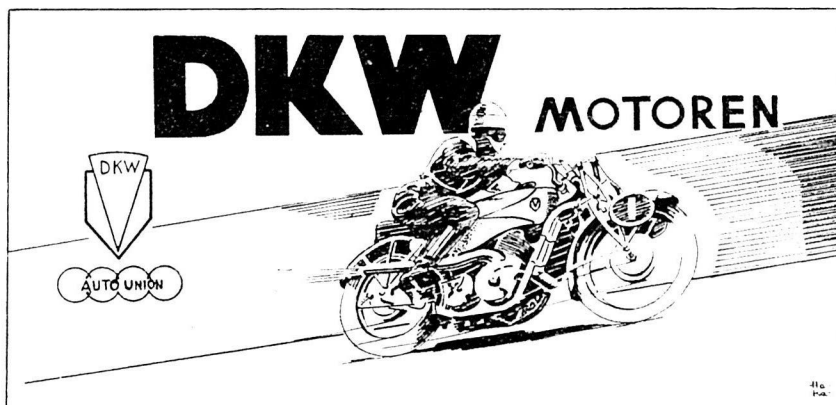
Kagoembirahan dan kapoewasan ada obat katjantikan jang mandjoer boeat bikin roepa awet moeda. (Charles Dickens)

DKW
Zwinig
 SOERABAIASCHE MOTORENHANDEL
 PETJENONGAN 37. B. - BATAVIA C.

1940

DKW
Goedkoop
 SOERABAIASCHE MOTORENHANDEL
 PETJENONGAN 37. B. - BATAVIA C.

DALEM KEADA'AN PERANG DI EUROPA, SEMOEA MOTOR-
 FIETS AMPIR TIDA BISA DATENG, TETAPI KITA ADA POENJA
 PERSEDIA'AN TJOEKOE (STOCK BESAR) BOEAT MENJOE-
 KOEPKEN KEPERLOEANNJA PUBLIEK, D. K. W. MASI BISA DI
 LEVER TEROES BOEAT SELAMANJA.

D. K. W. 97. c.c. (R. T.)
 SOEDA LETAKEN PERDJALANAN
SOERABAJA - BATAVIA
12 DJAM 28 MINUUT

SAMPE SEKARANG INI RECORD BELON BISA DIPETJAKEN OLEH LAIN² MERK JANG BESARAN DARI INI KLAS.

DKW
Onovertroffen
 SOERABAIASCHE MOTORENHANDEL
 PETJENONGAN 37. B. - BATAVIA C.

D. K. W. PALING IRIT
 D. K. W. PALING MOERA
 D. K. W. PALING KOEAT
 D. K. W. PALING BAIK
 BOEAT SEMOEA KEPERLOEAN.

DKW
Betrouwbaar
 SOERABAIASCHE MOTORENHANDEL
 PETJENONGAN 37. B. - BATAVIA C.

SOERABAIASCHE MOTORENHANDEL.

SOERABAJA — BANDOENG — BATAVIA

**DJAGALAH DIRI TOEAN
DJANGAN ADA
B.O.!**

(BODY ODOUR=BAOE KERINGAT)

**BERIBDE-RIBDE ORANG DIGANGGOE B.O.
(BODY ODOUR = BAOE KERINGAT)
TETAPI MARIKA TIDAK TAHOE**

Lifebuoy Toilet Saboen ini mempoenjai bahan² jang membasmii koetoe² penakit dan bisa bikin lenjap sama sekali bace badan jang tida enak jang disebabkan oleh keringat. Bikinlah toean poenja badan djoega selaloe tinggal segar dengan pake, tiap-tiap hari saboen Lifebuoy Toilet
Singkirkanlah bahaya B.O. itoe!

Sering kali toean tentoe merasa tida enak dalam per-gaealan iantaran didekati oleh orang jang tida setahoenja soeda djadi korban B. O. (Body.Odour = bae keringat)! Toean sendiri, sahabat-sahabat, kenalan-kenalan Toean, pendeknja semoea orang bisa dapat B.O. itoe, sebab semoea orang moesti berkeringat.

Siang malam dikeloearkan dari dalam badan kotoran-kotoran jang melaloei berdjoeta-djoeta lobang koelit dan kapan bekas-bekas keringat itoe tida selaloe diangkat dari koelit, badan djadi berbaoe

Djadi, kapan toean tida maoe dapat B.O., boeangkanlah jang djadi iantarannya. Dalam hal ini toean bisa dapat per-tolongan jang boekan main besar harganja dari saboen

**SABOEN
LIFEBUOY
TOILET**

**MENDJADEHKAN B.O.
DARI DIRI TOEAN**